

**RÖSZKE KÖZSÉG
2017.**

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS HELYI PROGRAMJÁNAK 1. FELÜLVIZSGÁLATA

LOCAL AGENDA 21

**ENV-INFO KFT.
Szeged**

A Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának 1. felülvizsgálata, Röske

**Elfogadta
Röske Község Önkormányzata
Képviselő - testülete
a**

98/2017. (IX. 28.) önkormányzati határozatával.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	4
1.1. A Local Agenda 21 program	5
1.2. A helyi önkormányzat szerepe a folyamatban	7
2. HELYZETELEMZÉS.....	8
2.1. Az érintett földrajzi terület elhelyezkedése, lehatárolása	8
2.2. Röske természeti, társadalmi, gazdasági környezete	10
2.2.1. Természeti adottságok.....	10
2.2.1.1. Levegő	10
2.2.1.2. Víz.....	11
2.2.1.3. Éghajlati sajátosságok.....	16
2.2.1.4. Földtan, talajadottságok	18
2.2.1.5. Élővilág és természetvédelem	19
2.2.2. Társadalmi környezet felülvizsgálata.....	24
2.2.2.1. Népesség, demográfiai trendek, társadalom összetétele	24
3. HELYZETÉRTÉKELÉS.....	43
3.1 A kérdőívek kiértékelése, eredmények összehasonlítása	43
3.1.1. A lakossági kérdőívek kiértékelése.....	43
3.1.2. Az oktatási kérdőívek értékelése	67
3.2. A kérdőívek felülvizsgálatának összefoglaló értékelése.....	75
3.3. SWOT analízis.....	75
4. STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATA.....	87
5. MEGVALÓSÍTÁS FELÜLVIZSGÁLATA	90
5.1. Társadalmi pillér	90
5.2. Környezeti pillér.....	97
5.3. Gazdasági pillér	101
6. MONITORING FELÜLVIZSGÁLATA.....	103
6.1. Cselekvési terv	104
6.2. Indikátorok	104
6.3. Kommunikáció.....	113
FORRÁSOK	114
MELLÉKLETEK	114

A program elkészüléséhez adatot bocsátott a készítők rendelkezésre:

- Rösztke Község Önkormányzata részéről:
 - Rösztke Község Polgármestere
 - Rösztke Község Jegyzője
 - Rösztke Község Önkormányzata Képviselő testület tagjai
 - Rösztkei Polgármesteri Hivatal
- Rösztke Település intézményei részéről:
 - Rösztkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde
 - Rösztkei Orbán Dénes Általános Iskola igazgatója és munkaszervezete
- Kistérség részéről:
 - Szegedi Kistérségi Társulás munkaszervezete

A település lakosainak szíves közreműködésének köszönhetően a rösztkei lakosoktól 124, míg a diákoktól 65 darab kitöltött kérdőívet vehettünk át. Segítségüket köszönjük!

- A feldolgozásra kerülő kérdőívek kitöltésében részt vettek:
 - Rösztkei Orbán Dénes Általános Iskola igazgatója és munkaszervezete
 - Rösztkei Polgármesteri Hivatal

**Közreműködésüket és segítőkész hozzáállásukat ezúton is köszönjük.
ENV-INFO Kft.**

„A fenntartható fejlődés a társadalmi haladás - méltányos életkörülmények, szociális jólét - elérése, megtartása érdekében a gazdasági fejlődés biztosítását és a környezeti feltételek megőrzését jelenti. A méltányos életkörülmények, a megfelelő életminőség, jólét biztosítását kifejező célkitűzés mindenkire - a jövő nemzedékekre is - vonatkozik. A fenntartható fejlődés tehát elismeri és céljának tekinti az egymást követő nemzedékek megfelelő életminőséghez való egyenlő jogának biztosítását, s az ezzel összefüggésben álló köteleességek teljesítését.”

Magyar UNESCO Bizottság

ELŐSZÓ

Röszke Község Önkormányzata megbízásából első ízben 2011-ben készítette el a település Local Agenda 21 Környezeti Fenntarthatósági Programját az ENV-INFO Kft. Az Önkormányzat vezetői tevékenységük során az elmúlt 5 évben figyelembe vették a kapott eredményeket, s intézkedésük sikerességét és hatásait a korábbi LA21 dokumentum jelen felülvizsgálata hivatott bemutatni.

Az ENV-INFO Kft. a program elkészítésére vonatkozó útmutatók alapján 2011-ben kérdőívet készített, melynek kiértékelése alapján a település különböző jellemzőiről kaphattunk részletes képet. Ezen adatok érintették a település környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági jellemzőit, csakúgy, mint a települési lakosok Röszkéről alkotott véleményét. A kérdőívek segítségével lehetőségünk nyílt olyan, hosszú távú fenntarthatósági célokat megfogalmazni, melyek elsődleges célja elősegíteni Röszke település gazdasági, környezeti és társadalmi jellemzőinek pozitív irányba való fejlődését, a település fenntartható fejlődését.

A Local Agenda 21 felülvizsgálatakor – az összehasonlíthatóság érdekében – ismét a korábbi kérdőív került ki a lakossághoz, így pontos képet kaphatunk az elmúlt időszakban a település megítélésében bekövetkezett változásokról.

Röszke Község Local Agenda 21 Tervének szerkezete

- Helyzetfelmérés, auditálás:
 - Helyzetelemzés (Röszke település és a Local Agenda 21 Környezeti Fenntarthatósági Terv - LA21 program bemutatása, tekintettel a természeti, környezeti, földrajzi, történeti, infrastrukturális, társadalmi, valamint gazdasági jellemzőkre egyaránt.)
 - Helyzetértékelés (A településen adatgyűjtés céljából kitöltetett kérdőívek vizsgálata, a kapott adatok értékelése, SWOT analízis és táblázatok, diagramok elkészítése a kapott adatok alapján.)
- Stratégiai akciótervezés:
 - Stratégia készítése (Jelen rész vonatkozik a települési fenntarthatósági célok konkrétumainak vizsgálatára, mivel a kapott adatok alapján sikerrel fogalmazódtak meg a fejlesztési prioritások, és kialakulhatott azok sorrendisége. E tények ismeretében a várható hatások átfogó vizsgálata is megtörtént. Munkánk során egyeztetéseket végeztünk a települési önkormányzattal annak

feltárására, hogy az egyes területeken milyen, a települési elképzelésekkel összhangban álló prioritások, majd programok elkészítésére kerülhet sor.)

■ **Megvalósítás és monitoring:**

- Megvalósítás (Megtörtént a fenntartható fejlődés céljaival és alappilléreivel összhangban lévő, a települési célok megvalósítására irányuló programok és alprogramok elkészítése.)
- Monitoring (A terv szerkezetileg végső eleme, melyben a fenti folyamatok során meghatározott fejlesztések alapján további 20 év időtartamra jelölünk ki célokat és indikátorokat.)

■ **Értékelés (audit) és visszacsatolás:**

- Értékelés (Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése, majd a szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat, tervezési folyamat megismétlése meghatározott időközönként.)

1. 1. A Local Agenda 21 program

A "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nyolcvanas évek elején jelent meg a nemzetközi szakirodalomban.

Mi a fenntartható fejlődés?

Az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit.

A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A fenntartható fejlődés lényege

Olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: **"a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket".**

1. ábra A fenntartható fejlődés pillérei

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pilléreken és mindhármat együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: "A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."

A Local Agenda 21 meghatározása és kapcsolódása a fenntartható fejlődéshez

A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat)

fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

1.2 A helyi önkormányzat szerepe a folyamatban

A Röske Község Local Agenda 21 Fenntarthatósági Terv elkészítése során kiemelt, alapvető jelentőséggel bírt a készítők és a helyi önkormányzat közötti jó együttműködés. Az önkormányzat az adatok biztosításán túl teret adott a lakosság különböző csoportjaik között végzett felmérésünknek, mely jelen dokumentum szerves részét képezi, és jelentősen befolyásolta végkövetkeztetéseinket.

Röske Község Önkormányzata a folyamatos fejlődés érdekében jelentős pályázati munkában vesz részt. Ennek eredményét az elmúlt évek fejlesztései mutatják.

1. táblázat (Forrás: EU Pályázati Portál)

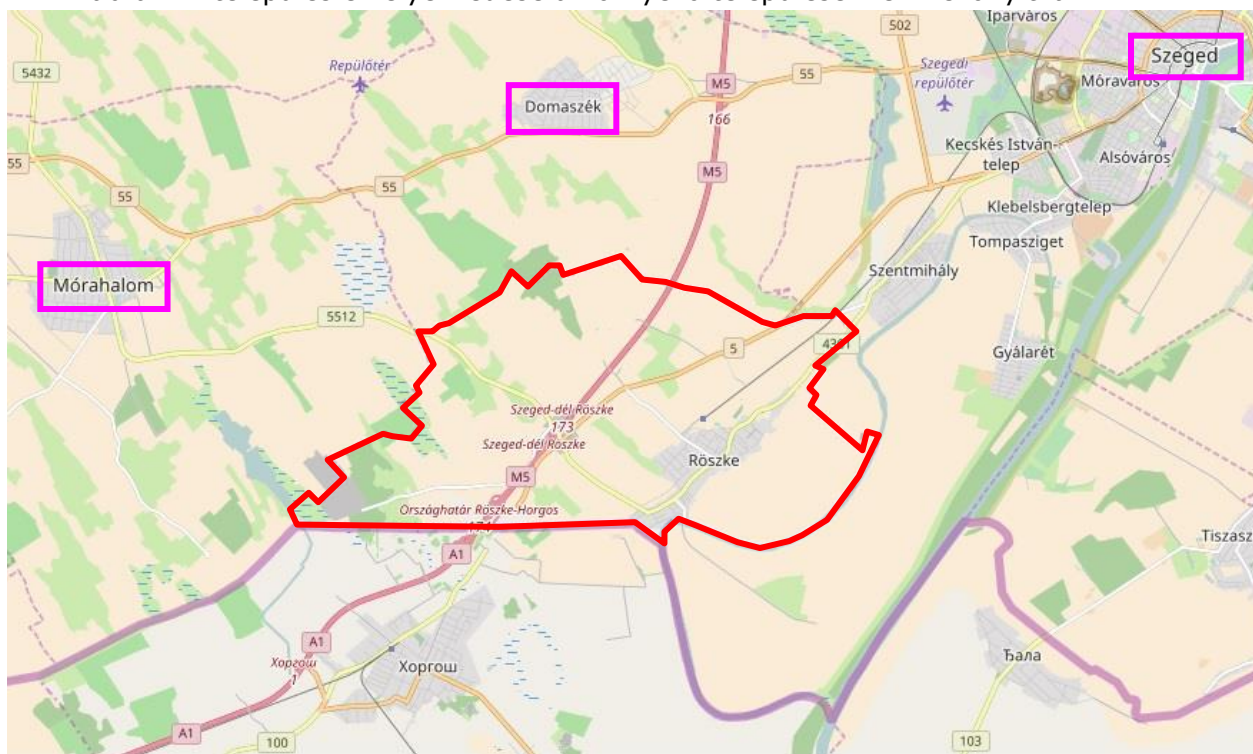
Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése	Fejlesztés időpontja	Megítélt támogatás (HUF)
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 - Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez	2016.11.17.	7 000 000
KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése - A Röskei Orbán Dénes Általános Iskola Tornacsarnok épületének energetikai korszerűsítése	2015.09.16.	57 868 300
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában - "Kulturális alkotóműhely" Röske, Domaszék, Üllés és Forráskút települések nevelési-oktatási intézményeiben	2012.09.04.	19 233 879
DAOP 3.1.1/A-09-2f Állami kezelésű közutakon az elérhetőség javítása - Magyar Közút Nonprofit Zrt.: Térségi elérhetőség javítása az 5512. j. úton	2012.07.19.	1 081 439 705
KEOP 1.2.0/B/10 Szennyvízelvezetés és tisztítás - Domaszék-Röske Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulás: Röske-Domaszék szennyvíztisztító telep korszerűsítése	2011.10.07.	529 828 121

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Az érintett földrajzi terület elhelyezkedése, lehatárolása

Röszke a Dél-magyarországi régióban, Szegedtől délre, 15 km távolságban helyezkedik el, a Holt Tisza, az 5-ös út, M5-ös autópálya és az országhatár között. Mórahalom és Szeged Kistérséghez is kapcsolódik. Határos települések: Szeged, Domaszék, Mórahalom.

2. ábra A település elhelyezkedése a környező településekhez viszonyítva

Forrás: OSM

2. táblázat A program céltelepülése

Település	Régió	Megye	Kistérség	Lakosság-szám (fő)
Röszke	Dél-Alföldi	Csongrád	Szegedi	3217 fő

Forrás: KSH Helységnévtár

Röszke területe 3663 ha. Lakónépessége 3217 fő, melynek egy része a külterületi tanyákon él (I., II., III. és IV. körzet). A belterületi lakások száma 1043, külterületi lakások száma 353 db 2011. október 1-jén, a 2016. január 1-jei közigazgatási állapot szerint.

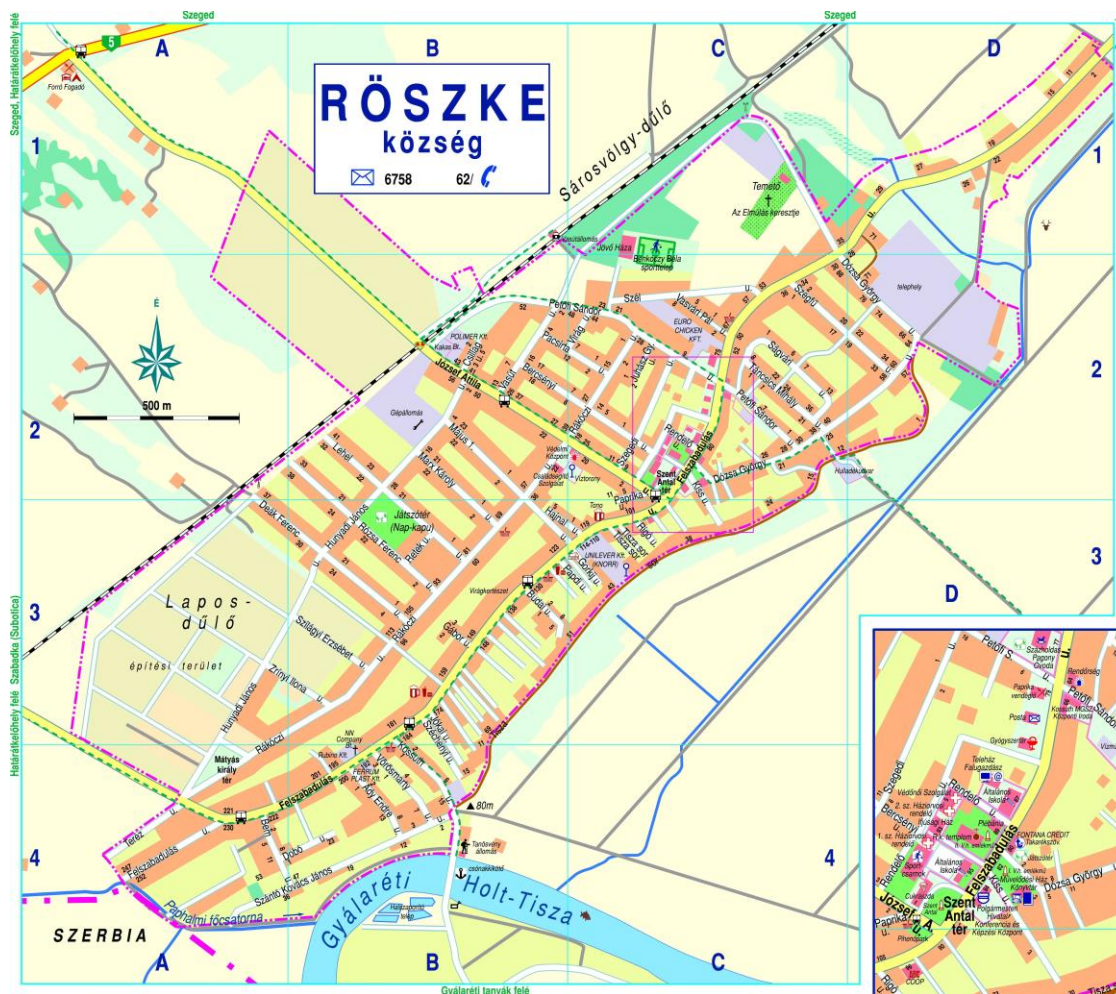
Röszke népessége az elmúlt 5 évben 5,61%-al nőtt. A KSH Helységnévtár adatai szerint a lakóházak száma 1400 db (2016.01.01.-i adat), ami a 2011. évi népszámláláskori 1393 db lakóházhöz viszonyítva minimális emelkedést jelent. A nyilvántartott álláskeresőők száma 89 fő (2015. évi adat, KSH Statinfo), ami a 2011. évi 131 főhöz viszonyítva 32%-os javulást mutat.

3. ábra Röske közigazgatási területe

Forrás: Röske település honlapja

4. ábra Röske belterületi térképe

Forrás: Röske település honlapja

2.2. Röske természeti, társadalmi, gazdasági környezete

2.2.1. Természeti adottságok

Röske természeti környezete az elmúlt években nem változott, ezért az alábbi fejezetek tartalma a korábbi LA21 megfelelő fejezeteivel azonos elemeket tartalmaz.

2.2.1.1. Levegő

Röszkéről a levegőminőségi szempontokat vizsgálva elmondható, hogy országos viszonylatban a kedvező helyzetű települések közé sorolható, hiszen a település területén nem található nagyobb káros anyag kibocsátó ipari komplexum. A legnagyobb terhelőnek a közlekedésből származó kibocsátásokat tekinthetjük. Ennek hatásterületén a nitrogén-oxidok, a szén-monoxid, az illékony szerves anyagok (VOC), valamint a szálló por koncentrációk esetenként megnövekedhetnek.

Röske nem szerepel az Országos Légszennyezettségi Mérészolgálat automatikus mérőhálózatában, a településhez legközelebbi mérőpontok Kecskemét, ill. Szeged városok

területén található.

A településen a fő szennyező forrást az 4301 sz. főút jelenti. A környező területeken a nitrogén-oxidok, kén-dioxidok, és a szálló por mennyisége a forgalomtól és a meteorológiai viszonyoktól függően megnövekedik. Az éves adatok függvényében elmondható, hogy a levegő ülepedő por és egyéb káros anyagainak koncentrációja a határértéket meghaladó értékeket csak ritkán és rövid időszakokban vesz fel.

A térségben a légszennyező anyagok kibocsátása az utóbbi két évtizedben folyamatosan és tartósan csökkent, azonban problémát jelent a külterületi burkolatlan utak magas aránya, ami jelentős porterhelést idéz elő.

Az intézmények mindegyike gázfogyasztásra állt át. A gázfűtésből származó légszennyező anyagok kibocsátása nem mérvadó. Az utóbbi években egyre jelentősebbé vált a lakosság körében a fosszilis tüzelőanyagok használata, mely elsősorban a téli időszakban okoz a levegő minőségében romlást.

2.2.1.2. Víz

Felszíni víz

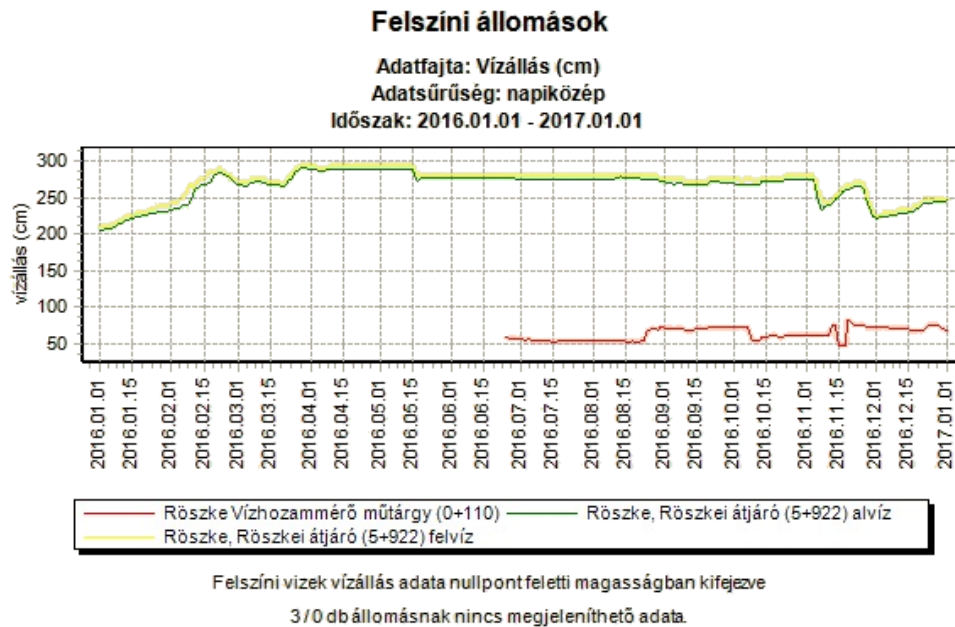
Röszke a Dél-Tisza-völgy kistájhoz tartozik, mely Bács-Kiskun, Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnok megye területén helyezkedik el, területe mintegy 1000 km². Röszke község Dél-Tisza-völgyre eső keleti harmada a Tisza jobb partján, árvíztől mentesített, mentett oldalon, csak részben mélyártéri területen helyezkedik el, a paphalmi állami kezelésű II. rendű védvonal és a Tisza-folyó árvízvédelmi töltése között, az élő Tiszától 3–5 km távolságra, a Gyálai Holt-Tisza elnevezésű holtág mentén. A település belterülete „magasparti” részen terül el. A községet elsőrendű árvízvédelmi töltések, fővédvonalak védik.

A kistáj vízföldtanilag a Tisza völgye területéhez tartozik, ahol a folyószakasz 140 km hosszú és 21 342 km²-es hazai vízgyűjtő terület tartozik hozzá. A terület jellemzően száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület ($L_f=0,5$ l/s.km²; $V_h=160$ mm/év). Az elmúlt időszakban lehullott jelentős mennyiségű csapadék következtében kialakuló belvíz Röszke területén is nagy kiterjedésű területet árasztott el vízzel.

A község szempontjából nagy jelentőségű a **Gyálai Holt-Tisza nevű holtág**, amely a község egyetlen természetesebb állapotú állóvize. E holtág a 19. századi folyószabályozás során, az 1887-ben elkészült 90. számú átmetszéssel jött létre. A holtág teljes hossza 18,7 km, szélessége 60–90 m között változik, területe 160 ha, átlagos vízmélysége 3 m körüli, teljes víztérfogata 4,8 millió m³.

A község Homokhátságra eső részén a **Kancsal-tó** és a **Kisszéksós-tó** képviseli az utolsó természetes állapotú szikes tavakat. Vízutánpótlásuk egykor csak a helyben lehullott csapadékból, a tavakat övező hátaik felől érkező lokális talajvízáramlásokból és a Homokhátság központi része felől északnyugatról délkelet felé tartó regionális talajvízáramlásokból származott. Később a belvízelvezető-csatornahálózat kiépítése ez utóbbi folyamatot jelentősen befolyásolta. E csatornák nemcsak a vizet, hanem a sót is levezetik a területről, így e tavakat egyre rövidebb ideig borítja víz, a víz nem párologással, hanem levezetés útján a felszínen, mesterségesen távozik a medrekből. Ennek következtében a talajvíz szintje, és így a sófelhalmozódási szint is lejjebb szállt.

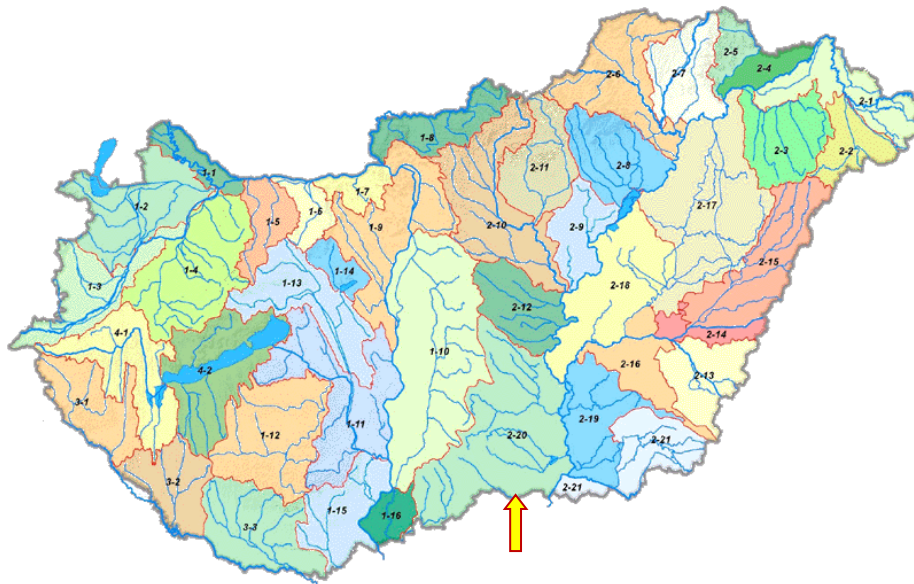
5. ábra Felszíni vizek vízállása (2016.01.01-2017.01.01 között)

Forrás: homokhatimonitoring.hu

Az Európai Unióban a 2000/60/EK számú irányelv a vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szól, és a hétköznapi gyakorlatban **Víz Keretirányelv** (rövidítve VKI) néven vált közzismertté. A VKI szerint a vízgyűjtőkerület képezi a tervezés alapját. A vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet alapján Röske a **2-20 jelű Alsó-Tisza jobb part** alegységbe tartozik.

6. ábra Vízgyűjtő tervezési alegységek

A Röske közelében lévő mesterséges felszíni vízfolyások ökológiai állapota, potenciálja a VKI besorolása szerint nem éri el a jó állapotot. A 240/2000. (XII.23.) „A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről” szóló kormányrendelet alapján Röske területe **nem tartozik az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtőterületei közé.**

Röske szerepel a „települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendeletben az **enyhén veszélyeztetett** települések között.

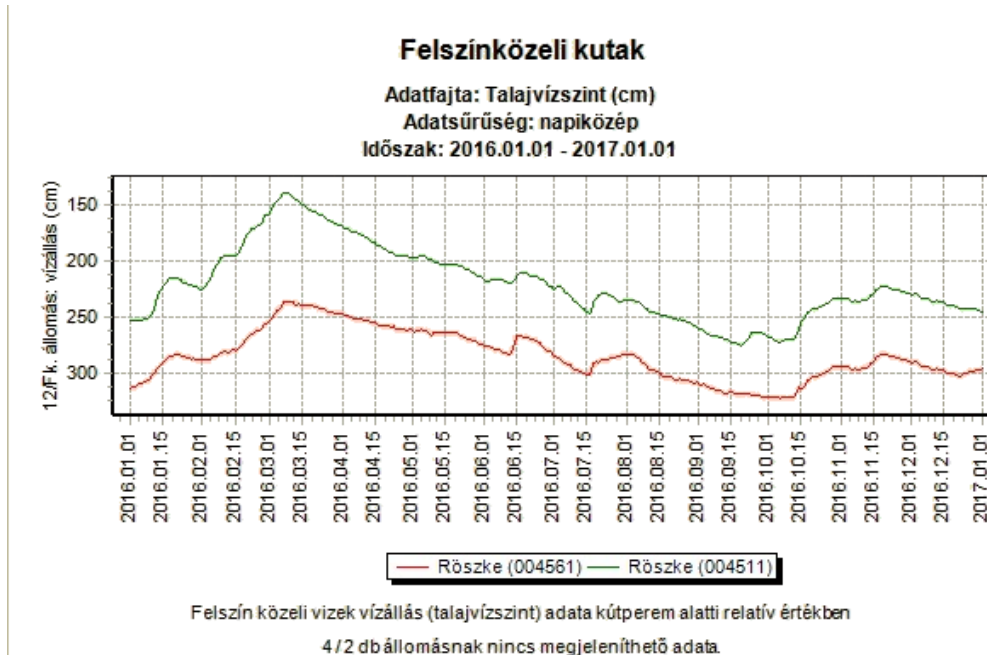
Röske területe a **Vásárhelyi-terv** keretében megvalósuló árvízi tározók területét **nem érinti.**

Felszín alatti víz

A talajvíz mélysége 2-4 m között mozog, azonban a jelenlegi belvizes időszakban ennél magasabban helyezkedik el. Kémiai jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos, keménysége 15-25 nk°-ot is eléri. A rétegvíz mennyisége 1-1,5 l/s.km² körül van. Az alacsony geotermikus gradiens miatt sok a magas hőfokú hévíz.

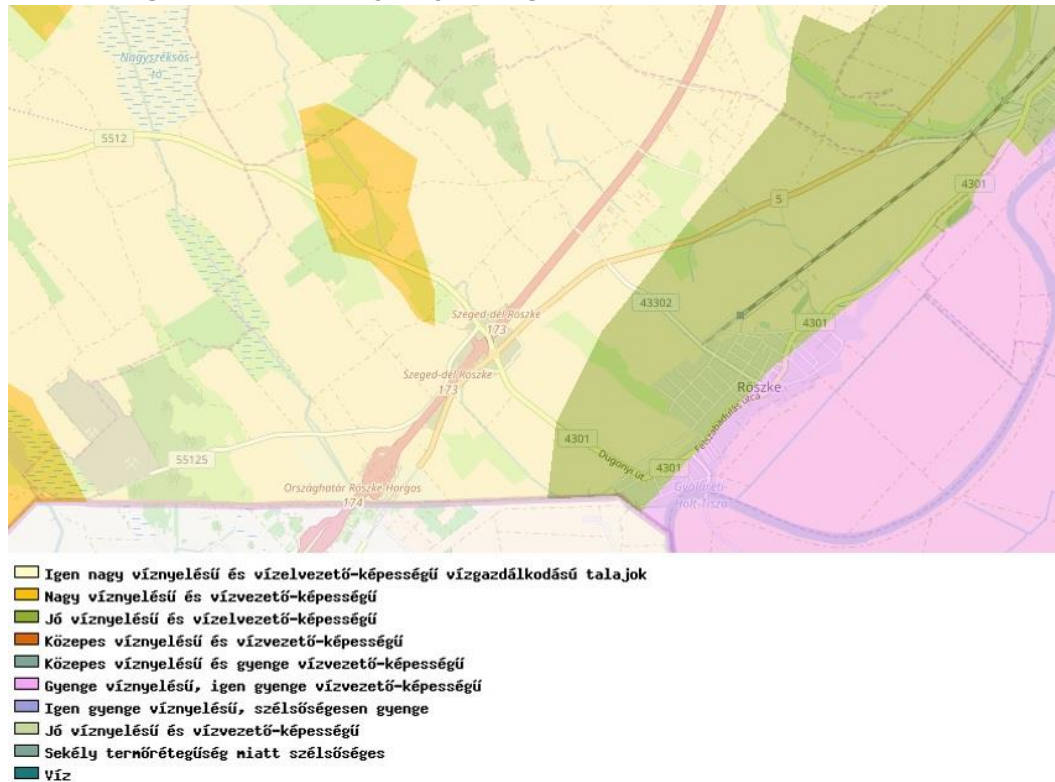
A 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról” szerint Röske közigazgatási területe az **érzékeny területek** közé tartozik.

7. ábra Röske talajvízszintje (2016.01.01.-2017.01.01.)

Forrás: homokhatimonitoring.hu

8. ábra Vízgazdálkodási talajtulajdonságok Rösztke területén

Forrás: Körinfo

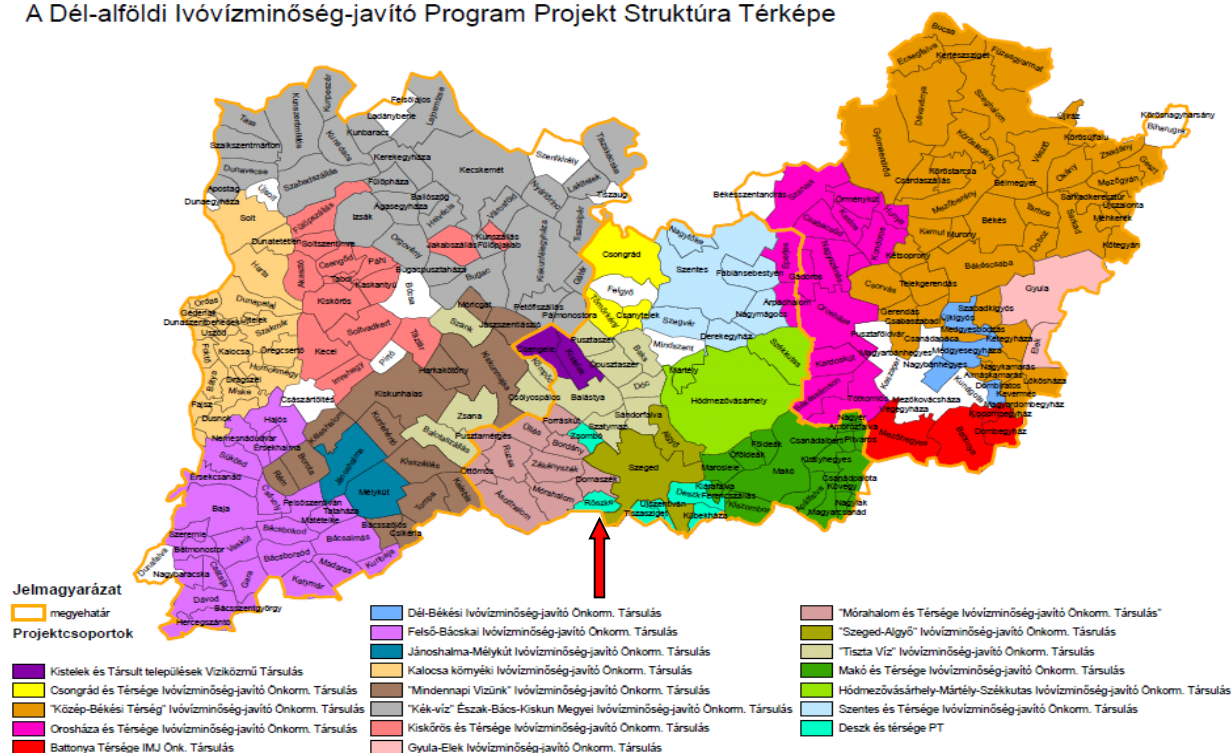
Települési vízellátás, ivóvízbázis, vízkezelés, víztározás, vízsztosztás

Rösztkén 1973. óta üzemel községi vízmű. A vizet három mélyfúrású kútból nyerik, a I. és II. sz. kút vize 2. osztályú, a III. sz. kút vize 1. osztályú, 180-280 m közötti vízadórétégből kitermelve búvárszivattyúk juttatják a 200 m³-es magastározóba, s innen kerül a hálózatba. Jelenleg a II. és a III. sz. kút üzemel. A vízmű kapacitása 2200 m³/nap. A közüemi vízellátottság aránya a belterületen teljesnek mondható, a tanyasi lakosság jelenleg részben egyéni kutakból oldja meg vízellátását. Az ivóvíz-hálózat hossza 38,9 km (ebből külterületen 9,6 km), **a lakossági bekötések aránya 79,6%** (Forrás: TEIR). Az ivóvíz biztosításáról az Alföldvíz Zrt. gondoskodik.

Rösztke részt vesz a **Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programban** (Deszk és térsége PT), mely biztosítja a település belterületi lakossága számára az EU normáknak megfelelő ivóvíz ellátását.

9. ábra A Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Program Projekt struktúra térképe

A Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Program Projekt Struktúra Térképe

A Deszk, Kübekháza és Röske község vízműve által szolgáltatott ivóvíz minősége **arzén**, valamint **ammónium-ion** tekintetében, Tiszasziget-Újszentiván községek közös vízművénel pedig a fenti komponenseken felül a vas, míg Zsombó község vízműve által szolgáltatott ivóvíz minősége vas, valamint ammónium-ion tekintetében nem felel meg a 201/2001. (X. 25.) „Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről” kormányrendelet, illetve az azt módosító 47/2005. (III. 11.) Kormányrendeletben meghatározott vízminőségi paramétereknek. A rendelet előírja e vízminőségi problémák megoldását, ezért a települések társulást alapítottak és támogatásért folyamodtak az Európai Unió Környezet és Energetika Operatív Program keretén belül. A Kért Unió támogatást megítélték, a támogatási szerződés főbb jellemzői az alábbiak:

3. táblázat

Szerződés hatályba lépésének dátuma	2012.04.05
Szerződésben rögzített támogatás	971.660.319,-Ft
Önrész (a támogatás lehívásához szükséges önrészt 100%-ban a Magyar Állam biztosítja, az UN BM-önerőalap keretén belül)	171.83.192,-Ft
Szerződésben rögzített összköltség	1.143.490.511,-Ft
Projekt megvalósításának tervezett kezdete	2012.04.02
Projekt megvalósítás tervezett befejezése	2014.12.31

Forrás: <http://www.tisamarosivoviz.hu/>

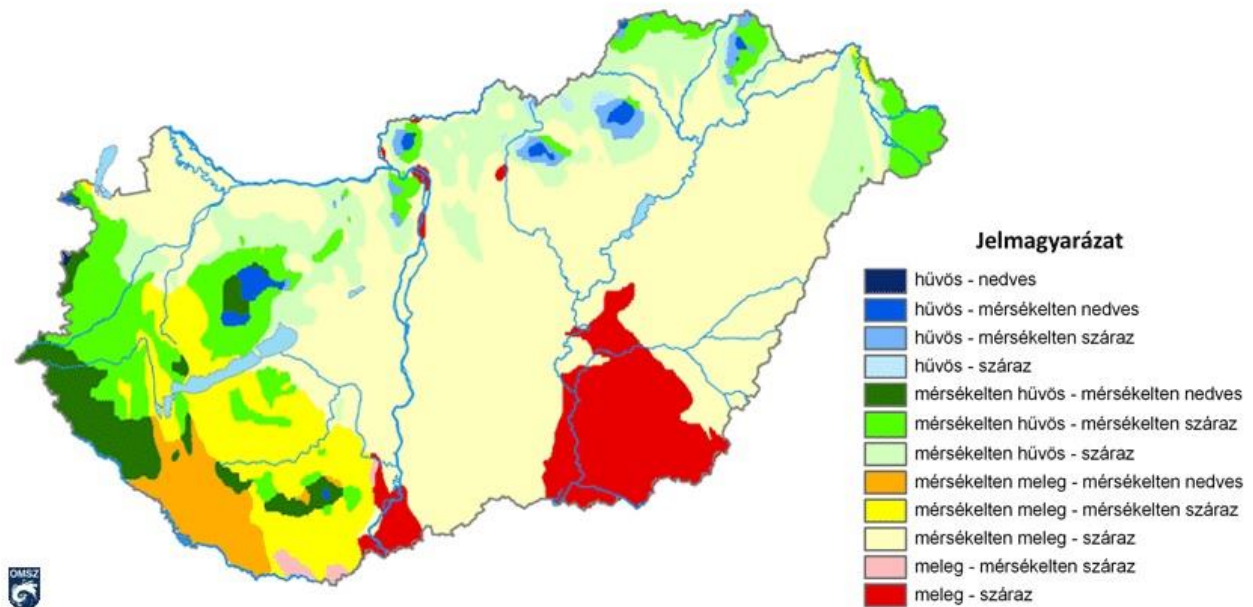
A projekt célja a **Tisza-Maros Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás** (tagok:

Deszk, Kübekháza, Röszke, Tiszasziget, Újszentiván, Zsombó) projektcsoportjához tartozó települések vízminőség-javító fejlesztésének végrehajtása, a lakosság egészséges ivóvízzel való ellátásának biztosítása. A Tisza-Maros Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás 2010. május 5-én alakult meg, a résztvevő tagtelepülések rendelkeznek a komponensek valamelyikének határérték feletti előfordulásával a szolgáltatott ivóvízben. A műszaki megoldás keretében a jelenlegi vízbázisokra alapozva történik a fejlesztés. Négy településnél (Röszke esetében is) a **saját vízbázisára alapozott úgynevezett önálló megoldás, amelyben, a helyben, kutakkal felszínre hozott rétegvizet, nyersvizet hozzuk előírás szerinti állapotba**, míg a másik két településnél, mely eddig is hasonlóként üzemelt, olyan kistérségi rendszer megvalósítására, amelyben az egyik településen a jobb adottságok kihasználásával előállítjuk az előírt minőségű vizet, melyet távvezetéken juttatunk el a másik településre, ahol megteremtjük a víz fogadásának szakszerű feltételeit.

2.2.1.3. Éghajlati sajátosságok

Röszke község éghajlata szélsőségesen kontinentális jellegű, melyre a forró nyár, a kemény téli fagy, valamint az egyenetlen csapadékeloszlás jellemző, amely sokszor eredményez aszályos időszakot. Röszke területére a száraz-meleg időjárás jellemző.

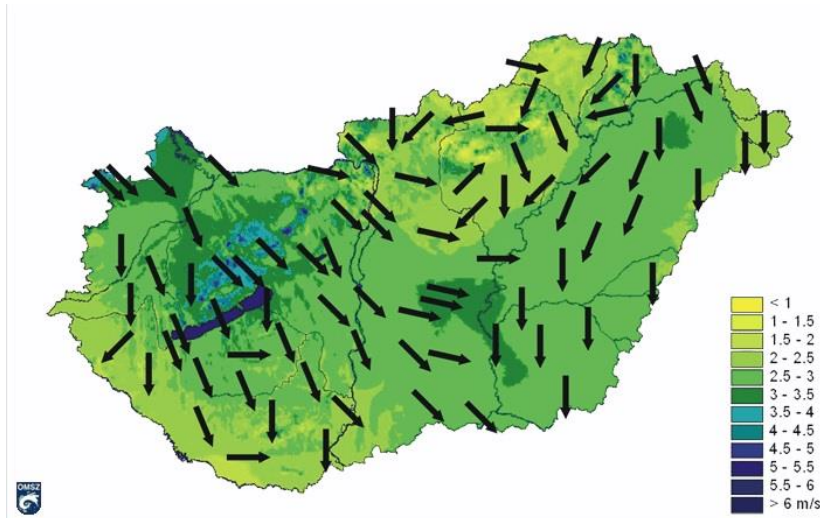
10. ábra Röszke éghajlata

Forrás: OMSZ

Az uralkodó szélirány **északnyugati**. A tavaszi időszakban a gyakori és erős szél, a defláció földutakat is rombolja.

11.ábra Az évi átlagos szélsébsége [m/s] és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009.)

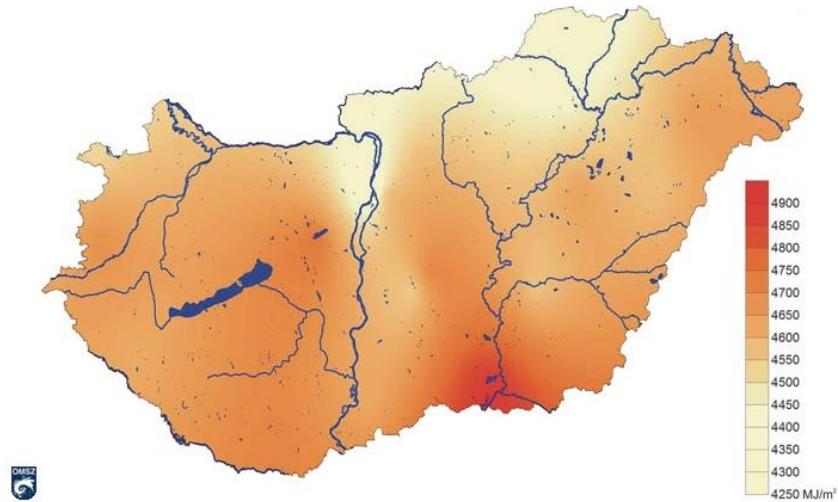
Forrás: OMSZ

Az országos átlagnál magasabb napsütéses órák száma:

Évi középhőmérséklet	10.5-10.7 °C
Napfénytartam	2080-2090 óra
Legmelegebb nyári hőm.	34.2-34.7 °C
Legalacsonyabb téli hőm.	-16, -16,5°C
Évi csapadék átlaga	520-550 mm
Fagyos napok száma	80-90 nap
Hótakarós napok száma	30-32 nap
Ariditási index	1,17-1,28 (száraz jelleg)
Uralkodó szélirány	É, ÉNY
Átlagos szélsébség	3 m/s

A település éghajlata **forró, száraz**. A napsütéses órák száma meghaladja a kétezret, és a napi napfénytartam májustól augusztusig havonta több, mint 200 órát tesz ki.

12. ábra A globálsugárzás (MJ/m^2) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)

Forrás: OMSZ

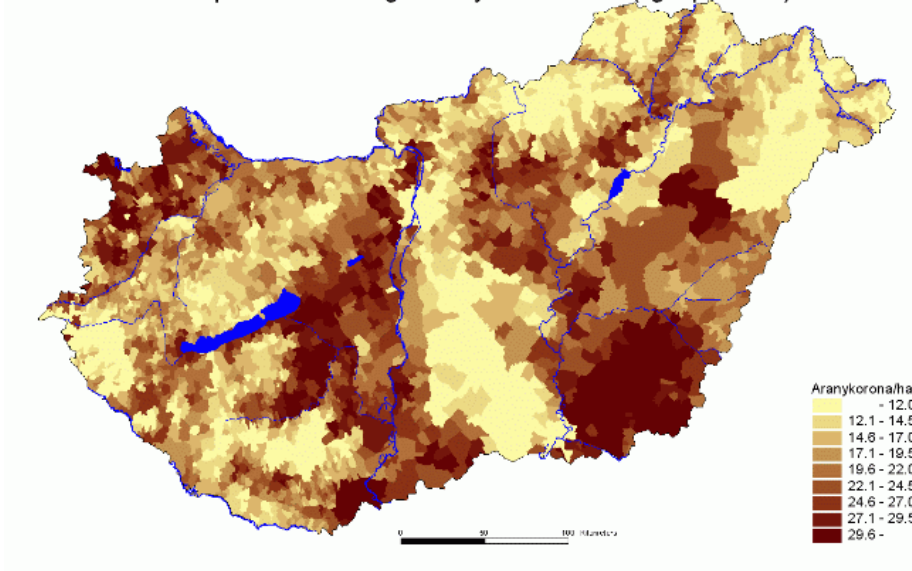
2.2.1.4. Földtan, talajadottságok

Az egykori tájat az emberi tevékenység gazdálkodásával és a nagy vízrendezési munkákkal gyökeresen átalakította, így a természetes élővilág csak nyomokban maradt meg. Részke területén három fő természetes tájelem (**ártér, homokpuszta és löszpuszta**) is előfordul, ami sajátos értéket biztosít a vidéknek.

A település közigazgatási területét a humuszos homoktalaj jellemzi. A homoktalajok csekély hőtároló képessége miatt a hőmérséklet napi és éves ingadozása fokozottan jelentkezik. Gyakoriak a viharos erejű szelek, amelyek a homoktalajokon jelentős deflációs károkat okoznak. A homokverés kora tavasszal és ősszel a leggyakoribb, a levegő ilyenkor nagy mennyiségben tartalmazza az apró szemű homokot.

13. ábra Magyarország szántóterületeinek AK értéke

Szántóterületek településenkénti átlagos aranykorona értéke (agrárpotenciál)

Forrás: KÖRINFO

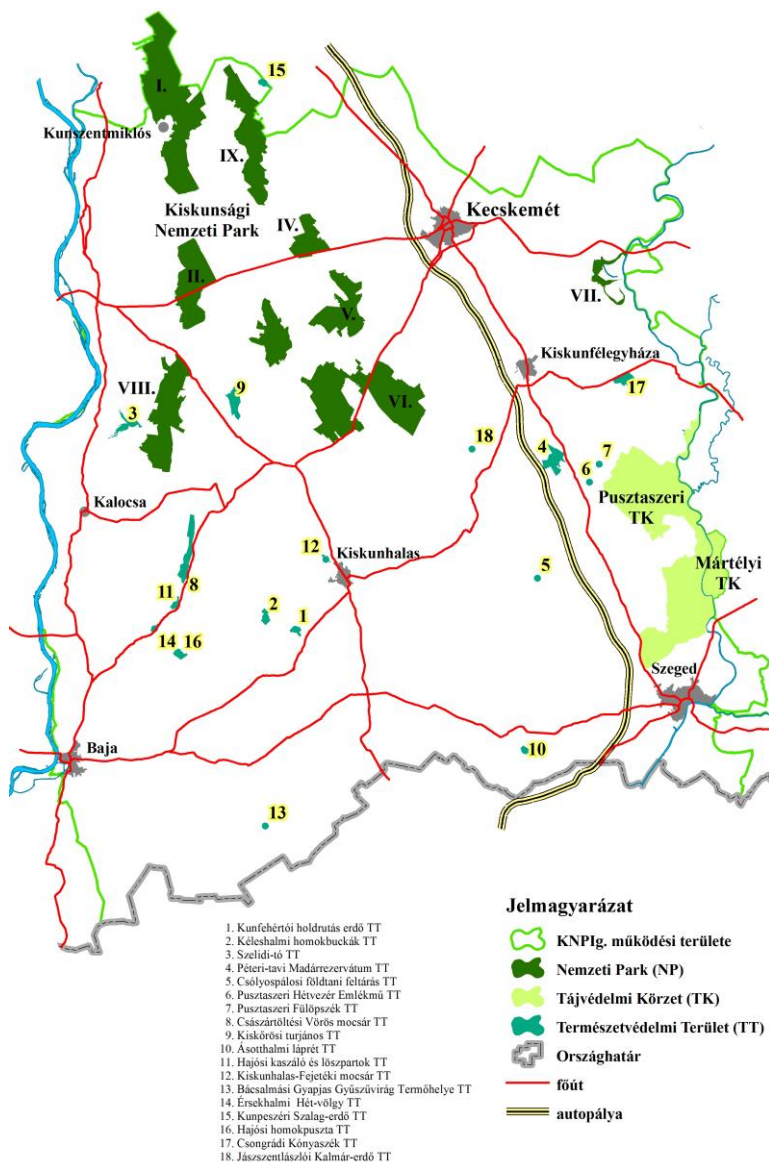
2.2.1.5. Élővilág és természetvédelem

Röszke közigazgatási területe a **Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság** illetékességi területébe tartozik.

14. ábra A KNPI igazgatási területe

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
működési területe

0 5 10 20 30 km

Forrás: <http://knp.nemzetipark.gov.hu/>

Növényzet

A Duna-Tisza közén elterülő nagy összefüggő homokterületek vegetációja igen változatos. A község területének felszínét homok borítja, csakúgy, mint a Duna-Tisza közti hátság többi részét, s a terület felszíne itt enyhén hullámosnak mondható.

Állatvilág

Állatföldrajzi felosztás szerint a kistérség a **Pannonicum faunakörzet** része. A kistelepülések közti területek madárvilága rendkívüli gazdagságot mutat. A nagy egyedszámú nádirigó mellett megtalálható itt a sárga- és barázda billegető, a bölömbika, a szürke- és kanalas gém is. A mocsaras területeken fészkel búbos, és cankó. A nedves réteket

határoló, magasabb fekvésű területeken él pacsirta, fűrj és fácán is. Az öntözésre kiépített víznyerő gödrökben tavasszal megfigyelhető a kis vöcsök. A községek külterületeit járva látható üstökös gém, szerecsensirály, dankasirály és bakcsó is. A térség gyakori fészkelő madara a gólya. Fellelhető a tőkés réce is, valamint a terület állandó lakója a galambász héja. Kis számban előforduló fajok a karvaly, az egerészölyv és a gatyásölyv. Az utóbbi évtizedben több párban is fészkel a tágabb térségben kerecsensólyom és a kabasólyom, míg a kis sólyom csak téli vendég. A területek leggyakoribb ragadozó madara a vörös vércse. Az előforduló erdőfoltokban fészkelő madárfaj az örvösgalamb, őshonos a vadgerle, emellett fellelhető a balkáni gerle, a kakukk, kuvik és a szalakóta is. Romos tanyák körül él a búbos banka, a gyümölcsösök jellegzetes madara pedig a zöld küllő és a seregély. Az énekesmadarak közül a következő fajok fészkelnek itt: pipiske, füstifecske, parti fecske, sárgarigó, holló, dolmányos varjú, vetési varjú, szarka, szajkó, széncinege, kékcinege, ökörszem, fekete rigó, hantmadár, cigánycsaláncsúcs, fülemüle, vörösbegy, barátka poszáta, zöldike, tengelic, tövisszúró gébics, kis örgébics, csicsörke és a kis poszáta. A környék lomberdőiben számos pintyfélé él.

A környező terület élővilága emlősökben is gazdag, megtalálható a sün, vakond, erdei- és mezei cickány mellett a mezei nyúl, számos egérfaj (güzüegér, törpe egér, pirók egér), hörcsög, mezei pocok, valamint a róka, a nyest, a görény, a menyét, a vaddisznó és az őz is.

Védett természeti területek

A település közigazgatási területén **három országos jelentőségű védett természeti terület** található. Rőszkén a főként botanikai szempontból különleges területek (Madarász-tó, Kisszéksós-tó, Kancsal-tó) kaptak védeltséget, mint „**ex lege**” szikes tavak. Eszerint mintegy 29 ha összterületű szikes tó található. A magasabb területek eredeti növényvilágára leginkább az apró, alig néhány m² –es őszyep foltokról következtethetünk.

15. ábra Röszke védett természeti területei

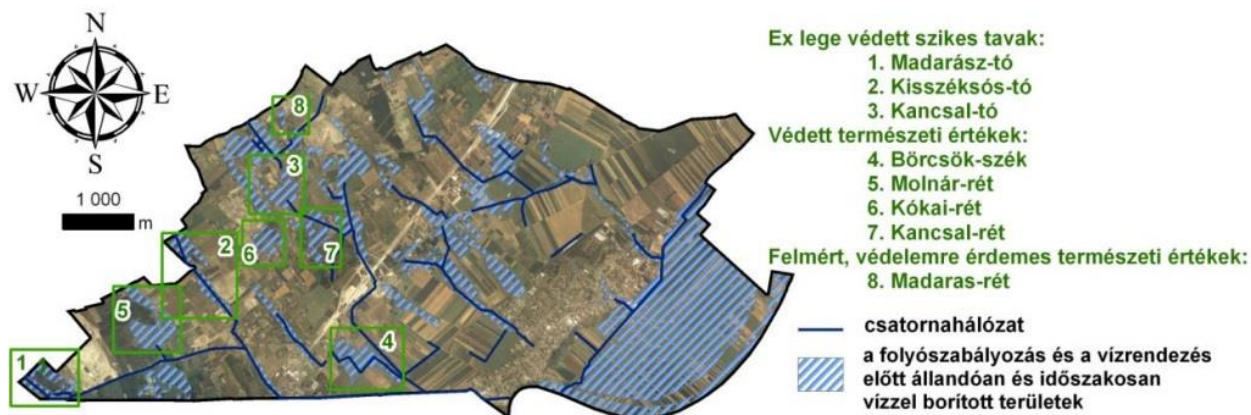
Forrás: Röske Települési Környezetvédelmi Programja, 2010.

Védetté nyilvánított területek:

HRSZ	Tulajdonviszony/művelési ág
0103/71	magántulajdon(gyep)
0103/73	magántulajdon(gyep)
0103/79a	magántulajdon(gyep)
0161/36	magántulajdon(gyep)
0161/37	magántulajdon(erdő)
0161/38	magántulajdon(gyep)
0221/27	magántulajdon(gyep)

A község területén 15 terület felel meg a **természeti terület** definíciójának. Ezek közül a Börcsök-gyep fajgazdagsága és viszonylagos érintetlensége miatt helyi védelemre érdemes. A botanikai értékei alapján helyi védelemre került 2007-ben a Molnár-rét, a Börcsökszék, a Kancsal-rét és a Kókai-rét.

16. ábra Röske védett területei

Forrás: Röske Települési Környezetvédelmi Programja, 2010.

Az Európai Unió NATURA 2000 élőhelyvédelmi direktívájának megfelelően a Madarász-tó **különleges természetmegőrzési terület** státuszt kapott a Dél-Homokhátság részeként. E tó déli része Röske közigazgatási területén található. A Madarász-tó egyben a **Körös-éri Tájvédelmi Körzet** része.

Körös-éri Tájvédelmi Körzet bemutatása

A homok- és löszvidéket valamikor vízzel borított laposok, szikesedésre hajlamos területek tagolták. A táj egykori karakterét most maradványfoltok őrzik. Ezek egy része helyi vagy országos védelmet élvez. A hatásosabb oltalom érdekében ezeket a területfoltokat érdemesebb egy tájvédelmi körzetben egyesíteni (bár nagyobb részük már országos vagy helyi védettség alatt áll). A kialakítandó tájvédelmi körzet neve a hajdani vízfolyás, a Körös-ér nevét viseli. A hajdani természetes ér ma mint főcsatorna a környék talajvizeinek megcsapolója. A védett foltokat vagy a mély fekvés, vagy a rendkívül csekély termőerő miatt nem volt érdemes szántóföldi művelésbe vonni, ezért megőrizték természetes növényvilágukat, de a vidék ősi növénytakarója sajnos már a múlté. A környezetátalakítás és a hosszú évek óta tartó csapadékmentes időszak megváltoztatta az eredeti állapotokat.

A leendő tájvédelmi körzet foltjait főleg szikes tavak és puszták alkotják:

- mórashalmi Nagyszéksós-tó
- **Madarász-tó**
- Csipak-semlyék
- Tanaszi-semlyék
- Ásotthalmi-láprét (Csodarét)
- Kessori-semlyék
- Rívói-erdő és -semlyék
- Ásotthalmi emlékerdő
- ásotthalmi Bogárzó
- Magyar-erdő
- Átokházi tőzegbánya
- öttömösi Baromjárás
- Kelebiai-halastavak és -erdők
- kelebiai Bácsborista

Védett területek, épületek

Röszke területén 2008 óta valósult meg a helyi kulturális, építészeti örökség védelme az önkormányzat 2008-as rendelete nyomán (Röszke Község Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2008. (XII.10.) Kt. Ör. rendelete a helyi építészeti értékek védelméről). A rendelet hatálya Röszke község közigazgatási területén lévő és védetté nyilvánított helyi értékekre terjed ki. A rendelet melléklete értelmében mára helyi védett épületek: a Római Katolikus Templom, a Röszkei Általános Iskola (Glattfelder Gyula Állami Elemi Népiskola) épülete, a Kancsalszéli Óvoda, valamint a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár és melléképülete.

A jellegzetes tájképi elemek (a tanyasi iskolák, a haranglábak, az útszéli keresztek, a régi tanyák, a Vasas Szent Péter szobor), melyek közel 100 éve jellemezték a települést, egyre inkább eltűnnek, pedig megőrzésük rendkívül fontos lenne. A megóvás és fennmaradás érdekében a Beretzk Péter Természetvédelmi Klub elkészítette a település „Egyedi Tájértékkataszterét”.

2.2.2. Társadalmi környezet felülvizsgálata

2.2.2.1. Népeség, demográfiai trendek, társadalom összetétele

Népeség¹

Röszke területe 3663 ha, melynek mintegy 94,13 %-a külterület. A helyi lakosság száma 3086 fő, 2507 fő belterületen, 579 fő külterületen él: belterületi lakások száma 1396 db, külterületi lakások száma 353 db (Forrás: KSH Helyiségnévtár, 2011. október 1-i adatok a 2016. január 1-jei közigazgatási állapot szerint).

4. táblázat A lakónépeség és lakások számának változása az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)

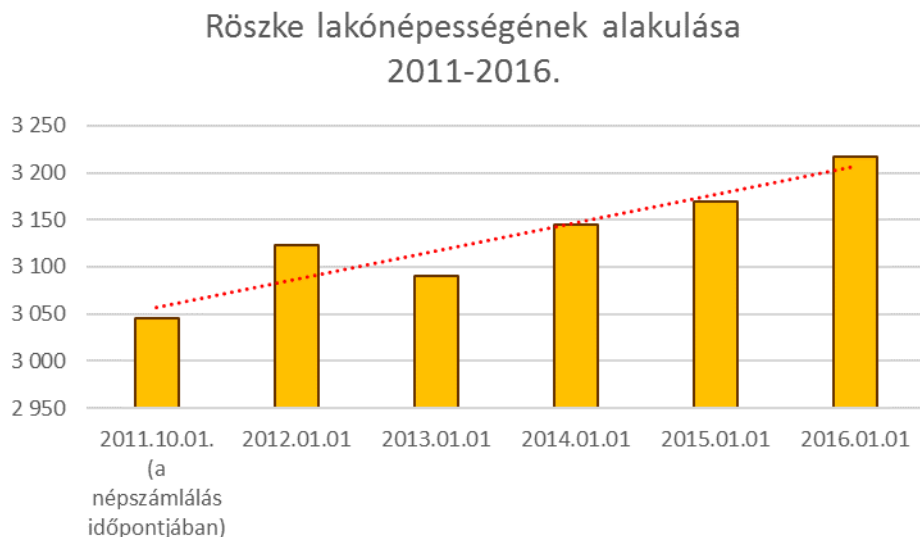
Időpont	lakónépeség fő	lakások száma db	területe ha
2016.01.01	3 217	1 400	3 663
2015.01.01	3 169	1 399	3 662
2014.01.01	3 145	1 399	3 663
2013.01.01	3 091	1 397	3 663
2012.01.01	3 123	1 396	3 663
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	3 046	1 393	3 663

Forrás: KSH Helyiségnévtár

A keresőképes korúak közül regisztrált, ellátásban részesülő **munkanélküli 89 fő**. Az utóbbi években megfigyelhető, hogy a település népessége egyre növekszik, amiben Szeged közelsége nagy szerepet játszik.

¹ A KSH Statinfo adatbázisában, illetve a KSH Helyiségnévtárban szereplő demográfiai és népesség adatok nem egyeznek meg, ezért az adatok mellett a forrást is feltüntetjük.

17. ábra Röske lakónépességének változása az elmúlt 5 évben

Forrás: KSH Helységnévtár

Demográfiai trendek

Röske népessége az alábbiak szerint változott:

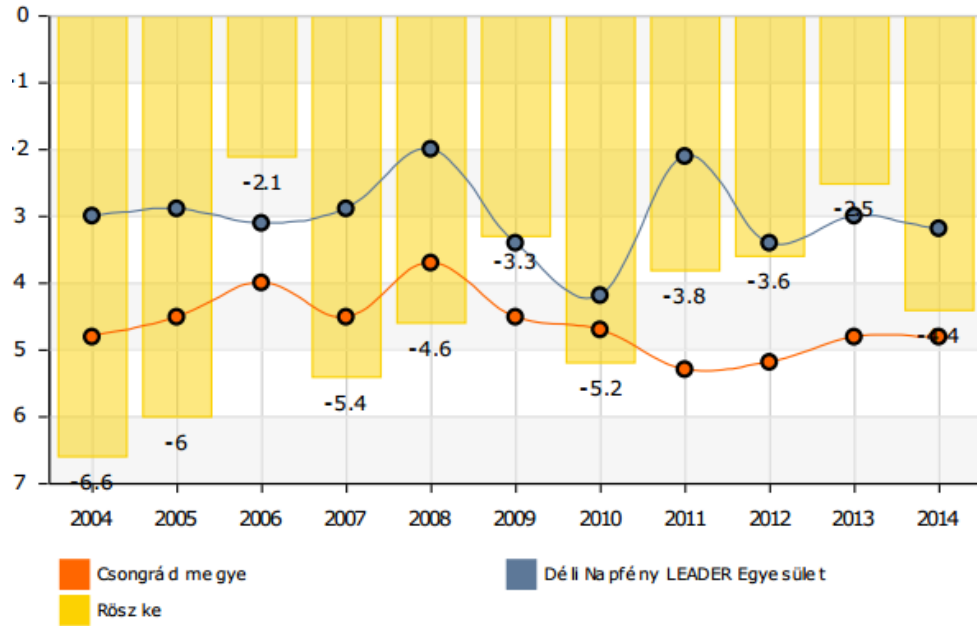
5. táblázat

Időszak	Élveszületések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Állandó odavándorlások száma (eset)	Állandó elvándorlások száma (eset)	Állandó népesség száma (fő)
2011.	26	38	55	75	3336
2012.	20	31	86	74	3367
2013.	26	34	91	69	3400
2014.	25	39	95	60	3440
2015.	25	41	121	76	3502

Forrás: KSH Statinfo

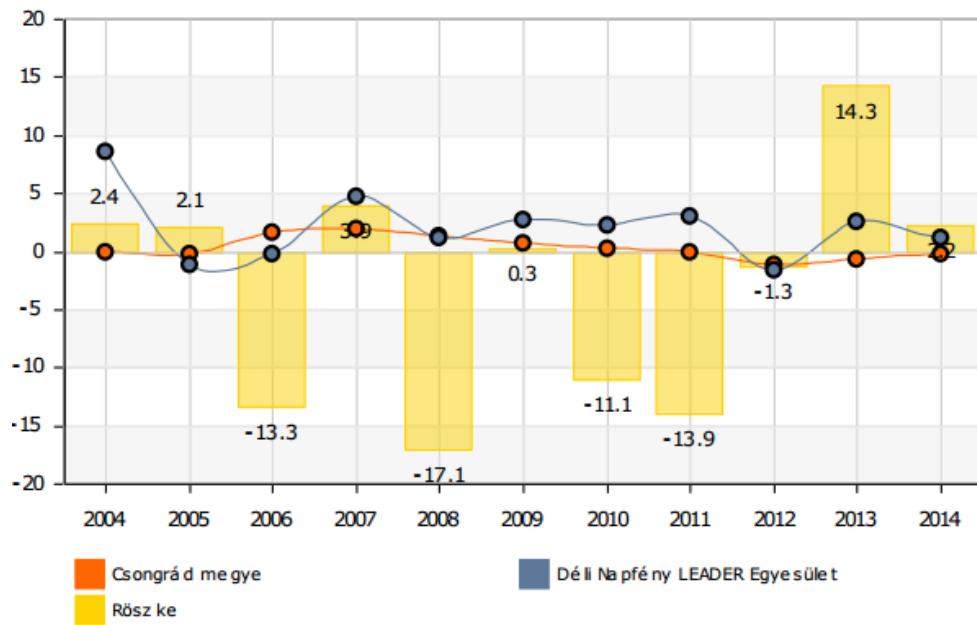
Mint látható, **a település népessége folyamatosan nő**, mely nem a születések/halálozások arányának, hanem az odavándorlások/elvándorlások kedvező arányának tudható be. A születések és halálozások aránya a nagyobb területi egységeknél kedvezőbb, a vándorlási egyenleg pedig 2013. évtől pozitív értéket mutat.

18. ábra Természetes szaporodás/fogyás Röszkén

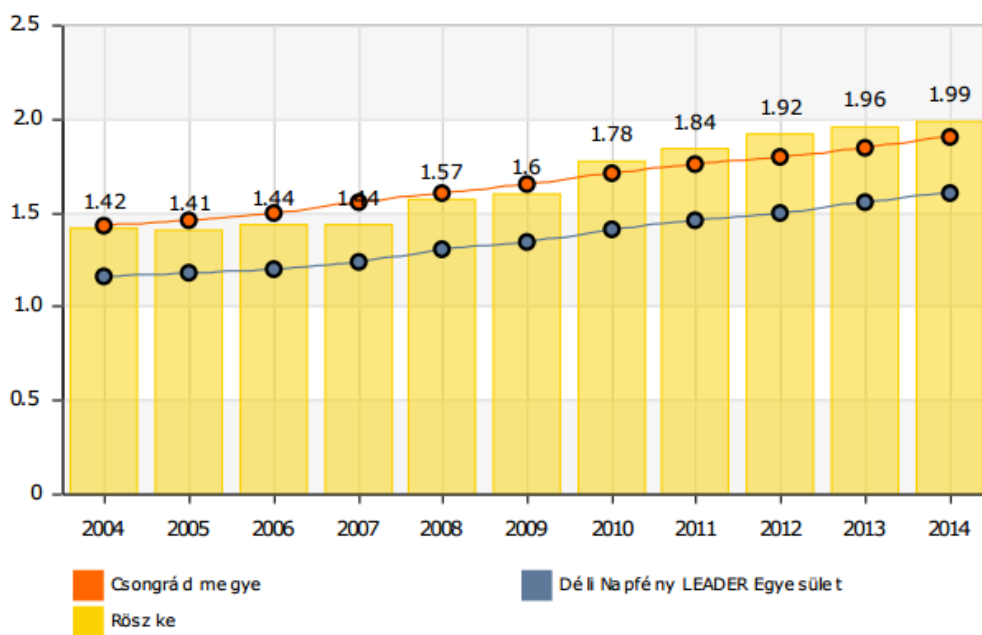
Forrás: TEIR

19. ábra Az odavándorlás/elvándorlás adatai Röszkén

Forrás: TEIR

20. ábra Öregségi index Röszkén

Forrás: TEIR

Társadalom összetétele

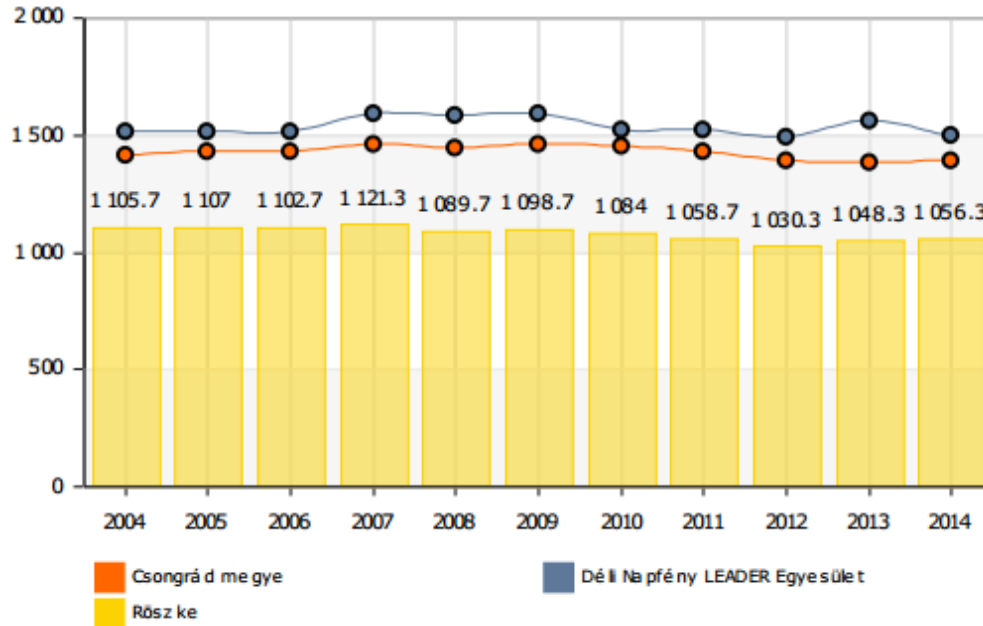
Rőszke lakóinak 91,9%-a magyar nemzetiségű, arányaiban ezt követi a 0,8%-os szerb, 0,5%-os román, illetve a 0,3 %-os német nemzetiségűek aránya. Kiemelendő, hogy a 2011. évi népszámláláskor a népesség 8,10%-a nem kívánt válaszolni, továbbá a válaszadók 0,4%-a egyéb, nem hazai nemzetiségűnek vallották magukat (Forrás: KSH Helységnévtár).

A válaszolók kétharmada (66,2%-a) a római katolikus vallás híve, míg 17%-uk nem kívánt válaszolni, illetve 11,3%-uk vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik. A válaszadó rőszkei lakosok 3%-a református vallású, 0,4%-uk evangélikus, míg 0,2%-uk a görög katolikus egyház hívei. További 1,9%-uk egyéb vallási közösséghez, felekezethez tartozónak vallotta magát.

Egészségügyi és szociális ellátás

A településen élők ellátását 2 felnőtt, 1 gyermek háziorvos, illetve egy fogorvos biztosítja. A háziorvosi körzet működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak, a háziorvosok megfelelő szakvizsgával rendelkeznek, a munkavégzésükhöz szükséges technikai feltételek biztosítottak, mindemellett igen leterheltek. A háziorvosi ellátásban megjelentek és a meglátogatottak száma 2015-ben 17.349 fő volt (az elmúlt 5 év legmagasabb értéke), míg ez az adat a házi gyermekorvosi ellátásra 8349 fő (az elmúlt 5 év legalacsonyabb értéke).

21. ábra Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)

Forrás: TEIR

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Deszk, Kübekháza, Rőszke, Tizsasziget és Újszentiván községek szociális szolgáltatásait fogja össze és létrehozta 2007. január 1-jével a **Szociális Szolgáltató Központot**, amelynek működése kiterjed az öt település közigazgatási területén élő gyermek- és felnőtt korú lakosság szociális ellátására. A Szociális Szolgáltató Központ keretein belül a következő szakfeladatok működnek:

- **Védőnői Szolgálat** (csak Rőszke községben): Rőszkén jelenleg két főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el a védőnői feladatokat, gondozási tevékenységüket azon családok körében végzik, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-16 éves korú gyermek él.
- **Gyermekejöléti Szolgálat:** a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat két főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el. A szolgáltatás célja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése illetve a családból kikerült gyermek visszahelyezése. A családgondozók nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, a játszóházak, húsvéti és a karácsonyi alkotóházak, május elsejei és a kihívás napi programok szervezése is ezt a célt szolgálják. Hagyománnyá vált, hogy évente egyhetes nyári foglalkozást szerveznek, főképp szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára. Egész évben folyamatos a használt ruhák, cipők gyűjtése. A Nagycsaládosok Karácsonya, illetve az Idősek Napi Ünnepe megrendezésében évek óta részt vesznek.
- **Családsegítő Szolgálat:** a családsegítést Rőszkén 1 fő főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el. Feladatai közé tartozik a szociális információs szolgáltatás, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, szociális munka végzése egyénekekkel és családokkal, valamint a munkanélküliekkel való rendszeres kapcsolattartás.

- **Házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés:** 4 fő főállású, szakképzett gondozó látja el. Az étkeztetés keretében a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak.
- **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** Röske község területén 2 fő látja el a feladatokat. Ezen ellátási forma célja a kül- és belterületén élő idős, rászorult emberek otthonának bekapcsolása a rádiófrekvenciás adókészülékkel rendelkező hálózatba. Röskén összesen 40 db jelzőkészülék van elhelyezve.
- **Tanyagondnoki szolgálat** (csak Röske községben): feladatait két fő látja el főállásban. Feladataik közé tartozik a háziorvoshoz illetve szakellátásra való szállítás, gyógyszer felírása és kiváltása, ebédszállítás, hivatalos ügyek intézése is. Ezen felül feladatuk még ivóvíz kiszállítás, gyermekek iskolába, óvodába szállítása, kerti munkák, karbantartás, védőnő kiszállítása, logopédus szállítása, fürdőbe fizioterápiára, családhoz, rokonokhoz, színházba, misére való szállítása. 2004-ben az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériumtól pályázat útján nyert autót használják a munkavégzésük során.

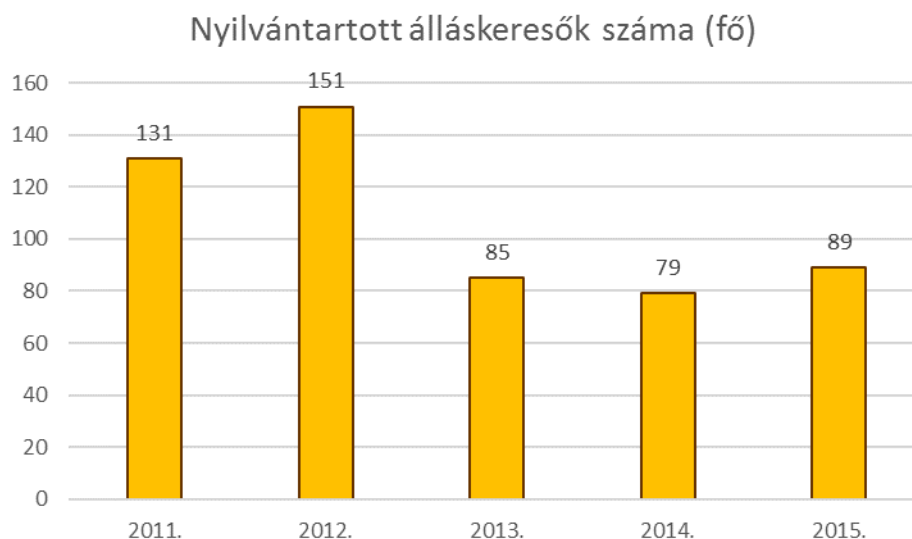
Az önkormányzat 2016-ban is megrendezte az **Egészséghetet**, mely a szűrővizsgálatok széles kínálatával várta az érdeklődőket.

Az előzőeken túl a Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde **sószobával** egészíti ki a gyermekek életterét.

Gazdasági aktivitás, foglalkoztatottság

A 105/2015 (IV. 23.) Korm. rendelet szerint Röske község **nem** tartozik a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, valamint a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések körébe.

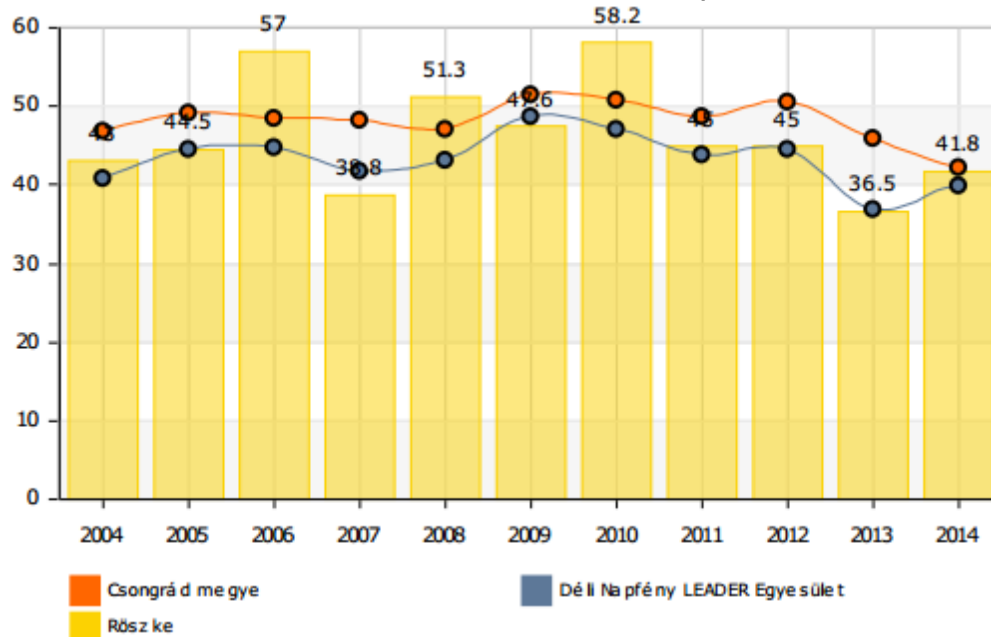
22. ábra Nyilvántartott álláskeresők száma

Forrás: KSH Statinfo

A településen a regisztrált munkanélküliek száma 89 fő volt 2015-ben, mely kismértékű emelkedést mutat a korábbi két évhez viszonyítva.

23.ábra Tartós munkanélküliek aránya (180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában)

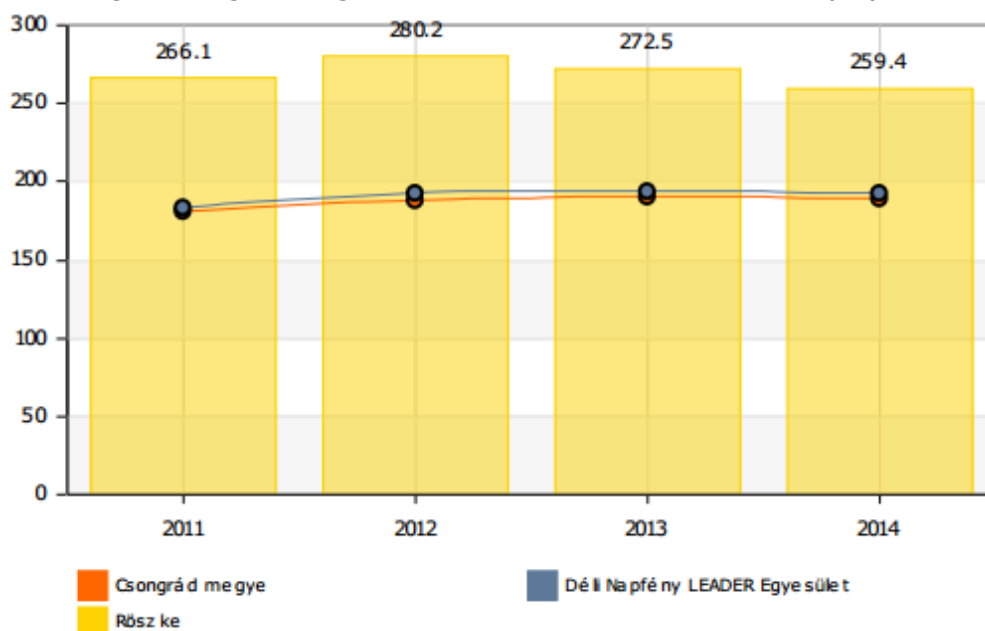

Forrás: TEIR

Rösztkén a tartós munkanélküliek aránya megegyezik a megyei értékkel.

2014. évben a regisztrált gazdasági szervezetek száma 735 db.

24.ábra Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra (db)

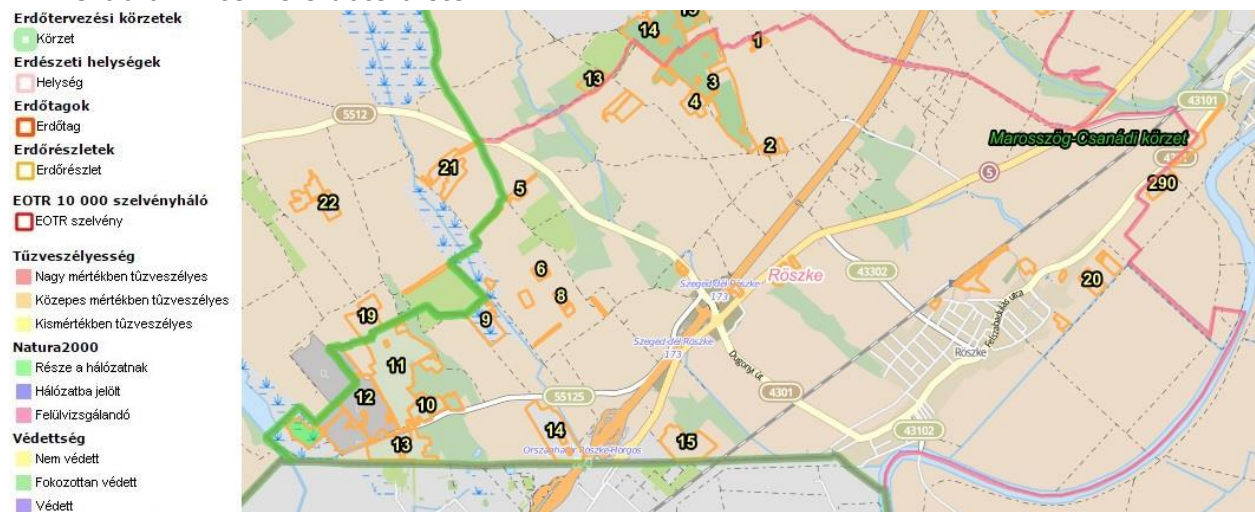

Forrás: TEIR

Erdőgazdaság

Röszke területének csupán 6%-át borítja erdő, mely a Röszkei Földtulajdonosok Vadásztársasága (6758 Röszke, Felszabadulás u. 17/B., elnök: Németh István) kezelésében van.

25. ábra Röszke erdőterületei

Forrás: Magyarországi Erdészeti webtérkép

Halászat

A község szempontjából nagy jelentőségű a gyálaréti Holt-Tisza nevű holtág. A trianoni békeszerződés értelmében a Lúdvári zsiliptől a röszkei mederlejáróig az államhatár a Holt-Tisza medrében halad. Ez a tény azért is jelentős, mert a holtág szakasz nemzetközi víznek számít, ezért állami tulajdonban kell maradnia, tehát nem idegeníthető el.

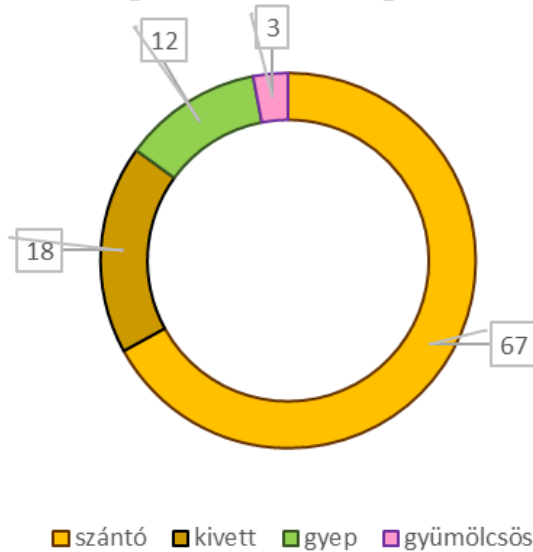
A holtág medre áttöltésekkel és zsilipekkel három bögére osztott, Röszke az alsó bögével, a Halászvízzel van közvetlen kapcsolatban. Itt a Szegedi Tisza Halászati Szövetkezet folytat halászati tevékenységet. A község területén 0,3 ha halastó is található.

Mezőgazdaság

A terület természeti sajátosságaiból adódóan az aktív keresők nagy része a mezőgazdaságból él. Röszke lakosai elsősorban sárgarépat, retket, fűszerpaprikát termelnek. A regisztrált őstermelők száma 389 fő (TEIR, 2014. évi adat). A termőterületek művelési ágak szerinti megoszlása a következő ábrán látható.

26. ábra A művelési ágak megoszlása településen

Művelési ágak szerinti megoszlás, Rösztke

Forrás: Takarnet

A településen 2011-ben működő **mezőgazdasági vállalkozások száma 16 db** volt, ugyanebben az évben a **működő társas gazdálkodások száma a mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat ágazatban 9 db**.

A mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek bejelentési kötelezettséggel rendelkeznek a szakhatóságok, így a környezetvédelmi felügyelőség felé, a tevékenységükből származó környezetterhelés esetleges szennyező hatása tehát jobban nyomon követhető, a megelőző és kárenyhítő tevékenységre ezek a gazdálkodó egységek nagyobb figyelmet fordítanak.

Ipar

Legnagyobb helyben foglalkoztatók a mezőgazdaság, a kis- közép vállalkozások és a közszféra különböző intézményei.

Számottevő ipari üzem csak a Paprikafeldolgozó volt a településen, amelyet később más nemzetközi cég vett át. A foglalkoztatás terén jelentős változást hozott az UNILEVER Magyarország Kft élelmiszer-feldolgozó üze me, illetve több kisebb méretű ipari vállalkozás (HSV-Modul Kft., Decora Color Kft. – festékgyártás, ART-LUX Kft., Rösztkei Kábeltelevízió Kft., Idea-Chem Kft.- mosógorgyártás, MOLTECH-AH Kft.- anyagmozgatás és hajtástechnika, PaprikaMolnár Kft. – fűszerpaprika feldolgozás, Kakas Bt., Laczi és Fiai Kft. stb.). A fenti ipari üzemek közül csak az UNILEVER Magyarország Kft., az EURO-CHICKEN Kft, az Art-Lux Kft., a Rösztkei Kábeltelevízió Kft. és a Kakas Bt. működik a község belterületén, az összes többi üzem a község külterületén van.

Viszonylag nagy számban van jelen a településen az ipari- kereskedelmi-szolgáltató tevékenység:

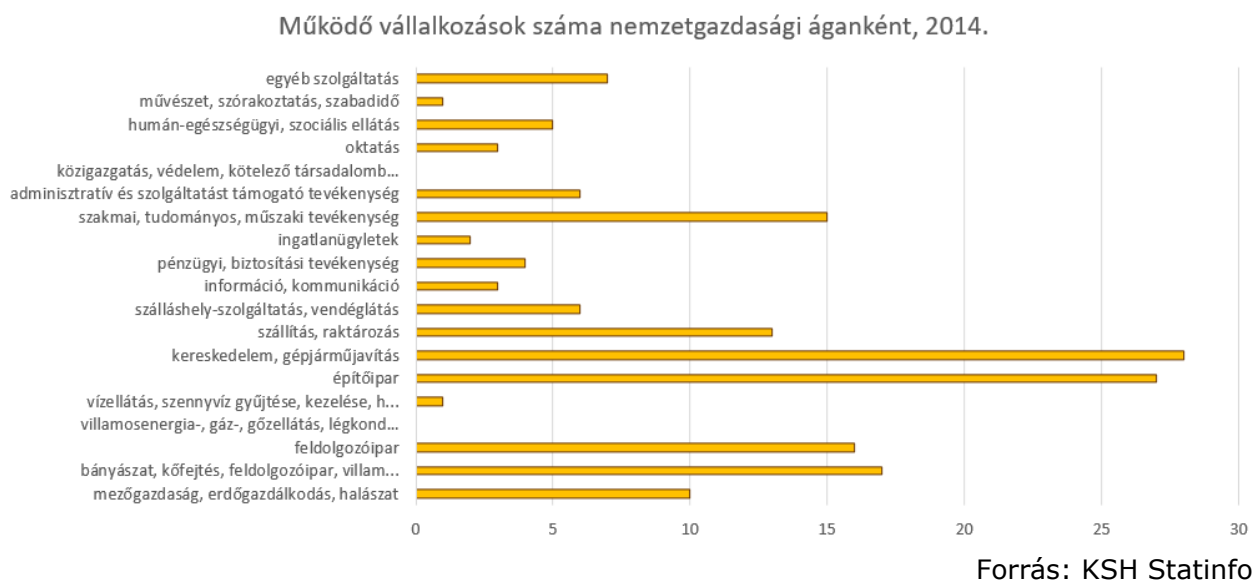
- Unilever Magyarország Kft. – élelmiszer feldolgozás
- Euro Chicken Kft. – élelmiszer feldolgozás
- Moltech- AH Kft. – anyagmozgatás és hajtástechnika
- PaprikaMolnár Kft. – fűszerpaprika feldolgozás
- HSV-Modul Kft. – fémmegmunkálás, gumi tömítőanyagok gyártása
- Idea Chem Kft. – mosópor és vegyi anyagok gyártása
- Laczi és Fiai Kft. – településtisztasági tevékenység
- Kakas Bt. – kereskedelem, Tűzép üzemeltetés, mezőgazdasági bér munka
- Ferrum Plast Kft. – vasipari anyagok gyártása
- IBUSZ Irodák Kft. – benzinkút üzemeltetés, autó- és kamionmosás, logisztikai tevékenység
- Tsereteli Bt. – gumiszerviz, gumiárak forgalmazása

A község belterületén az Unilever Magyarország Kft. és az Euro Chicken Kft. működik. A többi ipari kisvállalkozás a település külterületén működik.

A településre jellemző paprikatermelés adja az Unióban **Hungarikumként bejegyzett Szegedi Paprika** jelentős többségét. Jelentős változást hozott az M5 autópálya határig történő kiépítése, mert ezzel egyidejűleg megjelentek jelentős beruházók a községben.

A következő ábra tartalmazza Röszke 2014. évi ipari tevékenységének megoszlását nemzetgazdasági áganként:

27.ábra

Az adat a gazdasági tevékenységek 2008. január 1-jétől érvényes egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR '08) alapján került gyűjtésre, ezért a korábbi évekkel egy időszokban nem összevethetők. A KSH ezen adatok közzétételét 2 éves késéssel hozza nyilvánosságra, mivel azok statisztikai vagy adóforrásokból utólag beszerzett, tényleges tárgyévi adatok, melyeket a tárgyévi adóbevallások feldolgozása után bocsát a KSH rendelkezésére a NAV.

Turizmus

A Röszkére látogató vendégeket a Forró Fogadó, a Dobó Tanya és a LAK-Tanya Vendégház fogadja.

Röszke legjelentősebb turisztikai vonzereje a Holt-Tisza és környéke, a Madarász-tó és környéke a láprét-foltokkal, a Börcsök-szék, a Kancsal-tó és néhány napsugaras oromzatú ház. A környék nevezetessége még a helyi védettség alá helyezett Molnár-rét és a közelben létesített Tanösvény, mindkettő a Beretzk Péter Természetvédelmi Klub színvonalas munkáját dicséri.

Alig 1 km-re a nemzetközi főút mórahalmi leágazásától található a „kancsalszéli” iskola. Az egy tantermes, tanítói lakással együtt épült iskola Szeged tanyai népiskoláinak egyike volt. 1964-ben zárta be kapuit, azóta magánlakásként működik.

A környező erdőkben vadászni, a gyálai Holt-Tiszán horgászni lehet.

A művelődési ház parkjában található az I. világháború hőseinek emlékműve, mellette Nagy Imre vörös márvány domborműve.

A római katolikus templomot 1913-ban építették páduai Szent Antal tiszteletére, berendezésének nagy része az 1923-ban elbontott szegedi Dömötör templomból származik. A templom stílusát tekintve a román és a szecesszió keveréke. A mellette álló II. világháborús emlékmű szenvedő, elgyötört emberalakja az emberiség keresztjét jelképezi. 2003. februárjában szentelték fel a falu központjában, a főtéren álló Szent Antal szobrot, mely Serbán Bonaventura csángó magyar szobrász műalkotása. A látnivalók között kell megemlítenünk a szépen karbantartott útszéli keresztet is.

A település állandó rendezvényei az alábbiak:

- Majális
- Anyák Napi Ünnepség
- Klebelsberg hét
- Falaunap
- Nemzetközi Töltött Káposzta-Főző Verseny és Falunapok
- Idősek Napja
- Nagycsaládosok Karácsonya
- Falukarácsony
- Alkotóházak (húsvéti és karácsonyi)
- Nemzeti ünnepek alkalmával megemlékezések
- Babaklub
- Festmény, fotó és kézműves kiállítások

A településen nagy hagyománnyal bír a paprikatermesztés, mely a Paprika Parkban kerül bemutatásra. A Parkban bemutató üzem és kiállítás működik, ahol a fűszerpaprika szárító és őrlő üzem működés közben tekinthető meg, állandó kiállítás keretében bemutatják a fűszerpaprika származását, felhasználását és értékeit, a paprika-kutatás történetét, a hagyományos és modern feldolgozás technológiáját és eszközeit, a magvetéstől az őrlemény előállításáig.

Civil szervezetek

A településen az alábbi civil szervezetek működnek:

- Beretzk Péter Természetvédelmi Klub Egyesület
- Rösztke Község Egészségvédő Egyesülete
- Rösztkei Kaláka Hagyományörző és Teleház Közhasznú Egyesület
- Rösztkei Polgárör Egyesület
- Rösztkei Sporthorgász és Természetvédő Egyesület
- Rösztkei Sportkör
- Rösztkei Gazdakör
- Hagyományörző Nyugdíjas Klub
- Öszirózsák Nyugdíjas Klub
- Rösztkei Gyerme-, és Ifjúsági Önkormányzat
- Rösztkei Földtulajdonosok Vadásztársasága

Beretzk Péter Természetvédelmi Klub Egyesület: Az egyesület célja a dél-alföldi régióban, illetve a Szegedi Járásban a környezet-és természetvédelem. Ez a tevékenység kiterjed a természeti-és környezeti nevelésre (szemléletformálással), a lakosság szakmai tájékoztatására, továbbképzések és terepi foglalkozások, szakmai táborok, erdei iskolák szervezésére. Az egyesület tagja a Magyar Természetvédők Szövetségének, a Föld Barátai Magyarország szervezetnek, illetve a CSEMETE Természetvédelmi Egyesületnek.

Rösztkei Kaláka Hagyományörző és Teleház Közhasznú Egyesület: Fő céljai közt szerepel a közösség segítése, a közösségi identitás megerősítése. Fontos feladata a kulturális értékek, és a hagyományok ápolása. Együttműködik a rösztkei önkormányzattal és a művelődési házzal a nagyobb települési rendezvények megvalósításában. A falunapok kísérő programjaként minden évben anyagi lehetőségeihez mérten rendezi meg a Nemzetközi Néptánc Fesztivált. Jeles alkalmakkor helyi előadások szervezésében működik közre kulturális egyesületekkel. Támogatják a nyugdíjas klubok kulturális tevékenységét, több alkalommal színházlátogatást szerveztek számukra. Rösztke község testvértelepülésével, a romániai Végvárral és a Franciországi Saint-Pierre-de-Trivisy-vel szoros kapcsolatot ápolnak. 2016-ban eszközbeszerzésben támogatták a határon túli óvodát és iskolát.

Rösztke Község Egészségvédő Egyesülete: A szervezet céljai között szerepel az egészséges életmód fejlesztése, az egészséges táplálkozási szokások elsajátítása; a lelki egészség megőrzésének elősegítése; a természet védelme, a környezeti ártalmak csökkentése; programok, tanfolyamok szervezés, tanácsadás az egészségvédelemmel kapcsolatban. Az egyesület legfőbb eredményei az egészségvédelmi hetek elindítása és évenkénti megrendezése Rösztke községben, életmód klub létrehozása, tankönyv program működtetése, egészségterv, cselekvési program valamint problématerkép elkészítése.

Rösztkei Sporthorgász és Természetvédő Egyesület: Fő célkitűzése közé tartozik a halászati jog gyakorlójával való szoros együttműködés keretében a tag horgászok érdekeinek a képviselése, kedvező horgászati lehetőségek biztosítása, valamint olyan környezeti és természeti viszonyok kialakítása, amely megőrzi a holtág természeti adottságait. Mindezek együttes eredményeként a turisztikai vonzerő kialakítása a cél. Több

alkalommal szervezett az egyesület nemzetközi horgászversenyeket hagyományteremtő céllal, melyek valamely kiemelt rőszkei rendezvényhez kapcsolódtak.

Rőszkei Polgárőr Egyesület: Rőszke településen a közbiztonság fenntartásáról a helyi rendőrség munkatársai, a Szegedi Határrendészeti Kirendeltség és velük szorosan együttműködve a Rőszkei Polgárőr Egyesület 24 fős önkéntes állománnyal gondoskodik. Az egyesület biztosítja az iskola és óvoda környékén a balesetmentes közlekedést, a tanyagondnoki szolgálattal együttműködve a segélyhívások kapcsán a helyszínre vonulásban is résztvesz. Feladatai továbbá az illegális szemétkerítés, környezetszennyezés, természetkárosítás megakadályozása; a pénzintézetek elleni támadás megelőzése, postások útvonalának figyelése a nyugdíjfizetés napjaiban; az ifjúság által tömegesen látogatott helyek ellenőrzése; figyelőszolgálat megszervezése a gépjárműlopások, feltörések, valamint a lakásbetörések megelőzése érdekében.

Rőszkei Sportkör: A Rőszkei Sportkör 1990-ben alakult meg, célja a rendszeres sportolás (versenyzés), testedzés, felüdülés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, a társadalmi öntevékenység és a közösségi élet kibontakozása. A Sportkör keretein belül öt szakosztály működik. (Kézilabda, futball, lövés, kick-boks és sakk szakosztályok). A sport mellett az Egyesület feladata a Sportpálya működtetése, fenntartása, melyhez az Önkormányzat anyagi támogatás biztosít.

A településen két nyugdíjas klub működik, akik szívesen vesznek részt a település rendezvényein, műsoraikkal színesítik a programokat. Szívesen kirándulnak együtt, de egy-egy közös szervezésű színházlátogatásnak is mindig nagy sikere van a tagok körében.

Rőszkei Gyerme-, és Ifjúsági Önkormányzat: Legfőbb célja, hogy a Rőszkén élő fiataloknak megmutassák lehetőségeiket, esetleges korlátaikat, mindezt azért, hogy a közösség hasznos állampolgáraivá váljanak. A közösség fejlődése szempontjából fontos az ifjúság véleménye, munkájukkal, programjaikkal hozzájárulnak a helyes értékrend kialakításához, rendezvényeik a fiatalok igényeihez illeszkednek.

Oktatási és kulturális intézményekkel való ellátottság

Rőszkén található oktatási intézmények a Rőszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde és a Rőszkei Orbán Dénes Általános Iskola. Az előbbi intézmény 2011. óta 24 bölcsődei férőhellyel, valamint 2014. évben 130 óvodai férőhellyel rendelkezik, míg az általános iskola tanulóinak száma 2014-ben 159 fő volt (Adatok forrása: TEIR).

6. táblázat Oktatáshoz kapcsolódó fejlesztések az elmúlt 5 évben Röszkén

Alintézkedés / Település Pályázó neve / Projekt megnevezése	Fejlesztés időpontja	Megítélt támogatás (HUF)
KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése - A Röszei Orbán Dénes Általános Iskola Tornacsarnok épületének energetikai korszerűsítése	2015.09.16.	57 868 300
TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában - "Kulturális alkotóműhely" Röske, Domaszék, Üllés és Forráskút települések nevelési-oktatási intézményeiben	2012.09.04.	19 233 879

Forrás: EU Pályázati Portál

Itt működik még a Röszei Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat, a Teleház, a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár, valamint a Szociális Szolgáltató Központ.

Az épített környezet elemei

A település szerkezete napjainkra átalakult, a Szeged közelségéből adódó terjeszkedési nehézségek miatt. Így, mivel a helyi népesség az utóbbi években folyamatosan nőtt, s a beépített területek száma is növekszik, miközben a település a nyugati oldala felé nem terjeszkedhet, a belterület aszimmetrikus alakúvá vált.

A község épített környezetének helyzetét nagyban befolyásolja, hogy aránylag fiatal múlttal rendelkező község. A településkép szempontjából meghatározó, hogy az épületek zöme egyetemes, csupán néhány többszintes lakóegység épült.

Viszonylag kicsi a zöldterületek aránya a településen. Nagyobb **összefüggő zöldterületek**ként kezelhető a templomkert, a Szt. Antal téri Pihenőpark, a művelődési ház előtti központi park és játszótér, a Sportpálya területe, a temető területe és a Rózsa u. – Hunyadi u. által határolt játszótér-park területe. E területek kb. 16-20 ha zöldfelületet jelentenek.

A helyi egyedi védelem épületei az alábbiak:

- Felszabadulás utca 89. – 885/2. hrsz – Római Katolikus Templom
- Felszabadulás utca 87. – 886/1. hrsz – Röszei Általános Iskola (Glattfelder Gyula Állami Elemi Népiskola) épülete
- II. körzet 250. – 091/5. hrsz - Kancsalszéi Óvoda
- Dózsa György u. 1. – 3. hrsz. Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár és melléképülete

(Forrás: Röske község Önkormányzata 8/2009. (V.27.)Kt. Ör. számú rendelet 3. sz. függeléke)

Infrastruktúra

Közúthálózat

A település szempontjából kedvező a megye útfejlesztési terve, a megépült E75 és 55. számú utak összekötő szakasza a szomszédos Domaszéket hozza közelebb. A 2006 tavaszán

elkészült M5-ös autópálya pedig lerövidíti a Budapest felé irányuló közlekedést és a határ menti kapcsolatok bővítését is szolgálja.

28. ábra Röske úthálózata

Forrás: Google Street

Közútfejlesztés az elmúlt 5 évben:

- DAOP 3.1.1/A-09-2f Állami kezelésű közutakon az elérhetőség javítása - Magyar Közút Nonprofit Zrt.: Térségi elérhetőség javítása az 5512. j. úton (2012. évi fejlesztés)

Vasúthálózat

A helyi közlekedés szemszögéből kisebb szerepet tölt be a vasút. Az egykor nagy fontosságú vasútvonalon 2015. aug. 28.-ig –mely részét képezte a Nagyvárad-Fiume vonalnak- napi két vonalpár biztosított kapcsolatot Szeged, illetve a Vajdaság irányában.

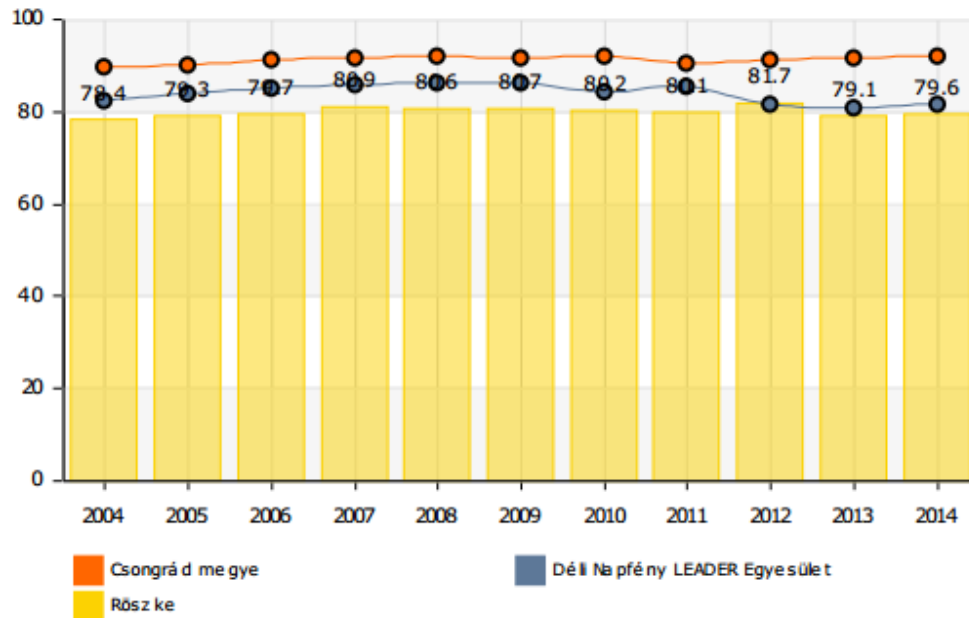
Vízi úthálózat

Vízi úthálózat a település határában a Tiszán lehetséges, de a legközelebbi kikötő (Schengeni határ miatt) Szegeden található.

Vízellátás

A település ivóvíz ellátását az Alföldvíz Zrt. biztosítja. A mintegy 1110 db közüemi ivóvíz-hálózatba kapcsolt háztartásnak szolgáltatott víz mennyisége 2015-ben 92.970 m³ volt, az összes szolgáltatott víz mennyisége pedig 120.580 m³ (Forrás: KSH Statinfo).

29. ábra Közülemi ivóvíz-hálózatba kapcsolat lakások aránya (%)

Forrás: TEIR

Rösztke részt vett a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programban, mely során az ivóvízhálózatba bekötött lakosok számára biztosítható az EU normáknak megfelelő minőségű ivóvíz.

Áramszolgáltatás

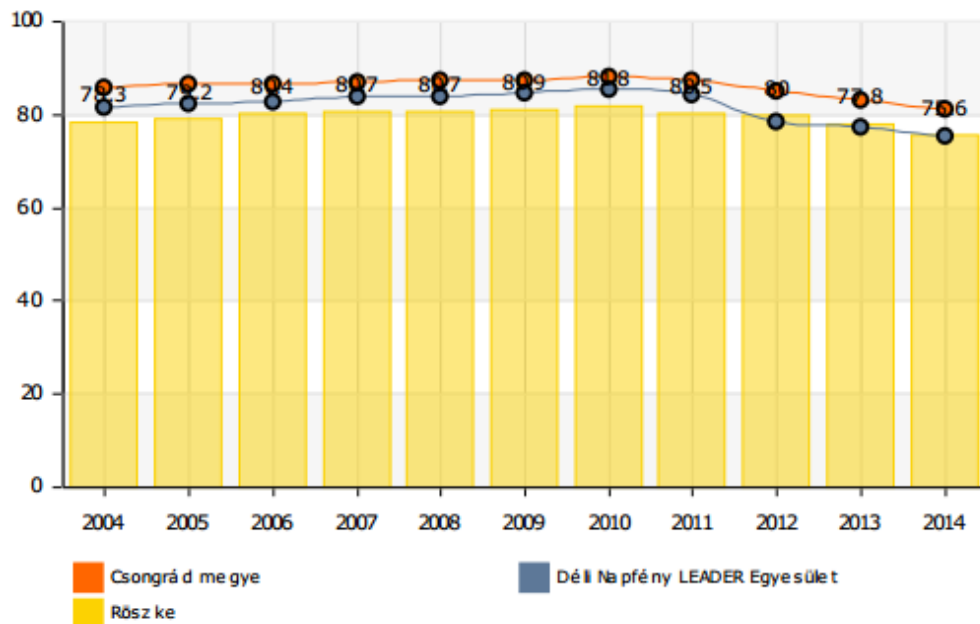
Rösztke villamos energia ellátását a EDF Démász Zrt. biztosítja. A településen mintegy 1779 db villamosenergia-fogyasztó volt 2015-ben, az ugyanerre az időszakra az összes szolgáltatott villamosenergia mennyisége pedig 11.878 (1000 kWh) volt (Forrás: KSH Statinfo). A belterületi ingatlanok villamos energia ellátottsága közel 100%-os, de a külterületen vannak olyan ingatlanok, ahol nincs kiépítve az elektromos hálózat. Ezt a hiányt meg kell oldani a közeli jövőben.

Gázellátás

A település vezetékes földgáz ellátását az GDF Suez Energia Magyarország Zrt. szolgáltatja. 2015-ben a háztartási gázfogyasztók száma 1058 db, az összes gázfogyasztók száma pedig 1128 db volt. A háztartások részére szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége 1013 (1000 m³), az összes szolgáltatott gáz mennyisége pedig 1622.9 (1000 m³) volt (Forrás: KSH Statinfo).

Rösztke község azon kevés hazai település közé tartozik, ahol minden ingatlan rendelkezik gázbekötéssel, aki igényelte a földgázt beleértve a külterületi ingatlanokat is!

30. ábra Háztartási gázfogyasztók száma 100 lakásra (fő)

Forrás: TEIR

Hírközlés

A település internet és kábeltévé ellátását a Rösztkei Kábeltévé Kft. (6758 Rösztke, Felszabadulás u. 84.) biztosítja. Rösztke lakosai számára a havonta megjelenő **Falusi Suttogó** c. kiadvány juttatja el a friss híreket, információkat.

Rösztke területén az internet szolgáltatás és a kábeltévé is biztosított. Rösztke település híreiről, legfontosabb eseményeiről a www.rosztke.hu honlapon is értesülhetünk.

A homokháti kistérség célul tűzte ki az „intelligens kistérség” megteremtését, mely a város és vonzáskörzet településeiben élő emberek tájékozottságának, tudásának, szaktudásának növelését, megújítását, valamint az információáramlás feltételeinek megteremtését, az információhoz jutás lehetőségeinek javítását célozza meg. Az informatika és a telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése eredményeként a lakossági tájékoztatás megújítását célzó informatikai rendszerek kialakítására is sor kerül. Az informatika jelentőségét fokozza, hogy a tanyáknak is reális esélyt ad a felzárkóztatásra, kapcsolataikat, elérhetőségüket lényegesen javítja.

Hulladékgazdálkodás

Rösztkén a települési szilárd hulladék gyűjtése heti rendszerességgel megoldott, mely feladatot a Csongrád Megyei Településtisztasági Nonprofit Kht. látja el.

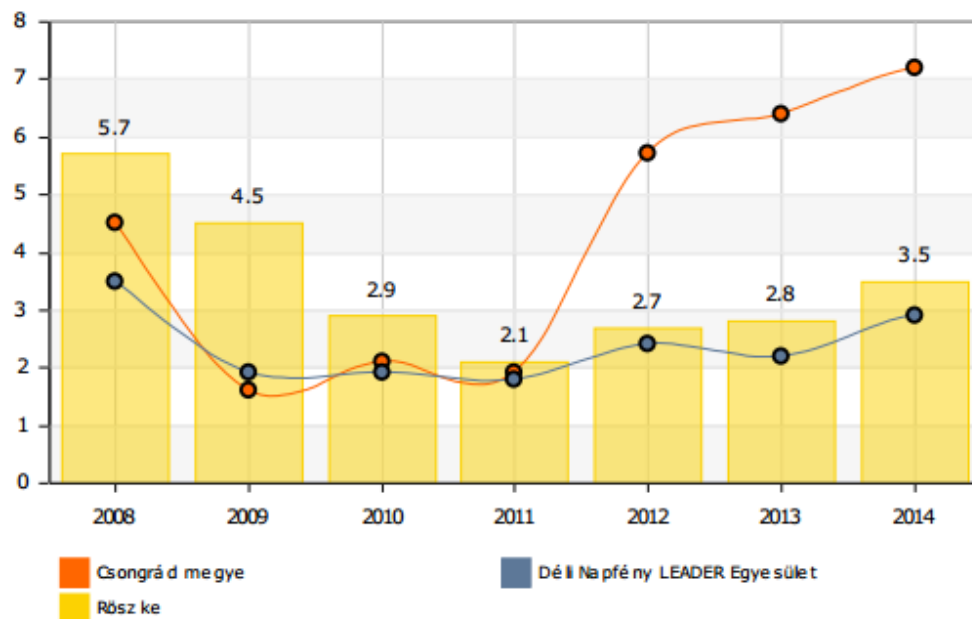
A lakóingatlan kizárólag egyedül és életvitelszerűen használó természetes személy ingatlanhasználó részére (életkortól függetlenül) lehetővé vált a **60 literes gyűjtőedény** igénybevétele. A külterületen élő lakóingatlan kizárólag egyedül és életvitelszerűen használó természetes személy ingatlanhasználó részére is lehetőség van 60 literes úrtartalommal

igénybe venni a közszolgáltatást. Mivel külterületen a hulladékszállítás zsákos gyűjtés formájában történik, ezért külterületre 60 literes kukák nem kerülnek kiosztásra.

Röszkéről 2015. évben elszállított összes települési hulladék mennyisége 724,4 tonna volt, melyből 715,4 tonna a háztartásoktól került elszállításra (Forrás: KSH Statinfo).

Az Önkormányzat és a Csongrád Megyei Településtisztasági Nonprofit Kft., mint közszolgáltató közreműködésével a település belterületén az ingatlanhasználók részére a **szelektív hulladék** gyűjtőedényben való gyűjtéséhez ingyenesen kukák kerülnek kiosztásra.

31.ábra A lakosságtól a szelektív hulladékgyűjtés keretében elszállított települési szilárd hulladék aránya (%)

Forrás: TEIR

Röszke belterületén 3 **szelektív hulladékgyűjtő sziget** található: 1.) Röszke, Dózsa György utca 1. szám (Művelődési Ház gyűjtősziget), 2.) Röszke, József Attila utca (Központi buszmegálló gyűjtősziget), 3.) Röszke, IV. körzet (Tanyai buszforduló gyűjtősziget). A gyűjtőszigeten kihelyezett speciális, felirattal ellátott konténerekbe a lakosság ingyenesen, szelektíven válogatva minden nap 0-24 óráig elhelyezheti a konténerekben feltüntetett típusú hulladékát. Az edények mellé és az edényekbe lakossági kommunális hulladék nem helyezhető el.

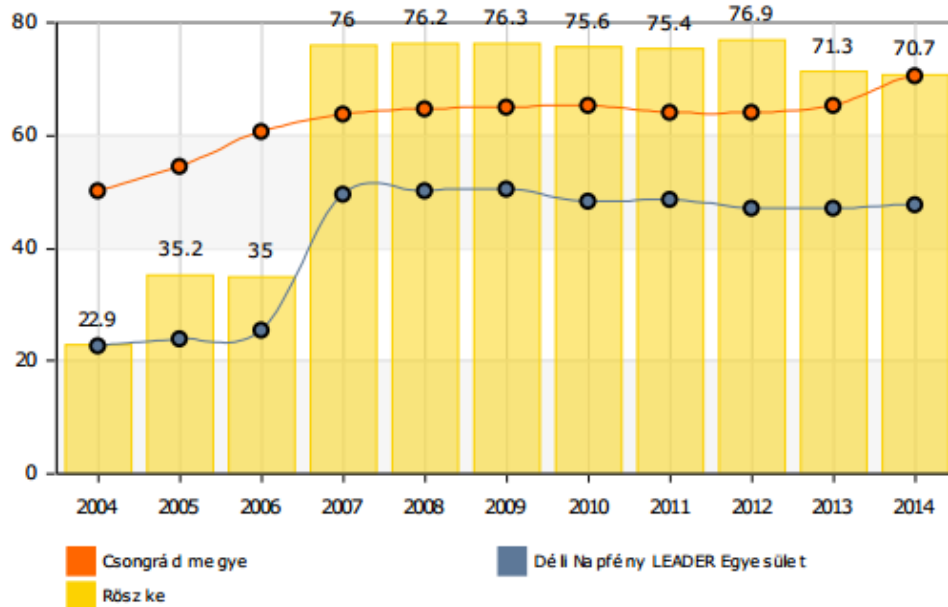
A már nem üzemelő **hulladéklerakó** a község lakott részének szélén, attól 60 m-re, annak keleti határán, az ún. Bodom területén (a lakott terület és a Gyálai Holt-Tisza között), a külterülethez tartozó 0279/1 hrsz-on található. A telepet a külterületi oldalon mezőgazdasági művelés alatt alá szántók és legelők, majd az árvízi töltés határolja és a belterület felé eső oldalon általában egy-kétszintes lakóházak, valamint üvegházak és fóliaházak veszik körül. A hulladék lakossági és intézményi, háztartási vegyes, építési és bontási, inert és egyéb nem

veszélyes hulladékból tevődik össze. A felmérések szerint veszélyes anyagokat és szennyvizet, illetve szennyvíziszapot nem helyeztek el a lerakón. Az Önkormányzat a hulladéklerakó területén a hulladék elhelyezést végleg megszüntette 2001-ben, a terület jelenleg, **hulladékgyűjtő udvarként** üzemel.

Szennyvízberuházás, szennyvízelvezetés

Röszkén a közüzemi szennyvízcsatorna-hálózatba kapcsolt lakások száma 988 db volt 2015-ben, ahonnan 96.000 m³ szennyvíz került elvezetésre (Forrás: KSH Statinfo).

32.ábra Közcsatorna-hálózatba kapcsolt lakások aránya (%)

Forrás: TEIR

Az elmúlt évek fejlesztései nyomán a település csatornázottsága megközelítette a 100%-ot. A keletkezett ipari és kommunális szennyvizet az 500 m³/nap kapacitású Domaszékkal közösen üzemeltetett, a két település határán (de Röszke területén) levő szennyvíztisztító telepen tisztítják (a vákuumgépház kapacitása 250 m³/nap). A telep fejlesztése a KEOP 1.2.0/B/10 Szennyvízelvezetés és tisztítás - Domaszék-Röszke Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulás: Röszke-Domaszék szennyvíztisztító telep korszerűsítése c. pályázat keretében történt meg. A tisztított szennyvíz a Simonközi-csatornába, majd azon keresztül a Gyálai Holt-Tiszába kerül.

3. HELYZETÉRTÉKELÉS

3.1 A kérdőívek kiértékelése, eredmények összehasonlítása

A kiértékelési folyamat során megvizsgáltuk a lakossági kérdőíves felmérés során kapott válaszokat, majd összehasonlítottuk őket a korábbi (2011. évi) felmérés eredményeivel. Ennek eredménye jól tükrözi a település általános megítélésében bekövetkezett változásokat, melyek támpontot nyújthatnak a jövőbeni fejlesztési irányok meghatározásához.

Az alább található ábrák a kapott válaszok alapján, azok szemléltetésére készültek el. A szöveges értékelés során a korábbi, 2011-es adatok zárójelben, **piros betűszínnel** jelennek meg.

A lakossági kérdőívek kiértékelése során megfigyelhető volt, hogy a válaszadók egy része bizonyos kérdések megválaszolását kihagyta, egyes kérdéseket átugorva folytatta a kérdőív kitöltését. Mivel a települési lakosok által megválaszolt kérdőívünk 47 kérdésből állt, amely több kérdéskört ölelt fel (kitöltő személyével kapcsolatos információk, települési szimpátia és fejlesztések, környezetvédő szokások, fejlesztési irányok, főbb települési problémák, stb.), minden kitöltött kérdőívet kiértékelhetőnek minősítettünk, és az adott válaszokat minden esetben regisztráltuk és feldolgoztuk. Csupán a nem megválaszolt, vagy nem értelmezhetően megválaszolt kérdéseket hagytuk figyelmen kívül. Így, a kapott, értelmezhető válaszok százalékos megoszlását vizsgálva értékeltük sorra a kérdőíveket, objektív eredményre törekedve.

3.1.1 A lakossági kérdőívek kiértékelése

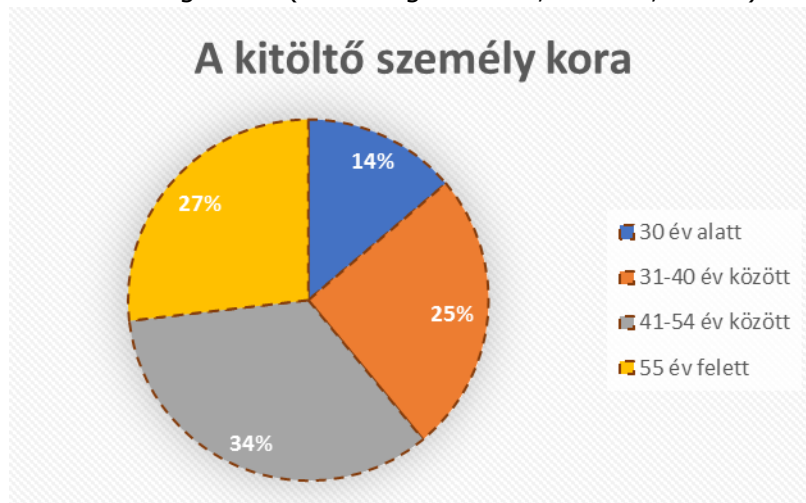
A lakossági kérdőíveket 124 személy töltötte ki (2011-ben 134).

A kérdőív első hat kérdése a válaszolók általános adataira kérdez rá:

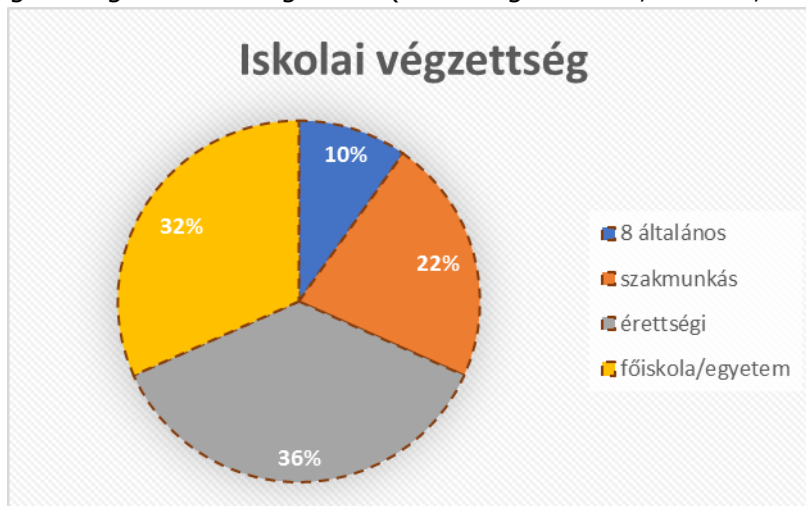
A kérdőív kitöltőinek **nem szerinti megoszlása** eltolódottnak mondható, a kitöltők közt 71% volt nő, 29% férfi. Kor szerinti megoszlás szerint 14% volt 30 év alatti, 25% 31-40 év közötti, 34% 41-54 év közötti, 55 év feletti pedig 27%. Az **iskolai végzettség** szerinti megoszlásról elmondható, hogy a kitöltők 10%-a 8 általánost végzett, 22%-a szakmunkás, 36%-a pedig érettségi bizonyítványt szerzett, míg 32% főiskolai vagy egyetemi végzettséggel bír. Kistélepülési szinten ez azt jelenti, hogy a kitöltők közt Röszkén viszonylag kevés a 8 általános végzettségű.

A kitöltők nagy része (62%-a!) hosszú ideje, több mint 20 éve a településen él. A kitöltők döntő többsége, 88,5%-a belterületen él.

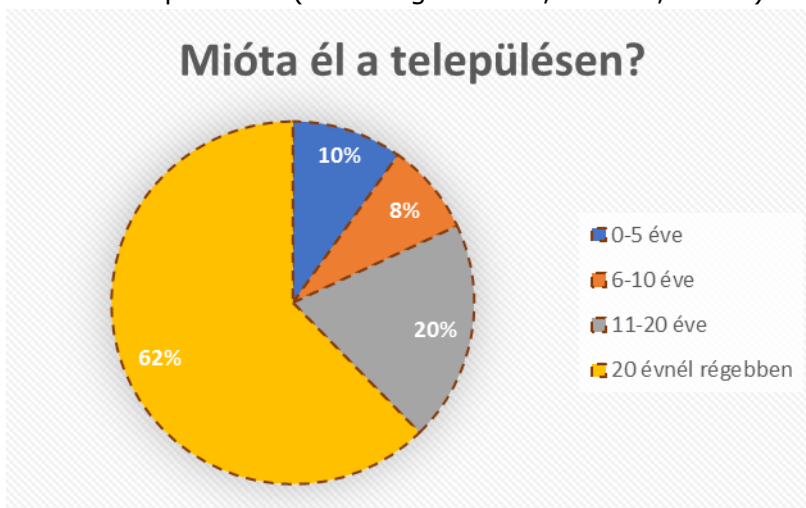
33. ábra Kor szerinti megoszlás (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

34. ábra Végzettség szerinti megoszlás (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

35. ábra Mióta él a településen? (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

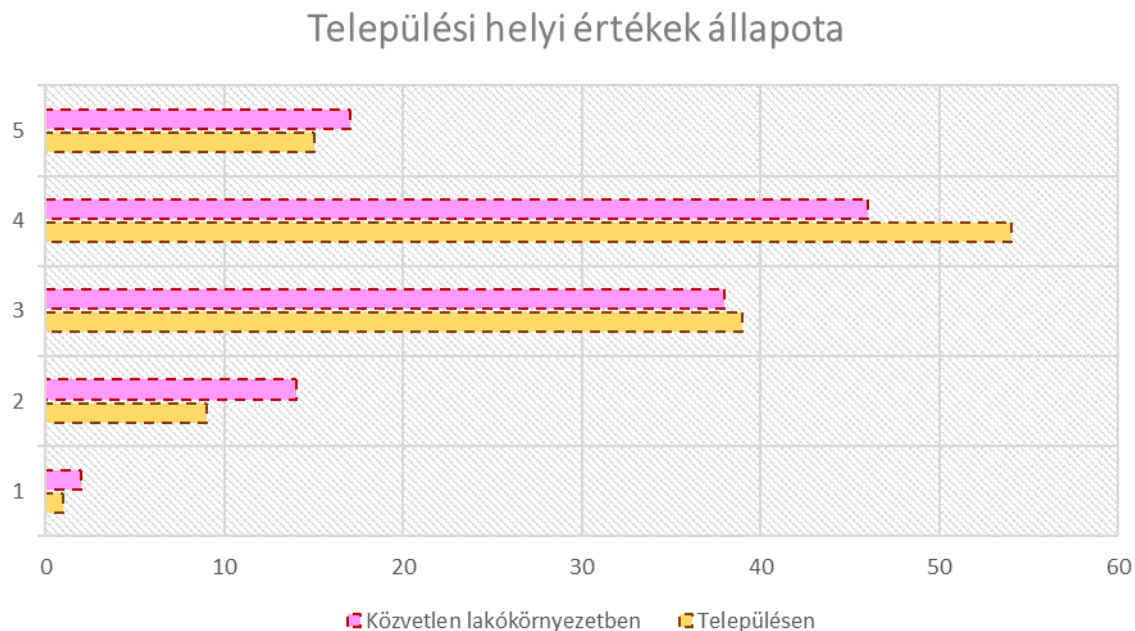

A válaszolók foglalkozás szerinti megoszlása igen változatos: 23 fő nyugdíjas, 11 fő alkalmazotti munkakört tölt be, 10 válaszoló pedagógus, 4 fő eladó, illetve 3 fő nyugdíjas. Számos szektor érdekeit csak 1-1 fő „képviseli”, **azonban a 124 válasz miatt a felmérés átfogónak tekinthető.**

A kérdőív következő kérdései (7-13. kérdések) a település és a lakókörnyezet általános állapotát, illetve a lakosság hozzá fűződő viszonyát hivatott felmérni:

A lakosok véleménye a **települési épületek, terek, utcák állapotáról** a hangsúlyos arányban mért jó állapotú (46%, **61%**) és a kevesebb válaszadó által megjelölt nem igazán jó állapotú (33%, **28%**) vélemény között ingadozik. Csak kevesen tartják a települési épített környezetet végletesen kiválónak (13%, **4%**) vagy rossz állapotúnak (7%, **5%**), és nagyon jó eredmény, hogy 1% tartja azt nagyon rossz állapotúnak.

36. ábra Mi a véleménye az épületek, terek, utcák állapotáról a településen? (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

A lakosok **közvetlen lakókörnyezetük** állapotát kicsivel jobbnak értékelték, ezt 39% (**63%**) jó állapotúnak, 32% (**24%**) nem igazán jó állapotúnak, 15% (**6%**) pedig kiválónak tartja.

Az értékelés szubjektív véleményen alapul, azonban meglepő, hogy a közvetlen lakókörnyezet állapotát kevésbé jónak értékelték a válaszadók a település állapotához viszonyítva.

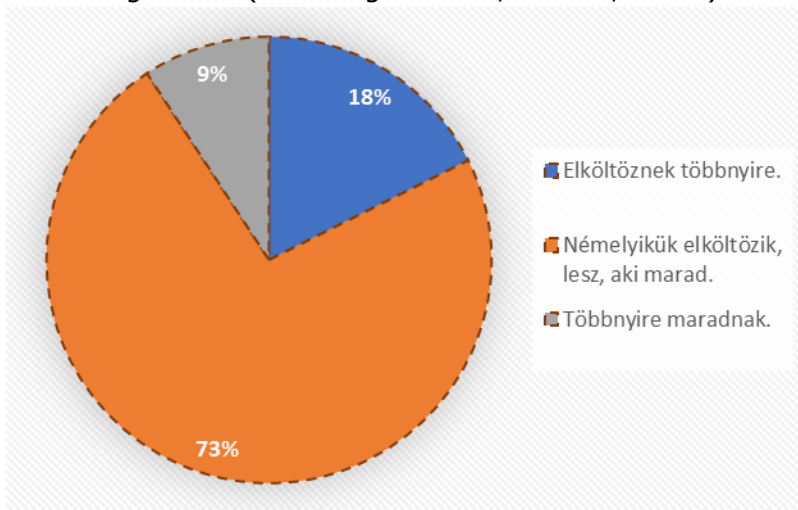
Meglehetősen jó eredménynek számít viszont a következő kérdésekre kapott válaszok aránya: a lakosság 99%-a (92%**) szívesen él a településen, s 96% (**92%**)**

szívesen él közvetlen lakókörnyezetében is.

A kitöltők a felnövő helyi **gyermekek elköltözésének kérdését** tekintve többnyire úgy vélik, hogy részben elköltöznek, részben maradnak majd (73%, **79%**), azonban a válaszadók egy része: 18%-a (**10%**) úgy gondolja, hogy inkább elköltöznek majd, de 9% (**11%**) véli úgy, hogy maradnak a településen.

E kérdés megítélése nem változott lényegesen az elmúlt évek alatt, ezért a terület körületekintő fejlesztésével ajánlott tehát foglalkozni a jövőben.

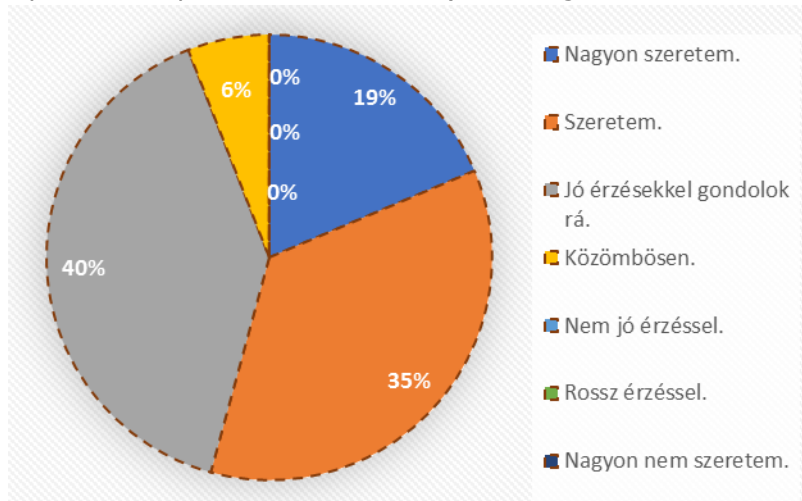
37. ábra Fiatalok megtartása (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

A települési lakosságot megkérdeztük arról is, hogy **milyen érzésekkel gondolnak Rösztkére**. A válaszadók nagy része jó érzésekkel (40%, **39%**), vagy szeretettel (35%, **34%**) gondol rá, míg 6% (**10%**) közömbösen, és a kitöltők 19%-a (**13%**) nagyon szereti azt (a „nagyon szeretem” válaszok aránya viszonylag magasnak számít). Kiemelkedő, hogy senki sem nyilatkozott úgy, hogy a települést nagyon nem szereti, rossz érzésekkel vagy nem jó érzéssel gondol rá.

A kapott eredmények a kistelepülések közötti viszonylatban hangsúlyosan pozitívnak minősülnek.

38. ábra Településsel kapcsolatos érzelmek (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

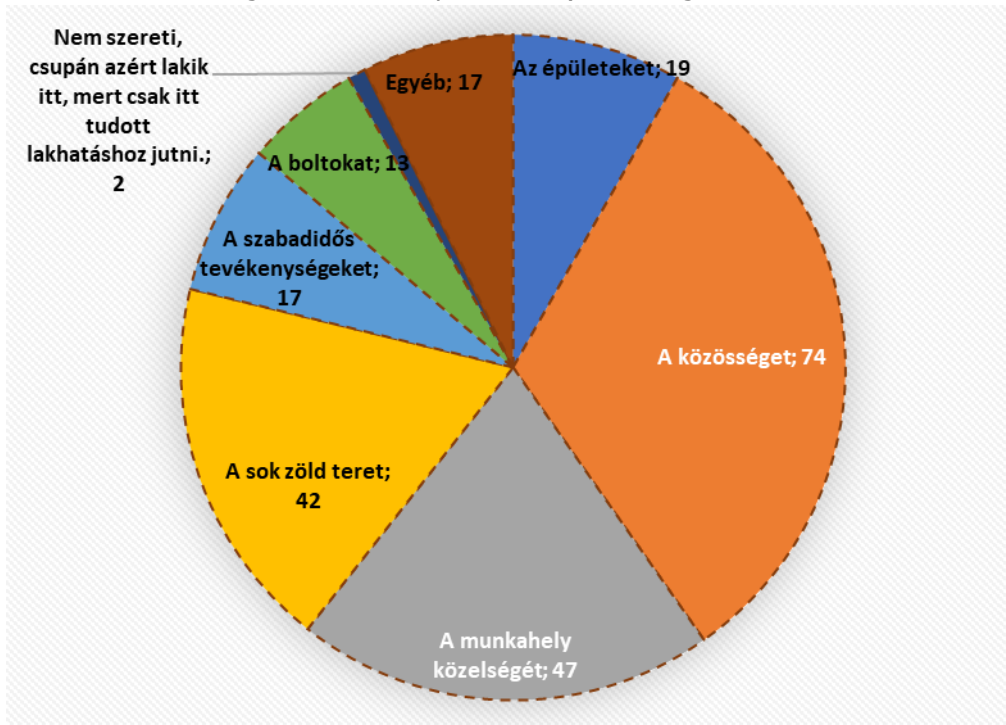

Felsoroltunk több települési jellemzőt, s megkérdeztük a kitöltőktől, hogy a felsoroltak közül melyeket kedvelik leginkább a településen.

A válaszokból kiderült, hogy a lakosok nagy része (a jelölések 63, 40 és 36%-a) szereti a közösséget, munkahelye közelségét, illetve a sok zöld teret.

Egyaránt 14% szereti a szabadidős lehetőségeket és az egyéb dolgokat, 16% az épületeket, 11% a boltokat, így ezen jellemzők megtartása értelemszerűen fontos, további fejlesztésük pedig pozitív érzéseket válthat ki.

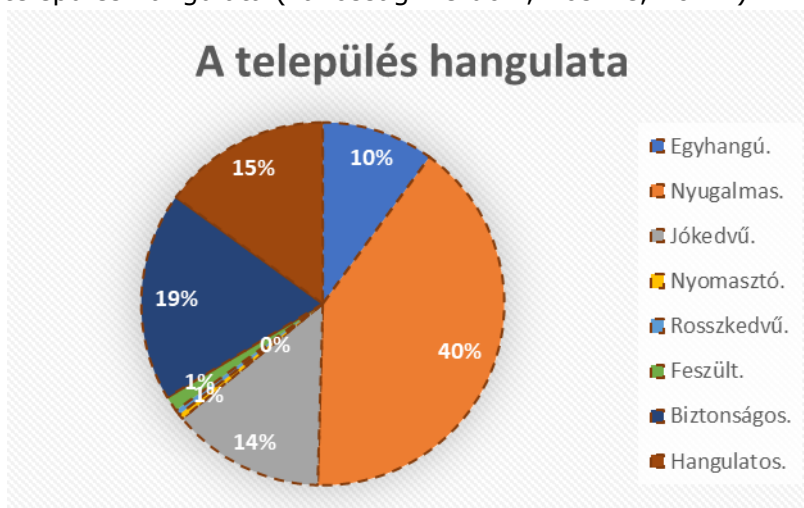
39. ábra Mit kedvel leginkább a településen? (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

A települést felmérésünk szerint a többség nyugalmasnak (75%), biztonságosnak (34,5%) vagy hangulatosnak (28%) tartja, akárcsak a 2011. évi felméréskor (73, 40 és 26%).

A lakosok fennmaradó részének véleménye pedig az egyhangú és a jókedvű között ingadozik (18,5 és 25%), míg csupán összesen 2,5% tartja Röszkét feszültnek, és összesen 1,6% tartja rosszkedvű, vagy nyomasztó helynek. A településről való jelenlegi, kiemelkedően pozitív lakossági vélekedés a 2011. évi felméréshez képest javulást mutat, mely a vezetés számára pozitív visszacsatolásként jelenik meg.

40. ábra A település hangulata (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

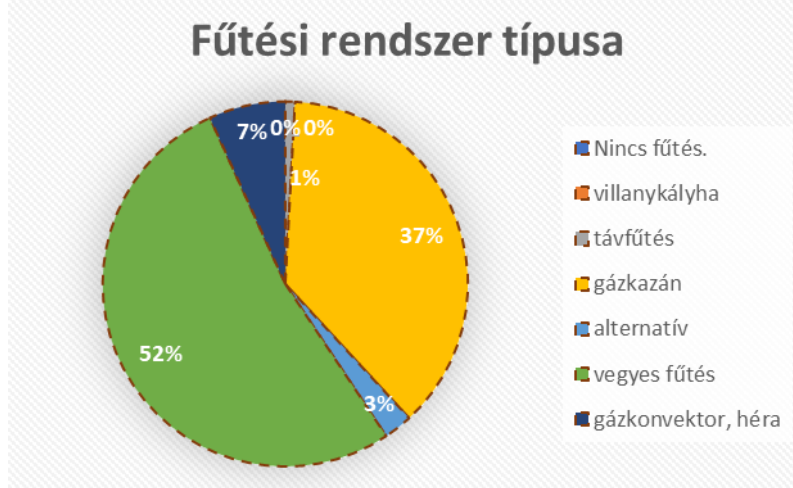

A következő kérdéscsoport (14-16.) a háztartások energiahelyzetét térképezi fel:

A lakosok nagy része, 83%-a (72%) tudja azt, hogy mennyi villanyt, gázt és vizet fogyaszt otthonában, és nagyon nagy arányuk: 89% hajlandó lenne a jövőben jobban takarékoskodni fogyasztásával.

A megkérdezett lakosság jellemzően, legnagyobb arányban vegyes fűtést (52%), gázkazánt vagy gázkonvektort (37 és 7%), vagy alternatív fűtést (2,5%) használ.

41. ábra Fűtés fajtája szerinti megoszlás (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

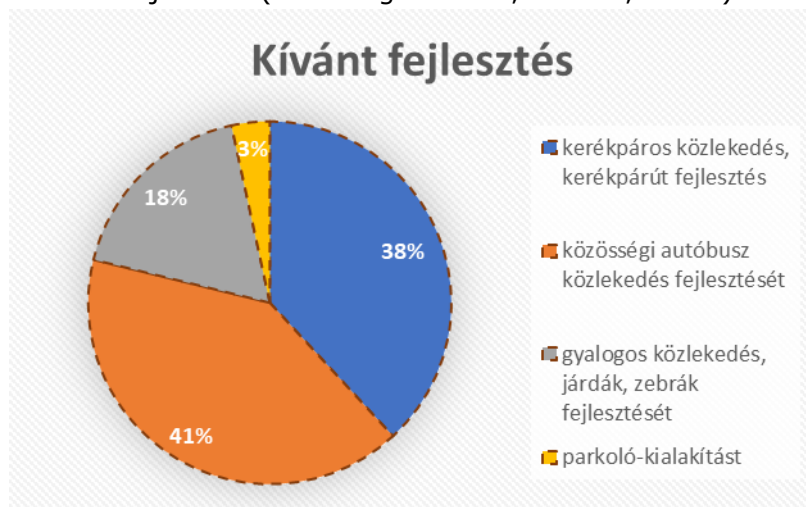
A 17-22. kérdések Röszke infrastruktúrájának és természeti környezetének lakossági megítéléséről szólnak:

A helyi boltok és szolgáltatóegységek 79%-ban (72%) többnyire kielégítik a helyi szükségleteket (ez a kistelepülések között magas százaléknak számító eredmény), de a megkérdezett lakosok 75%-a (74%) még több olyan helyi boltot és szolgáltatóegységet szeretne, ahol a lakók dolgozhatnak.

Célszerű tehát a kereslet fényében a jövőben támogatni e terület fejlesztését a településen, hiszen 2011 óta a kérdés megítélése lényegében változatlan maradt.

A következőkben felsoroltunk négy közlekedésfejlesztési területet, és megkértük a kitöltőket, hogy jelöljék meg az általuk legfontosabbnak ítélt lehetőséget. Az autóbusz-közlekedés fejlesztése pontot a kitöltők 41%-a (24%), míg a kerékpáros közlekedés, kerékpárút fejlesztés pontot a kitöltők ugyancsak magas aránya: 38%-a (31%) jelölte meg. A közösségi gyalogos közlekedés, járdák, zebrák fejlesztése azonban szintén nagy odafigyelést igényel, e lehetőséget a válaszadók 18%-a (41%), a parkoló kialakítást 3% ítélte a legfontosabbnak.

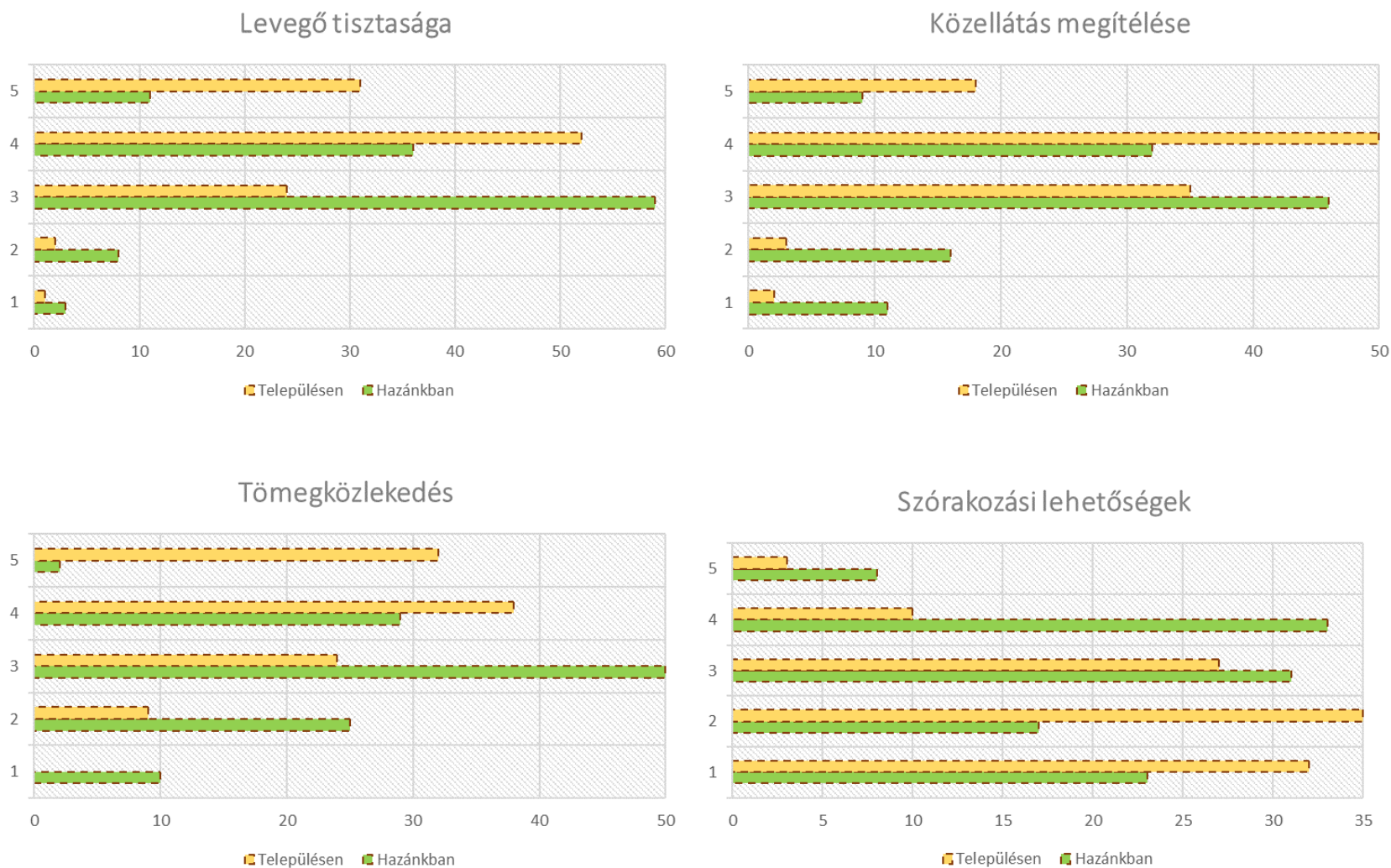
42. ábra Közlekedésfejlesztés (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

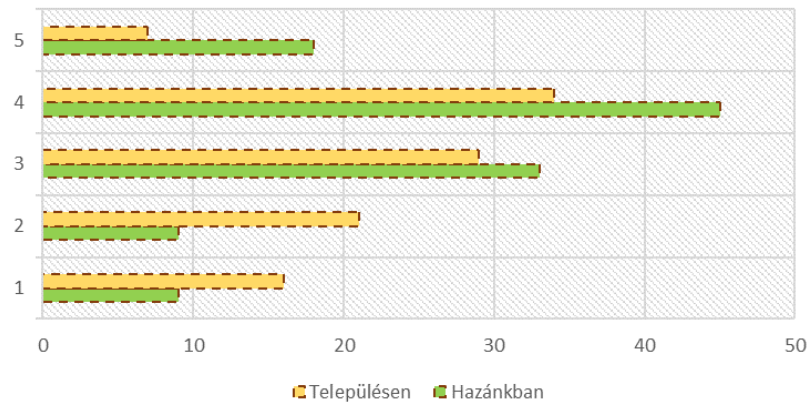
A települési közlekedés fejlesztésében tehát a közösségi autóbusz és kerékpáros közlekedési irányvonalak fejlesztését célszerű kiemelten kezelni.

A környezeti elemek állapotáról szóló kérdések többnyire pozitív eredményt hoztak (1. nagyon rossz – 5. kiváló):

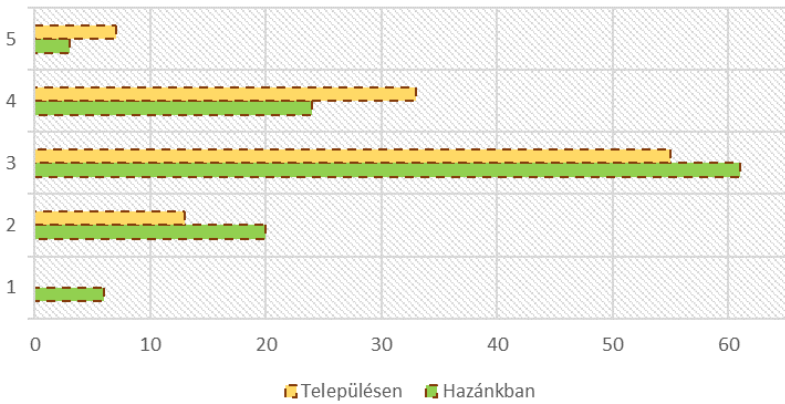
43. ábra Környezeti elemek állapota (Lakossági kérdőív, Részke ,2017.)

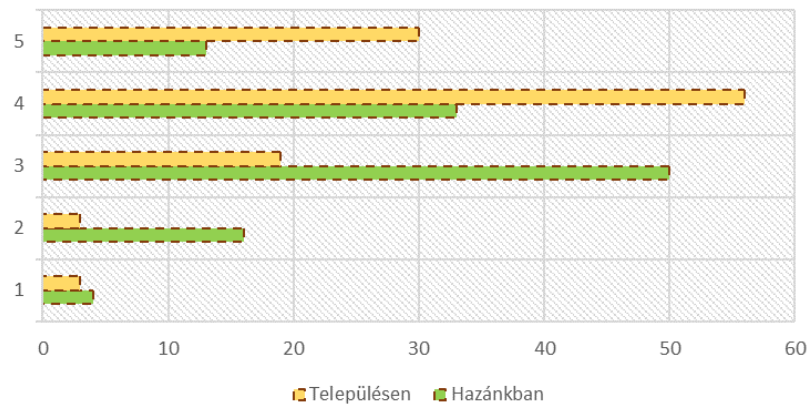
Továbbtanulási lehetőségek

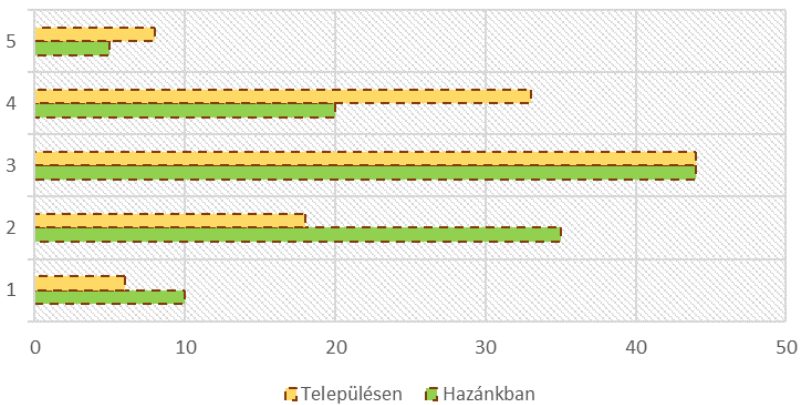
Vállalkozások sikere

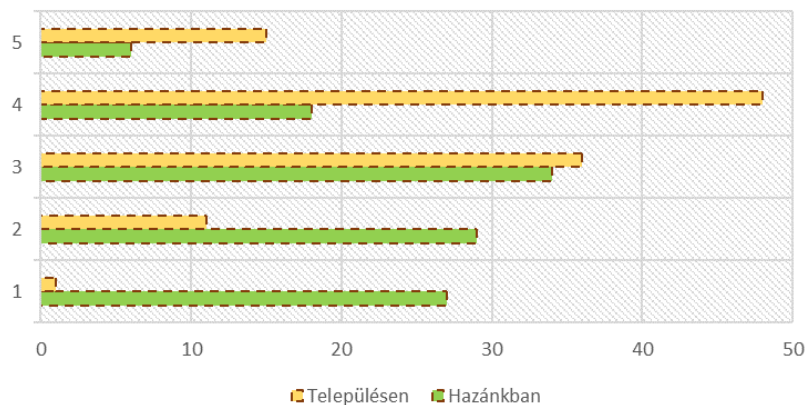
Idősebbekkel való törődés

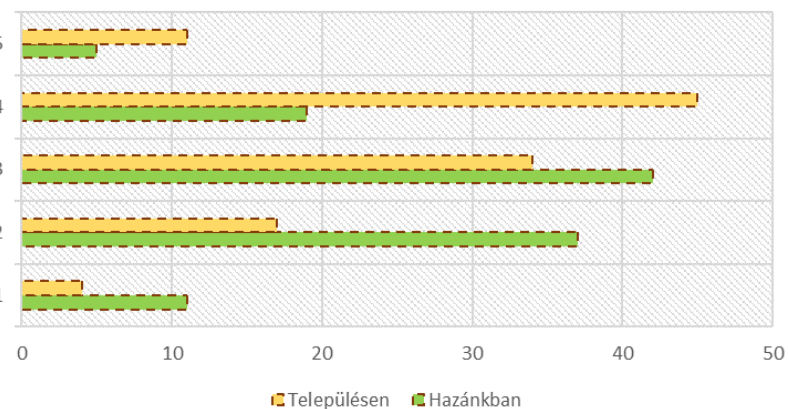
Fiatalok helyzete

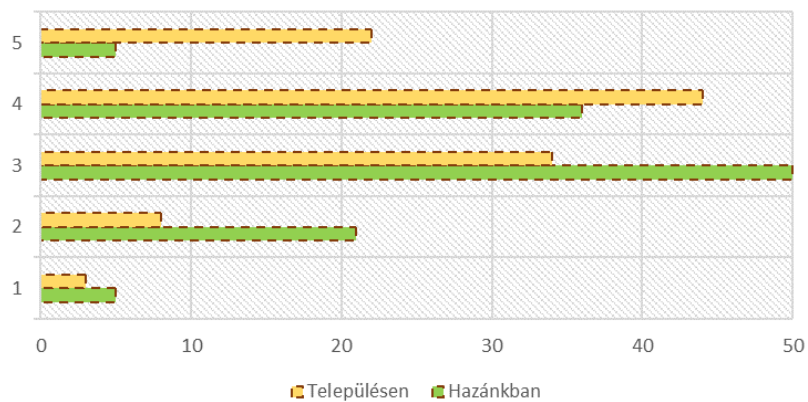
Egészségügy

Lakáshelyzet

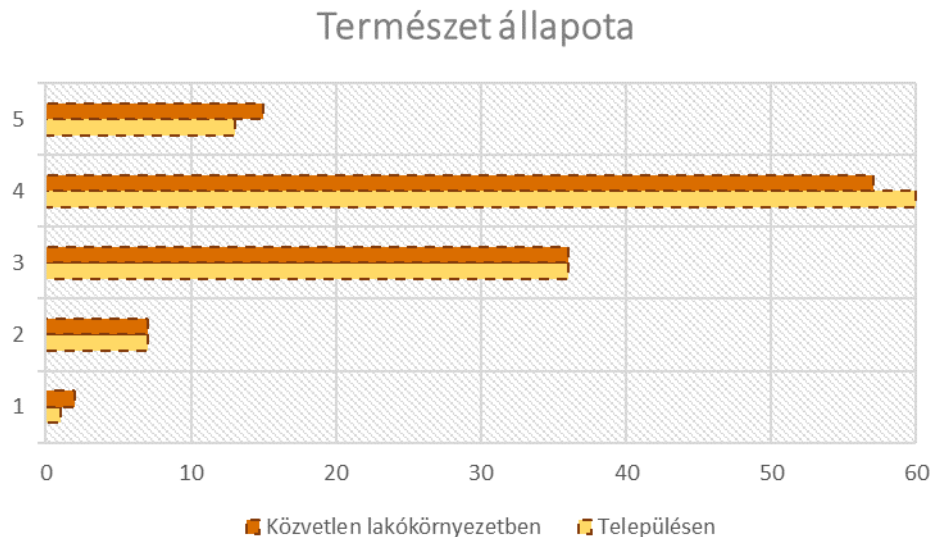
Utcák, terek, parkok állapota

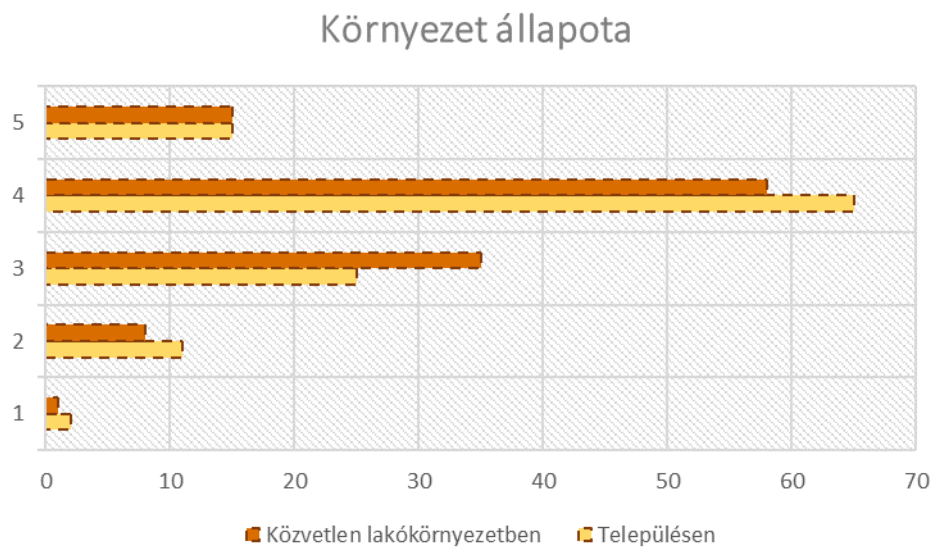
Megfigyelhető, hogy a **szórakozási és továbbtanulási lehetőségeket** kivéve minden terület települési megítélése kedvezőbb a hazai állapot megítélésénél, mely fontos támpontot adhat a település fejlesztési irányainak kijelöléséhez.

A településen a **természet és a környezet állapotának** megítélése hasonlóan alakult:

44. ábra A természet (erdők, patakok, tavak, parkok, vadon élő állatok, stb.) állapota (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

45. ábra A környezet (víz, levegő, talaj, zaj, települési tisztaság) állapota (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

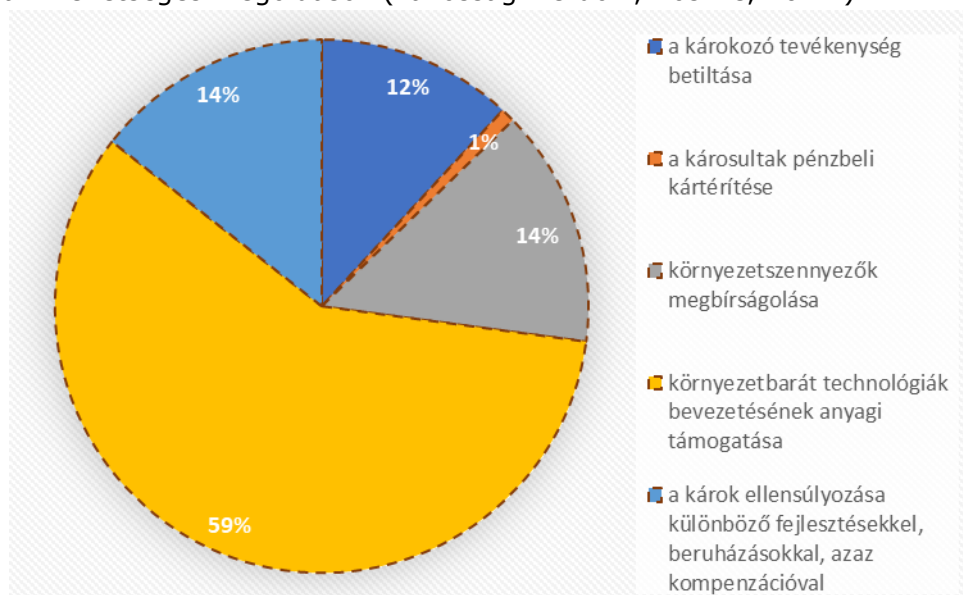

A most következő kérdések (23-27. kérdések) a környezetvédelem egyes problémáira, megoldásaira kérdez rá.

A **környezetszennyezés** problémájának megoldására a megkérdezettek 59%-a (**53%**) a **környezetbarát technológiák bevezetésének támogatását** tartaná legmegfelelőbbnek.

14-14%-a bírságolást és a kompenzációt, míg a károkozó tevékenység betiltását pedig 12% javasolná.

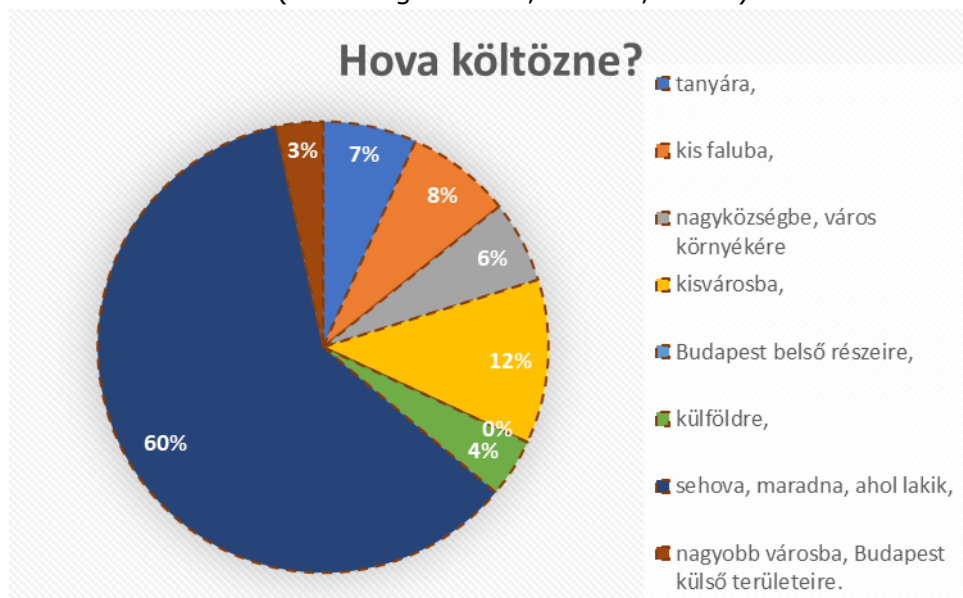
46. ábra Lehetséges megoldások (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

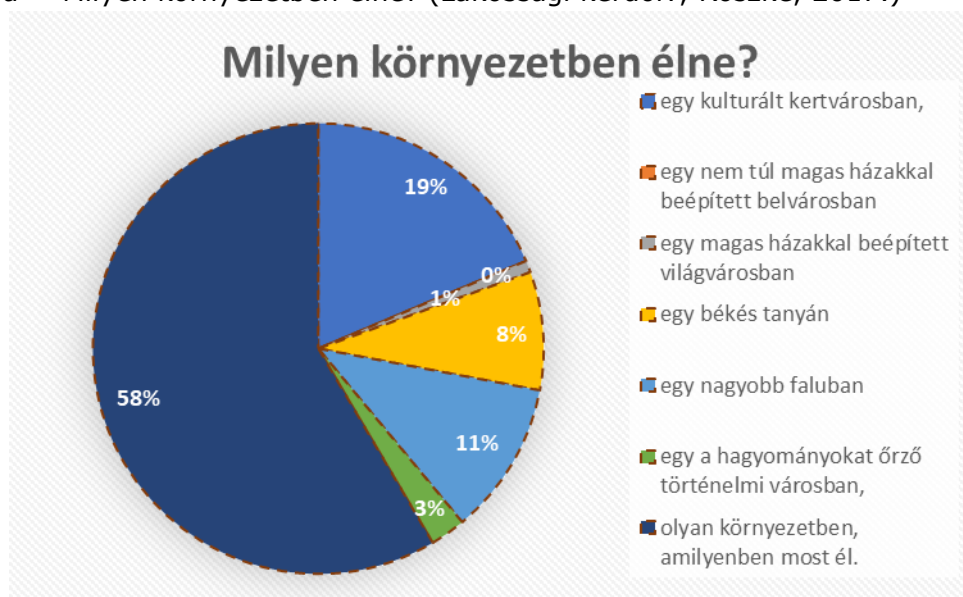
A következő, **Röszkére mint lakóhelyre vonatkozó kérdések** értékelés szempontjából szintén pozitív eredményt hoztak. Eszerint **a megkérdezettek igen magas, 60%-a (47%) nem költözne el a településről** akkor sem, ha azt anyagi vagy egyéb korlátok nélkül megtehetné, és nagy részük (58%, 44%) olyan környezetben is maradna, amilyenben jelenleg él. További 19% (27%) egy kulturált kertvárosban, illetve 11% egy nagyobb faluban, 8%-uk egy békés tanyán élne legszívesebben. Itt visszautalhatunk arra, hogy az előzőekben már kiderült, hogy a válaszadók nagy %-a szívesen él a településen és közvetlen lakókörnyezetében, tehát a különböző kérdéskörökben hasonlóan jó eredményeket kaptunk.

Itt kell megemlíteni, hogy a település lakossági megítélése a válaszok alapján az elmúlt években jelentősen javult, kiemelt feladat tehát e jó vélemény megtartása.

47. ábra Hova költözne? (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

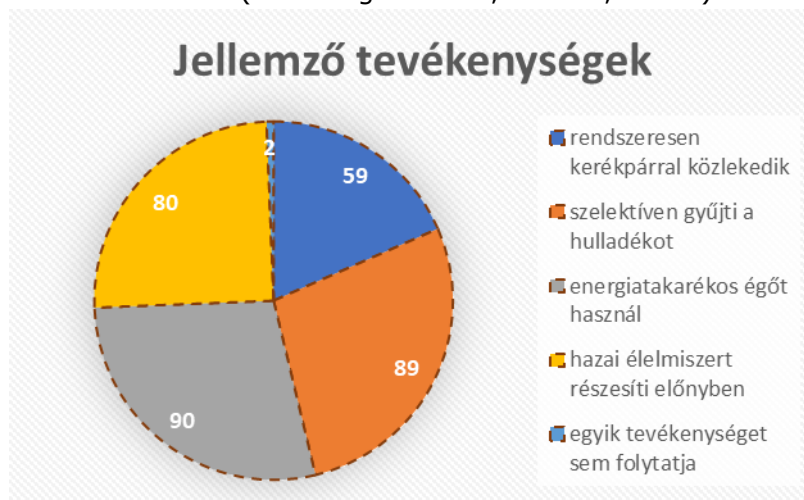
48. ábra Milyen környezetben élne? (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

A lakosok **környezetkímélő szokásait** felmérve kiderült, hogy a kitöltők nagy része folytat környezetkímélő tevékenységet: **energiatakarékos égőt használ 76% (56%), szelektíven gyűjti a hulladékot 75% (63%), a hazai élelmiszert részesíti előnyben (67%, 59%),** vagy rendszeres kerékpáros közlekedést folytat (50%, 49%). Csak kevesekre jellemző, hogy egyik tevékenységet sem folytatja (2%, 0%).

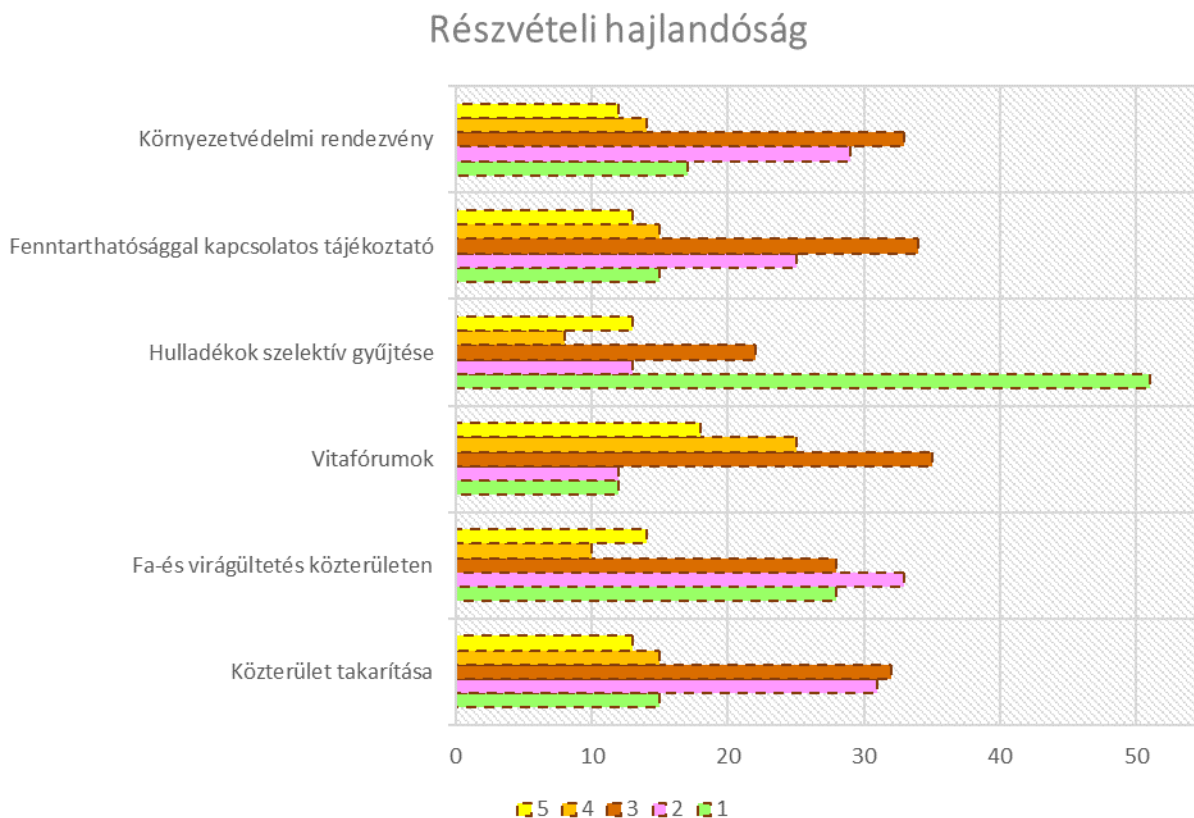
E terület rendkívül pozitív helyzete példaértékű, és a már említett, illetve a későbbi kérdések eredményeivel összesítve a települési kerékpáros közlekedés feltételeinek további fejlesztésére ösztönöznek. Külön kiemelendő a szelektív hulladékgyűjtés arányának emelkedése, mely hatékonyabb hulladékgazdálkodást tesz lehetővé.

49. ábra Jellemző szokások (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

A megkérdezettek szívesen vennének részt különböző, **közösségi kezdeményezéseken**. **A közterületi fa- és virágültetésben vagy a hulladékok szelektív gyűjtésében a kitöltők többsége bizonyosan vagy valószínűleg részt venne**, és környezetvédelmi rendezvényen, fenntarthatóságról szóló tájékoztatáson, közterületek takarításán és a vitafórumokon pedig talán részt venne.

50. ábra Résztvételi hajlandóság (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.), ahol 1. bizonyosan részt venne – 5. biztosan nem venne részt

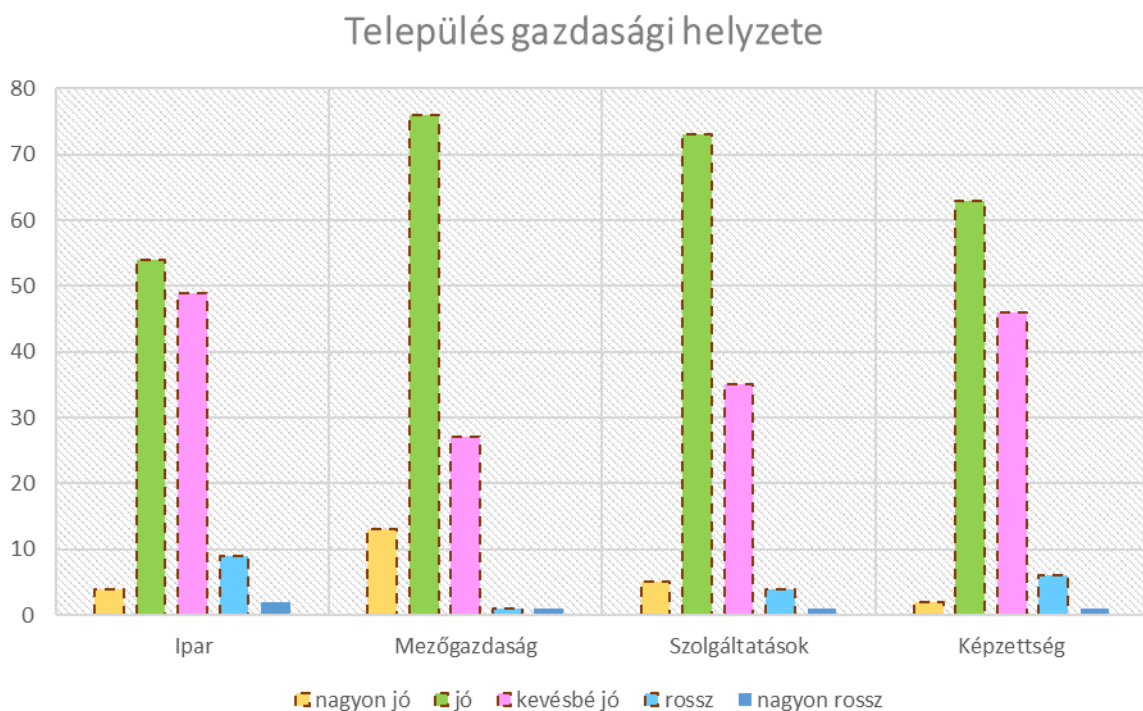
Mivel a településen a vitafórumokon alacsony a részvételi hajlandóság, a projektlistában megfogalmazott javaslatok végrehajtása során a településen is főként kétoldalú visszacsatolásra alkalmas lakossági fórumok, és nem vitafórumok rendszeres megtartása lehet célszerű.

A 28-35. kérdéscsoport a település és a lakosság gazdasági helyzetét térképezi fel.

A következő ábrán látható a **település gazdasági helyzetének megítélése**.

Részletesen az alábbi eredmények érkeztek: a települési ipar fejlettsége jó és kevésbé jó, a mezőgazdaságé és a szolgáltatásoké jó, és az emberek képzettsége is jó-kevésbé jó közötti: ezek az eredmények a lakosok pozitív vélekedését mutatják.

51. ábra Ipar fejlettsége (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

Egy megadott skálán történő jelöléseik alapján a válaszadó helyiek többségének véleménye szerint a települési gazdaság összességében is jónak mondható.

A megkérdezettek válasza alapján elmondható, hogy a helyiek többnyire úgy vélik, hogy egy kicsivel többen kapnak **segélyt** a településen (100 emberből 33 fő), mint ahányan valójában rászorulnának (100 emberből 31 fő).

A **szociális célokra rendelkezésre álló pénzüsszegeket** ugyanakkor a válaszadók véleménye alapján inkább a szociális intézmények fejlesztésére (67%, 69%) kellene fordítani, mint

segélyezésre (33%, **31%**). A helyi vélemények alapján a hatóságoknak kellene megoldaniuk a rászorulóknak problémáit, vagy a jól élők terheinek növelésével (20%), vagy más módon (70%).

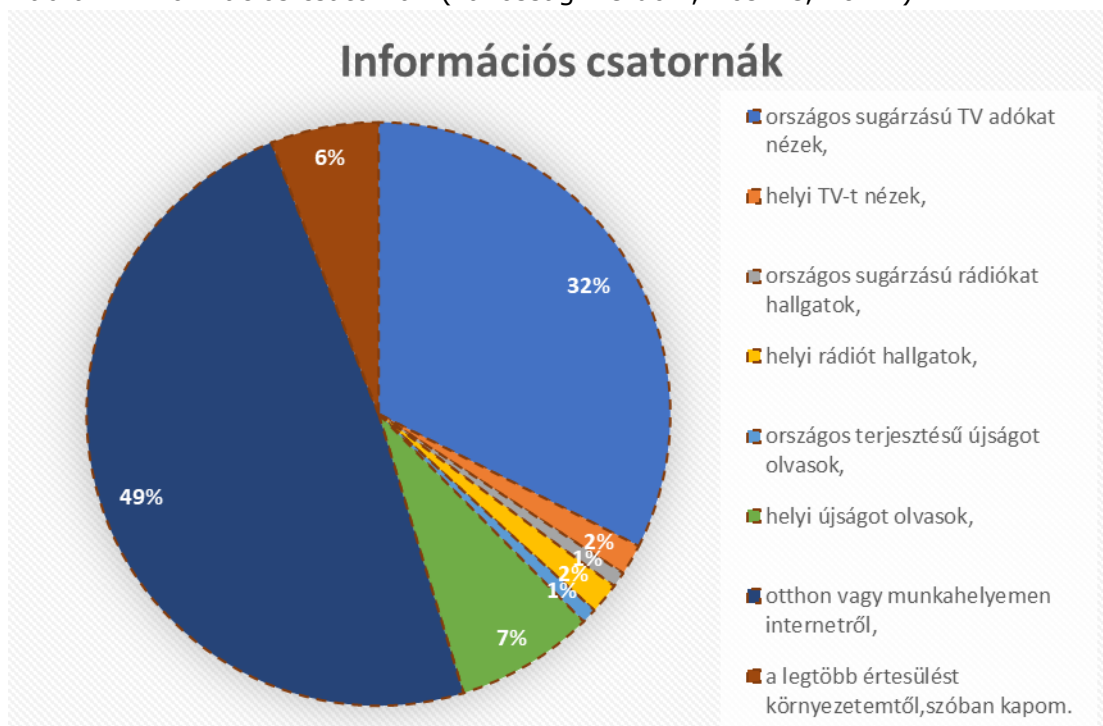
A megkérdezettek szerint **saját lakóépületük állapota** részben kielégítő (40%, **43%**) vagy kielégítő (51%, **48%**), csupán 9% (**9%**) szerint nem kielégítő, ugyanakkor a válaszadók 69%-ának nem is állna módjában most tatarozni lakását. A lakóépületekre vonatkozó, kapott eredmények összességében nagyon jónak mondhatók.

A kitöltők csupán 36,5%-a (49%**) számít arra, hogy valaki a családjából munkanélkülivé válhat – ez az arány a 2011. évi felméréshez képest kiemelkedő javulást mutat.**

A kérdőív további kérdései a szükséges fejlesztések irányáról, illetve a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos információkról vár választ.

A kitöltők körében **a legjellemzőbb információs csatorna**, ahonnan értesüléseiket szerzik tekintetében jelentős változás történt 2011 óta: az **országos sugárzású TV-t** (32%, **42%**) háttérbe szorítva teret nyert az **internet** (**49%!**, **24%**), azonban továbbra is sokan környezetükből, szóban kapják értesüléseiket (6%, **7%**) vagy helyi terjesztésű újságot olvasnak (7%, **15%**).

52. ábra Információs csatornák (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

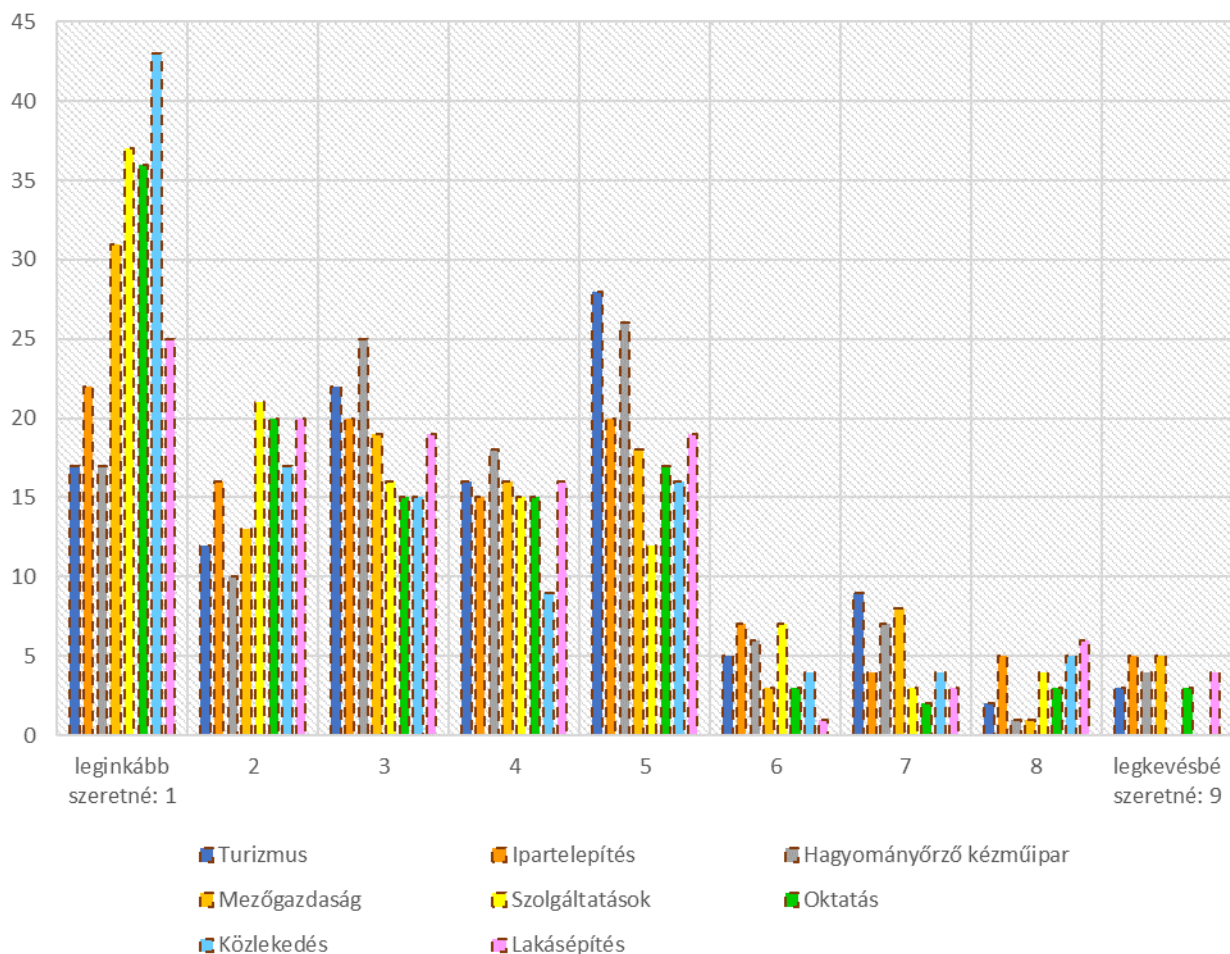
Fontos változás tehát az elmúlt évekhez viszonyítva az internet térnyerése, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a webes alapú információközlés lehetőségeinek kiaknázására. A helyi újság az eredmény szerint veszített népszerűségéből, aminek okait érdemes lehet feltárni.

Kérdőívünk értékelés szempontjából két kiemelten fontos kérdésének egyike az itt következő volt, mely arra irányult, hogy megtudjuk, **a megkérdezettek mely terület fejlődését szeretnék leginkább elérni a településen.** (A másik fontosabb kérdés a kérdőívben 42. sorszámú, szintén településfejlesztési területekre irányuló kérdés volt.) Nyolc felsorolt területet kellett fontossági sorrendbe állítaniuk, melyeket kiegészíthettek egy tetszőleges „egyéb” területtel is.

A kapott eredmények alapján a helyiek a közlekedés, a szolgáltatások és az oktatás fejlesztését szeretnék leginkább (akárcsak 2011-ben), de sokan fontosnak ítélik a mezőgazdaság, az ipartelepítés és a lakásépítés fejlesztését is, míg a turizmus és a hagyományos kézműipar fejlesztését már kevesebben.

53. ábra Település fontos fejlesztési területei (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

Kívánt fejlődési területek

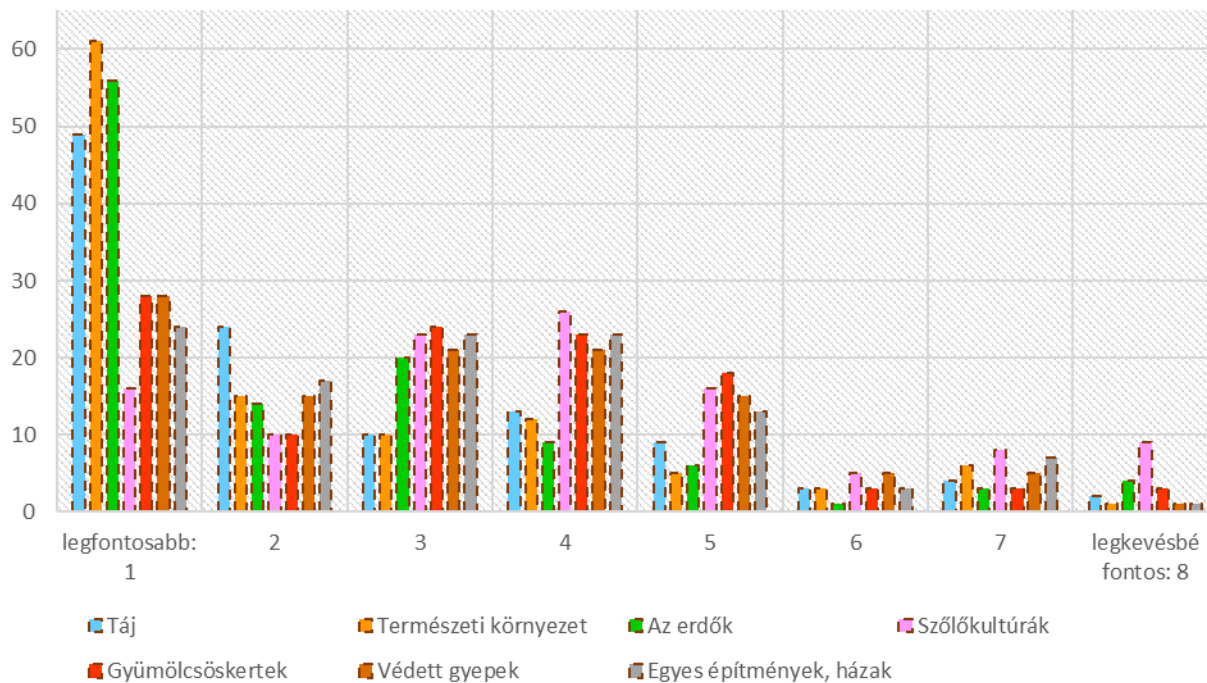
Az általunk felsorolt kategóriák kapott pontszámainak kiegyenlítettsége jó jel, mely azt

tükrözi, hogy jelenleg egyik megjelölhető területet sem érzik a kitöltők kirívóan elmaradottabbnak a többinél. Az egyéb kategóriában felmerültek pl. közlekedéssel (főként bekötő-és kerékpárutak, buszközlekedés), játszótérfejlesztéssel és egészségüggyel kapcsolatos javaslatok is.

A következő kérdés arra irányult, hogy a helyi lakosok véleménye szerint minek a megőrzése a legfontosabb a településen.

54. ábra Védelem sorrendje (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

Megőrzés, védelem

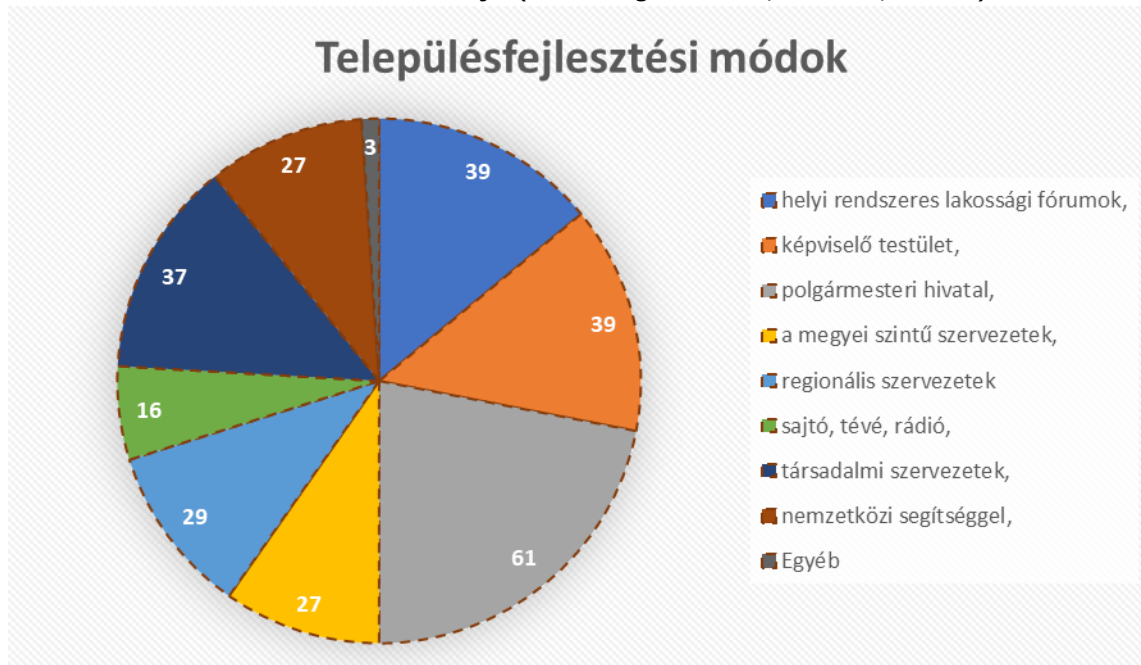
Az Egyéb kategóriában főként a természeti környezet, kiemelten a **Holt-Tisza** megőrzését jelölték meg a válaszadók.

A válaszadók az általunk adott nyolc lehetőség közül összesítve a **természeti környezet, az **erdők** és a **táj védelmét** és megőrzését jelölték meg majdnem egyenlő arányokban a legfontosabbnak – akárcsak 2011-ben.**

A megkérdezettek szerint a **település fejlesztésében eredményes lehet a polgármesteri hivatal és a képviselőtestület munkája** (55% (22%), és 35% (12%)) mellett a **helyi lakossági fórumok** (35% (13%)) megtartása és a **társadalmi szervezetek** bevonása (33%) is. Eszerint tehát a lakosok Rösztkén igénylik helyi lakossági fórumok megtartását, vagyis a lakosság szerves bevonását a települési szintű fejlesztések megvitatásába és a döntések előkészítésébe, illetve a kapott eredmény jelentheti azt is, hogy több információt szeretnének kapni a települési fejlesztésekről, és kapcsolódó véleményüket szívesen megosztanák.

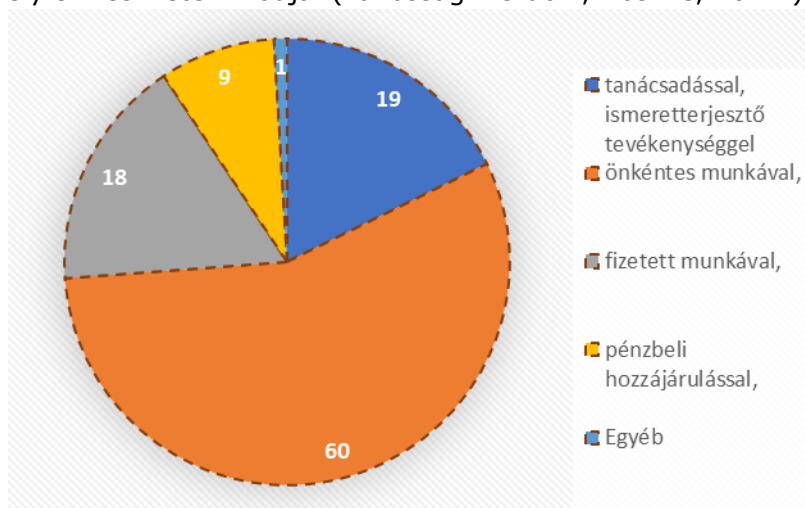
A megyei (24%), regionális (26%) és nemzetközi szervezetek (24%) kiegyenlített arányban lettek megjelölve. A helyi sajtó, tévé, rádió aránya csak 14%, mely eredmény visszautal a helyi újság, mint információs csatorna szerepének csökkenésére.

55. ábra Szervezetek sorrendje (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

A válaszok értelmében az elmúlt években jelentősen nőtt a polgármesteri hivatal és a képviselőtestület munkájába vetett bizalom, melynek sikerének növeléséhez a lakosság szívesen venne részt fórumokon, illetve vonná be a társadalmi szervezeteket.

56. ábra Helyiek részvételi módjai (Lakossági kérdőív, Rösztke, 2017.)

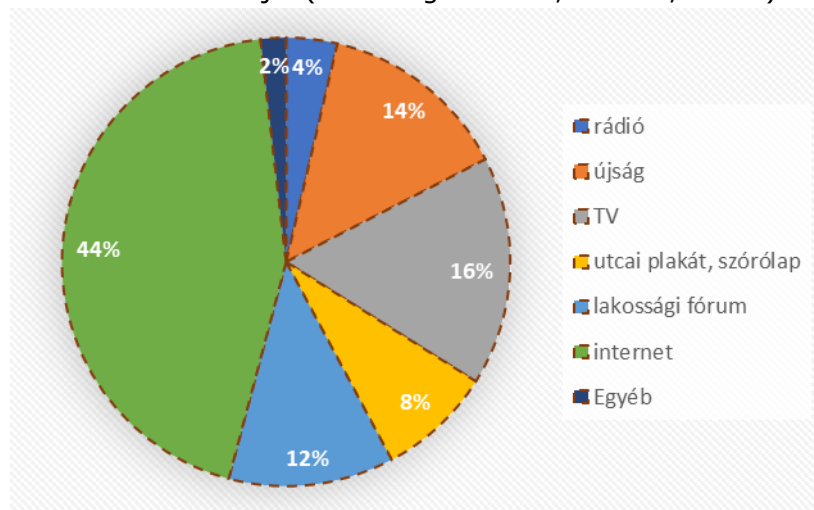
A megkérdezett lakosság véleménye szerint a helyiek a település fejlesztésében leginkább önkéntes munkával vehetnének részt (a válaszadók nagy része, 56%-a vélekedett így), vagy szintén nagy számban fizetett munkával, vagy tanácsadással (17 és 18%).

Bár a válaszadók egy része, 63%-a (69 fő) úgy nyilatkozott, hogy korábban már találkozott a „fenntartható fejlődés” kifejezéssel, a válaszolók (44 fő) csupán 25%-a (11 fő) tudta helyesen, hogy általában mit értünk ez alatt.

A kitöltők egy része ugyan nem jó választ adott, de nem hagyta ki a fogalom meghatározására irányuló szakasz kitöltését, hanem jellemzően valamely pozitív, fejlődéssel kapcsolatos fogalmat alkotott.

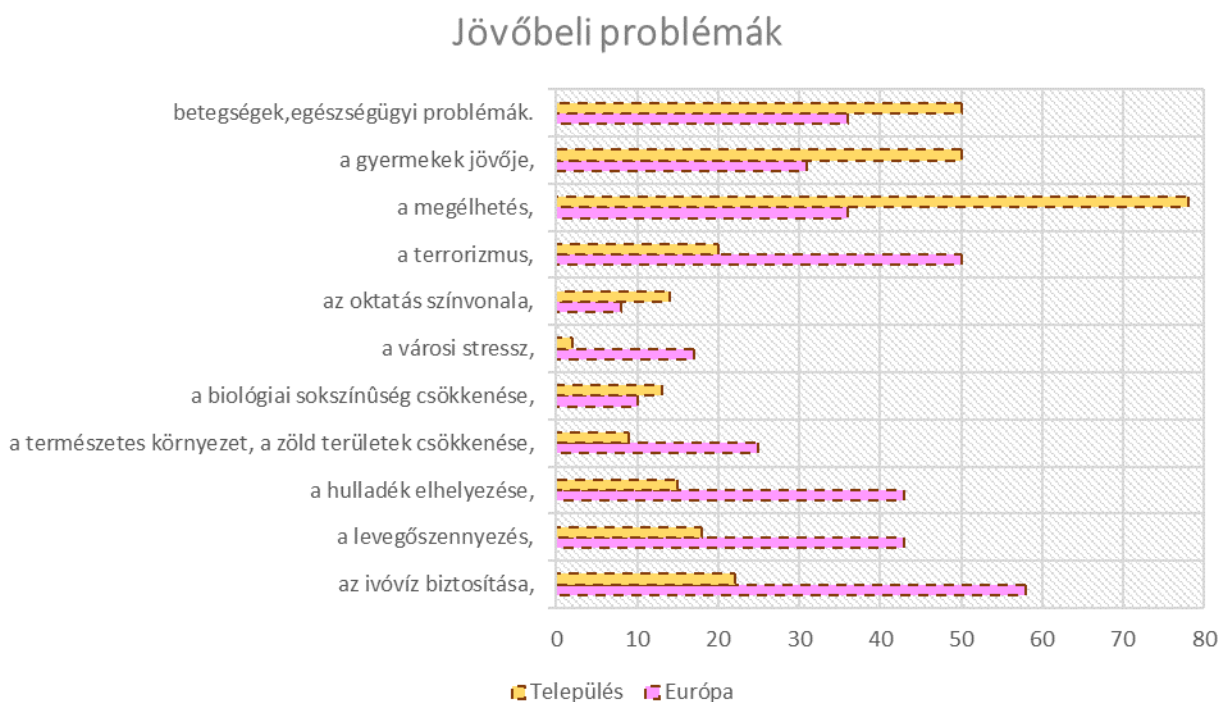
A válaszoló lakosság 96%-a szeretné, ha több információhoz jutna a fenntartható fejlődésről, 44%-uk azonban csak a településről szeretne tájékoztatást kapni. Szeretnék, ha a jövőben fórumok, vagy egyéb tájékoztatás útján e kifejezés és jelentése ismertebbé válna a helyiek körében. A következő ábra az információátadás módját mutatja be: itt is kiemelkedő arányban jelenik meg az internet.

57. ábra Ismeretszerzés módjai (Lakossági kérdőív, Röszke, 2017.)

A megkérdezettek szerint a jövőben Európa három legnagyobb problémája a **2011. évi megélhetés (60%)**, a **levegőszennyezés és a gyermekek jövője (46 és 42%)** helyett az **ivóvíz biztosítása, a terrorizmus, a levegőszennyezés és a hulladék elhelyezése** lesznek.

58. ábra Európa és Röske problémái (Lakossági kérdőív, Röske, 2017.)

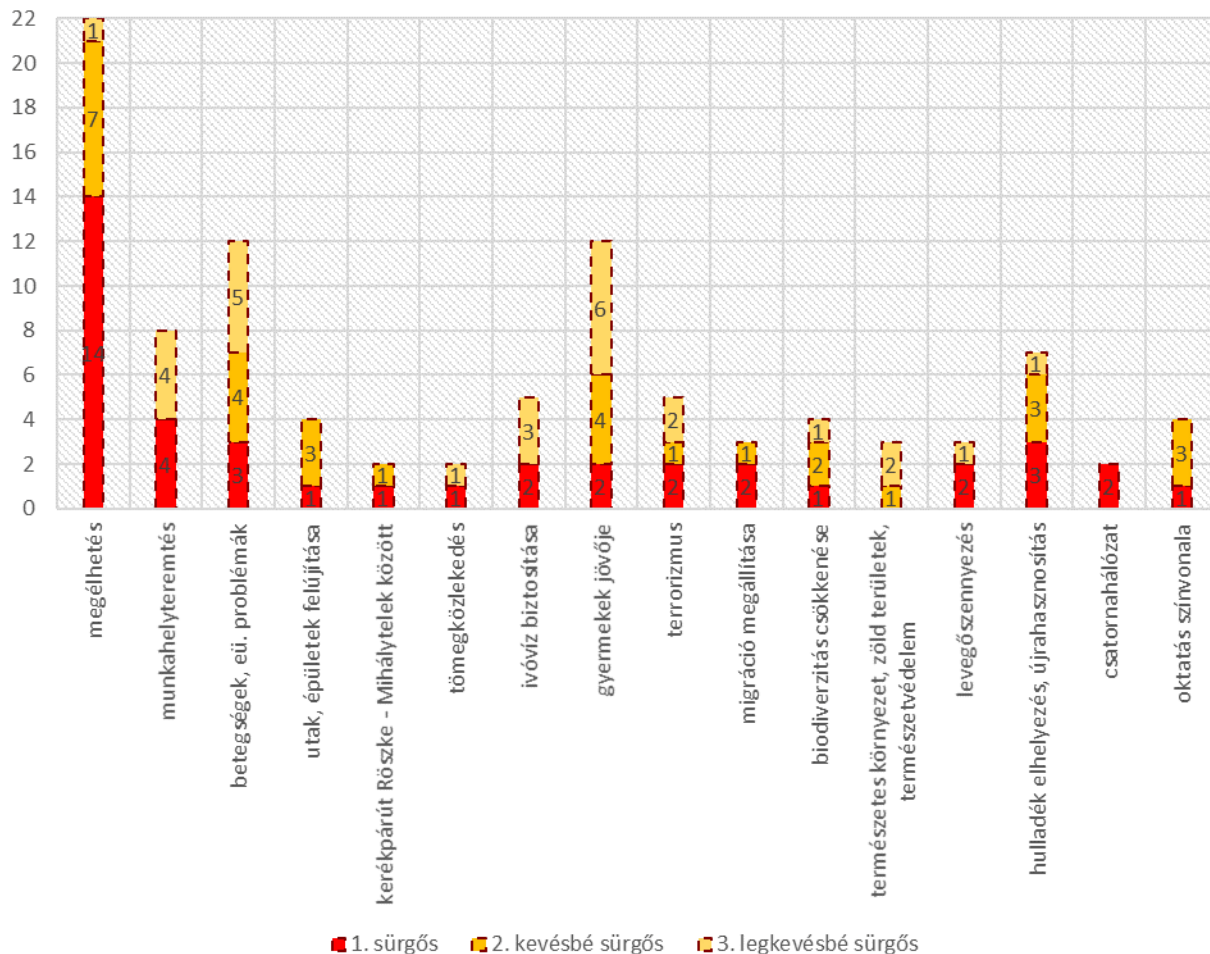
Lényeges változás a jövőbeli problémák megítélésében a terrorizmus előtérbe kerülése, mely nyilvánvalóan a bevándorlás mértékével és helyzetével, valamint az elmúlt évek európai terrorcselekményeivel hozható kapcsolatba.

Ugyanakkor a válaszadók szerint Röske legnagyobb problémája a jövőben továbbra is – akárcsak a 2011. évi felméréskor - a megélhetés, a gyermekek jövője, és az egészségügyi problémák lehetnek.

A válaszolók lehetőséget kaptak saját fontossági sorrend felállítására is, melynek eredményét az alábbi ábra foglalja össze:

59. ábra

Legsürgősebb 3 települési probléma

Itt már megjelent – az előzőekben felsoroltakon túl – a tömegközlekedés, az utak felújítása, a kerékpárutak, a biodiverzitás és természeti környezet, valamint az oktatás színvonala is.

Ezeket túl egy-egy válaszban megjelentek az alábbi területek, problémák:

- A gazdák ösztönzése a saját környezetük rendben tartására
- közterületek, védett zöld övezetek rendezettségének megőrzése
- SzántóKovács utca., Bem utca
- Fiatalok helyben tartása
- közétkeztetés reformálása
- napenergia kihasználás
- határvédelem
- gyermekvédelem
- közmunkások érdemi munkavégzése
- kóbor állatok elhelyezése
- parkolás megoldása iskola környékén

- városi stressz
- Knorr cég helyett egészségügyi intézmény
- Ipari Park
- Fölvég Temető
- tanyák fennmaradása
- családcentrikusság
- járda (Fölvég)
- vízvezető árok, csatornák
- Tisza
- elhanyagolt lakatlan házak körüli takarítás
- Egészségüket meg lehetne duplázni
- a szegénységben élők támogatása
- helyi foglalkoztatás támogatása
- nyilvános WC

3.1.2 Az oktatási kérdőívek értékelése

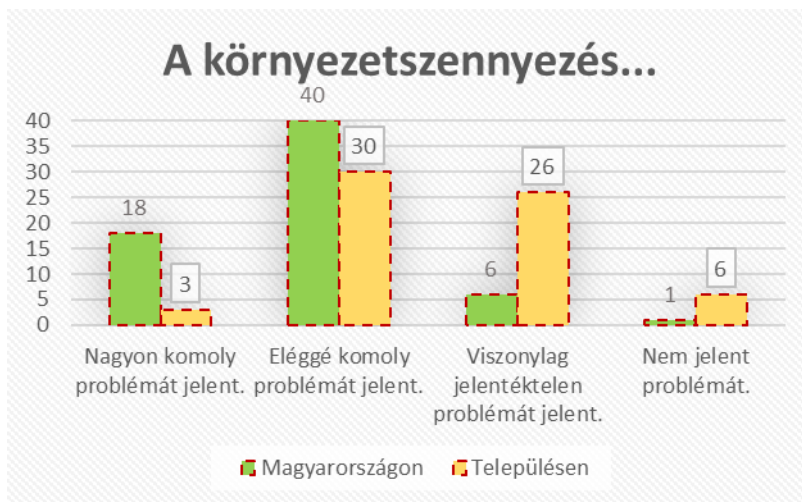
Az oktatási kérdőívek kiértékelése során sem minősítettünk egyetlen kérdőívet sem értékelhetetlennek, akkor sem, ha abban nem került kitöltésre minden kérdés, mivel az értékelhetően megválaszolt kérdésekre kapott válaszokat ilyen esetekben is felhasználtuk. A hibásan, vagy hiányosan megválaszolt kérdéseket természetesen hibásnak minősítettük, és figyelmen kívül hagytuk. Így, reprezentatív felmérésünk eredményeként, a kérdésekre adott értékelhető válaszok száma és azok egymáshoz viszonyított aránya alapján pontosabb képet kaphattunk a települési diákok környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekről való véleményéről. Az alább található ábrák a kapott válaszok alapján, azok szemléltetésére készültek el.

A 2017. évi felmérés során 65 diák töltötte ki kérdőívünket (2011-ben 77 diák töltötte ki).

A települési diákok nagy többsége a **környezetszennyezést** a hazai viszonyok között jelentős, **Eléggé komoly, illetve Nagyon komoly problémaként értékeli**, a válaszadók 61,5% (60%) és 27,7%-a (35%) vélekedett így. *Viszonylag jelentéktelen problémaként* 9,2%-nyi (5%) szavazatot kapott, és 1,5% (0%) értékelte a környezetszennyezés témakörét úgy, hogy az *Nem jelent problémát*.

A röszkei környezetszennyezés tekintetében a hasonló kérdésre érkezett válaszok alapján elmondható, hogy a diákok kicsit másképp ítélik meg közvetlen környezetükben a környezetszennyezés problémájának súlyát. *Nagyon komoly*-ként csak 4,36%! (22%), *Eléggé komoly* problémaként viszont 46,2% (46%) értékeli, és a diákok 40%-a (29%) értékelte *Viszonylag jelentéktelen problémaként*, a válaszadók közül a *Nem jelent problémát* lehetőséget pedig 9,2% (3%) jelölte meg.

60. ábra Környezetszennyezés hazánkban és a településen (Oktatási kérdőív, 2017.)

A fenti ábra is jól mutatja, hogy a diákok a települési környezetszennyezést kevésbé tekintik jelentős problémának, mint a magyarországi környezetszennyezést.

A következő kérdés a tanulók **környezetvédelmi kérdések** után való érdeklődésére vonatkozik. Általánosságban elmondható, hogy a tanulók **főként konkrét eseményekkel kapcsolatosan érdeklődnek a környezetvédelemről**, ezt a választ **68%-uk** jelölte meg (akárcsak 2011-ben). A válaszadók 12%-a (a 2011. évi érték duplája!) állítja, hogy folyamatosan érdeklődik a környezetvédelmi kérdések iránt, és 20% (**26%**) vallja magát érdektelennek a témában.

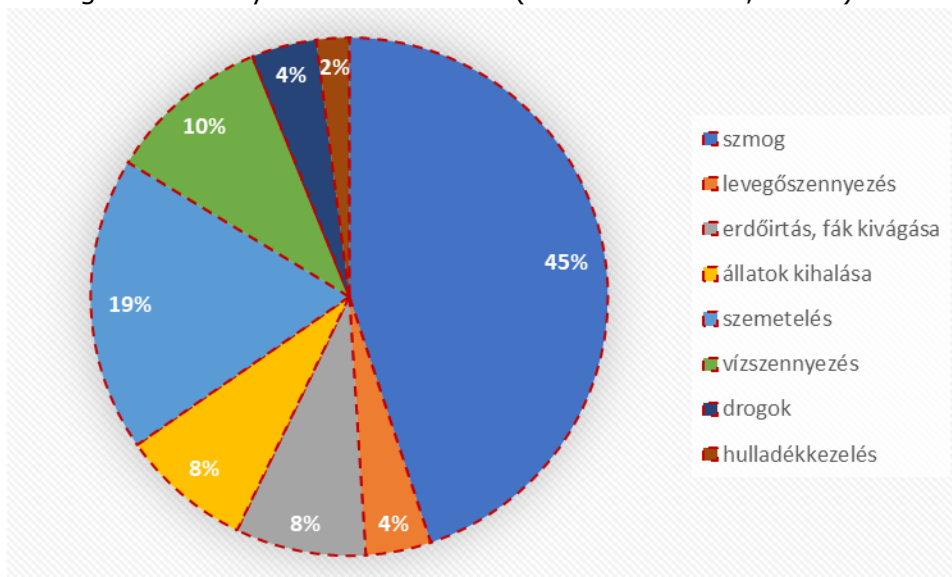
A kapott eredmények alapján a diákok érdeklődése kismértékben nőtt a környezetvédelmi kérdések iránt.

Megkérdeztük a tanulókat arról is, hogy mi volt az a **legutóbbi környezetvédelemmel kapcsolatos probléma** (kérdés), ami felkeltette érdeklődésüket. Ennél a kérdésnél önállóan kellett felsorolniuk ilyen témákat, akár többet is.

Idén a válaszok 45%-a a szmog okozta problémákat emelte ki, további 19%-a pedig a szemetelést említette. Majdnem egyenlő arányban (10-8-8%) jelentek meg a vízszennyezés, az állatok kihalása és az erdőirtás, fák kivágása témakörök is.

(2011-ben a válaszadók közül 27% említette a Japán atomerőmű robbanását, 24-24% a szennyezést-szemetelést és a vízszennyezést, és 14% a vörösiszap-katasztrófát. Jelentős problémaként említették továbbá néhányan a légtisztasággal, a klímaváltozással és a közterületi szemétyűjtéssel kapcsolatos értesüléseiket (7-2-2%)).

61. ábra Legutóbbi környezetvédelmi téma (Oktatási kérdőív, 2017.)

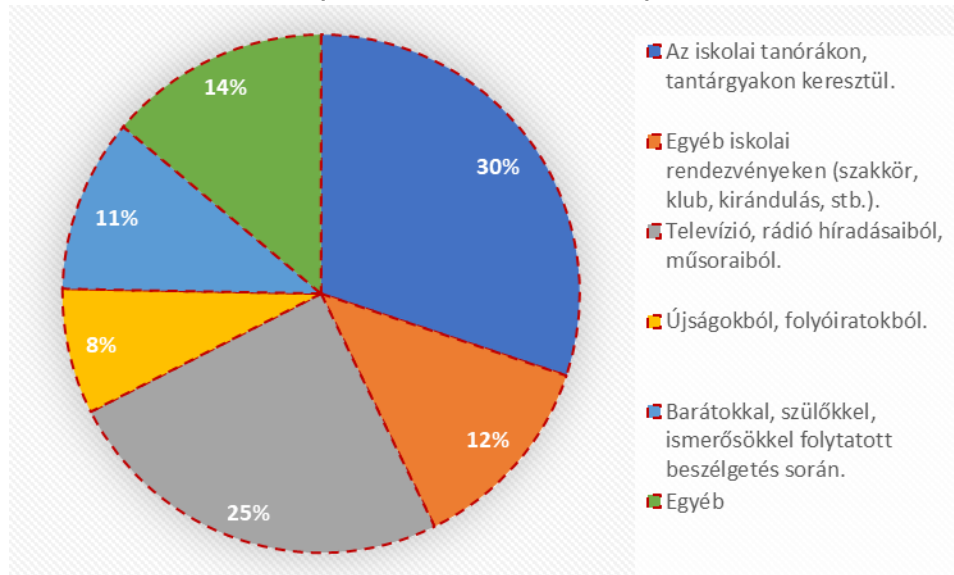
A 2011. és 2017. évi felmérés ezen kérdésére kapott válaszok esetében közös pont, hogy a diákok egy része a szemetelést és a vízszennyezést emelte ki. 2017-ben azonban feltűnően magas a szmog problémáját kiemelő válaszok aránya.

A tanulók a környezetvédelemmel kapcsolatos értesüléseiket számos csatornán keresztül nyerhetik. E **információforrások megoszlását** és ezáltal eredményességüket mutatja a

következő ábra. Ennél a kérdésnél szintén lehetőség volt több válasz megjelölésére is. A diákok közül többen jelölték meg az **iskolai oktatást** (a válaszok 30%-a (**35%**)), valamint nagyon sokan a **televíziós és rádiós híradásokat, műsorokat** (a válaszok 25%-a (**28%**)). Szintén sok információt kapnak szerencsés módon a szülőkől, barátoktól (11%), továbbá egyéb iskolai rendezvényeken (12%), valamint újságokból, folyóiratokból (8%) is.

Ez jelentheti azt, hogy a média és az iskola a fő információforrás a témában gyermekek számára, azonban esetleg azt is, hogy idejük legnagyobb részét az iskolában, majd a fennmaradó idő nagyon nagy részét sajnos a televízió előtt töltik.

62. ábra Információforrások (Oktatási kérdőív, 2017.)

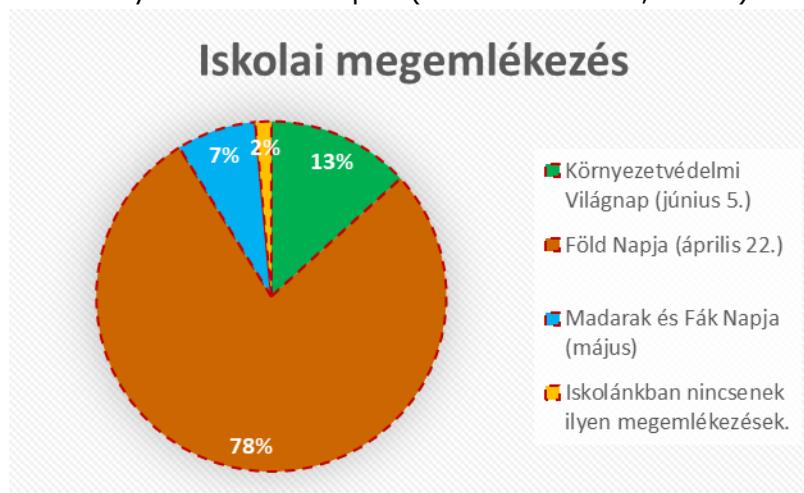

Megkérdeztük a diákokat arról is, hogy van-e tudomásuk arról, hogy lakóhelyükön vagy az iskolában tevékenykedik **környezetvédelmi, természetvédelmi szervezet** (egyesület, klub, szakkör). A válaszadók közül 35-en nem tudnak ilyen szervezet működéséről (pedig van), azonban 45 válaszoló diák említett ilyen szervezetet: 32-en a Beretzk Péter Természetvédelmi Klubot, 11-en a Rőszke Sporthorgász és Természetvédő Egyesületet, illetve ketten az iskolát jelölték meg.

A válaszoló diákok 79%! (**56%**) ritkán vesz részt ilyen rendezvényeken, 3,4% (**22%!**) pedig rendszeresen, s csupán ketten vallották, hogy tagjai környezetvédelmi szervezetnek (egyikük szemétszedésben szokott részt venni, illetve a másik diák tagja a Beretzk Péter Egyesületnek).

A 2011- és 2017. évi felmérés összevetéséből kiderül, hogy a diákok környezetvédelmi programok iránti aktivitása csökkent annak ellenére is, hogy többségük tud ilyen szervezet működéséről.

63. ábra Iskolai környezetvédelmi napok (Oktatási kérdőív, 2017.)

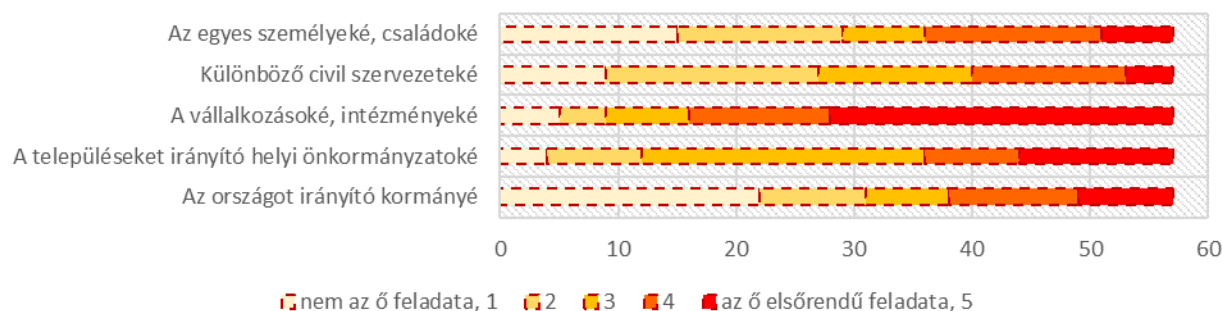
A következő kérdés az **iskolai szokásokra**, a környezetvédelemmel kapcsolatos megemlékezésekre irányult, itt szintén több válasz megjelölésére volt mód. A válaszadók szép számban (78%, 13%, 7%, 2%) jelölték meg a különböző ünnepeket.

Megkérdeztük a diákokat arról is, hogy **szeretnének-e többet tudni**, tanulni a környezetvédelem kérdéseiről, mint az eddigiekben. A válaszadók kisebb aránya, 29%-a (meggyezik a 2011. évi adattal) fogadna szívesen további, környezetvédelemmel kapcsolatos információkat az iskolai tananyagon belül, míg 24% (**21%**) tanórán kívüli foglalkozás keretében. **A válaszolók majd' fele (47%) azonban elégnak tartja a meglévő lehetőségeket.**

A következő kérdésben arra kerestük a választ, hogy a diákok véleménye szerint **kinek az elsőrendű feladata a települések környezeti állapotának védelméről gondoskodni.**

64. ábra Felelősség megoszlása (Oktatási kérdőív, 2017.)

A települések környezeti állapotának a védelme kinek a feladata?

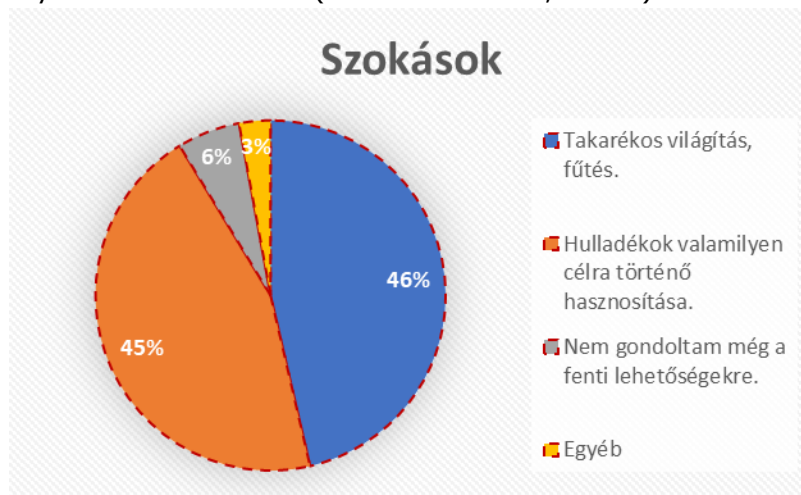

A válaszokból kiderül, hogy a diákok szerint főként a vállalkozások, intézmények elsőrendű feladata a települési környezet állapotának védelme.

A most következő kérdéscsoport a mindennapi fogyasztási szokásokra kérdez rá.

Kérdőívünk következő kérdése arra irányult, hogy a tanulók milyen, **környezetvédő szokások**at építettek be mindennapjaikba. A válaszadók kiemelkedően nagy része, 46%-a (64%) jelölte meg a takarékos világítást, fűtést, illetve 45% (56%) a hulladékok hasznosítását. Ezek az arányok nagyon pozitívnak mondhatók, különös tekintettel arra, hogy gyermekekről van szó, akiknek szokásai a szülőkkel közös életterben alakulnak ki.

65. ábra Környezetvédő szokások (Oktatási kérdőív, 2017.)

A következő kérdés a **fogyasztói szokások környezetre való hatását**, környezetterhelő szerepét mutatja be aszerint, hogy azt a diákok jelentősnek tartják-e. Az eredmények alapján elmondható, hogy a diákok 24,5%-a (38%) tartja jelentősnek e hatásokat, míg nagyobb részük (64%, 56%) bizonytalan. A kapott eredmény jelzi, hogy a kitöltők kevés információval bírnak a témában, azonban a korosztály fogékonyságát tekintve ez a jövőben még javítható, iskolai vagy iskolán kívüli kereteken belül egyaránt.

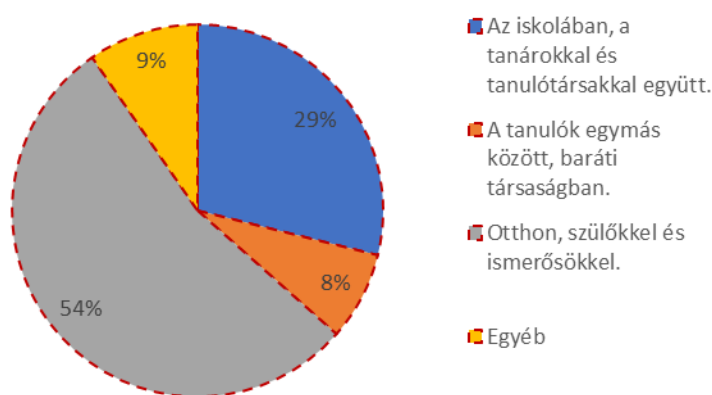
A kevésbé környezetterhelő vagy **környezetbarát vásárlási szokásokat** vizsgáló kérdésünk eredményét a következő ábra mutatja be: eszerint a válaszokat adó diákok 75%-a nagyon ritkán, 25%-a pedig sohasem használ környezetbarát termékeket. Mindössze 7 diák válaszolta azt, hogy nagyon gyakran vásárol vagy használ környezetbarát terméket: 3 diák tűzijátékot vett, két fő energiatakarékos égőt használ, egy fő biotermékeket szokott vásárolni, míg további egy fő textil bevásárló táskát használ.

E kérdés kiértékelésekor szintén kitűnik, hogy a jövőben célszerű lenne a gyermekek tájékoztatására nagyobb hangsúlyt fektetni.

A települési gazdasági, szociális, környezetvédelmi és egyéb ügyekben, kérdésekben való **tájékozottság**ot vizsgáló kérdésünkre kapott válaszok alapján elmondható, hogy a diákok mintegy 61%-a (**56%**) csak ritkán foglalkozik a helyi ügyekkel, míg 17%-uk (**40%**) megfelelően tájékozottnak tartja magát. Látható, hogy a kapott eredmények jóval elmaradnak a 2011. évi felmérés eredményétől.

Kérdőívünk következő kérdése arra irányult, hogy **a tanulók milyen forrásból, forrásokból szerzik helyi ügyekkel kapcsolatos információikat**. A válaszadók 29%-a jellemzően az iskolában, nagyon nagy aránya: **54%-a otthon**, míg 8%-a főként tanuló társaitól, barátaitól szerzi be a lakóhelyével kapcsolatos híreket. Az itt kapott eredmények az otthoni jó légkörre, gyakori közös beszélgetésekre engednek következtetni.

66. ábra Információcsere módja, helye (Oktatási kérdőív, 2017.)

A diákok tájékozottságáról elmondható, hogy ismereteiket főként otthon, illetve az iskolában szerzik, azonban a lakóhelyükkel kapcsolatos tájékozottságuk és érdeklődésük az elmúlt évek alatt csökkent.

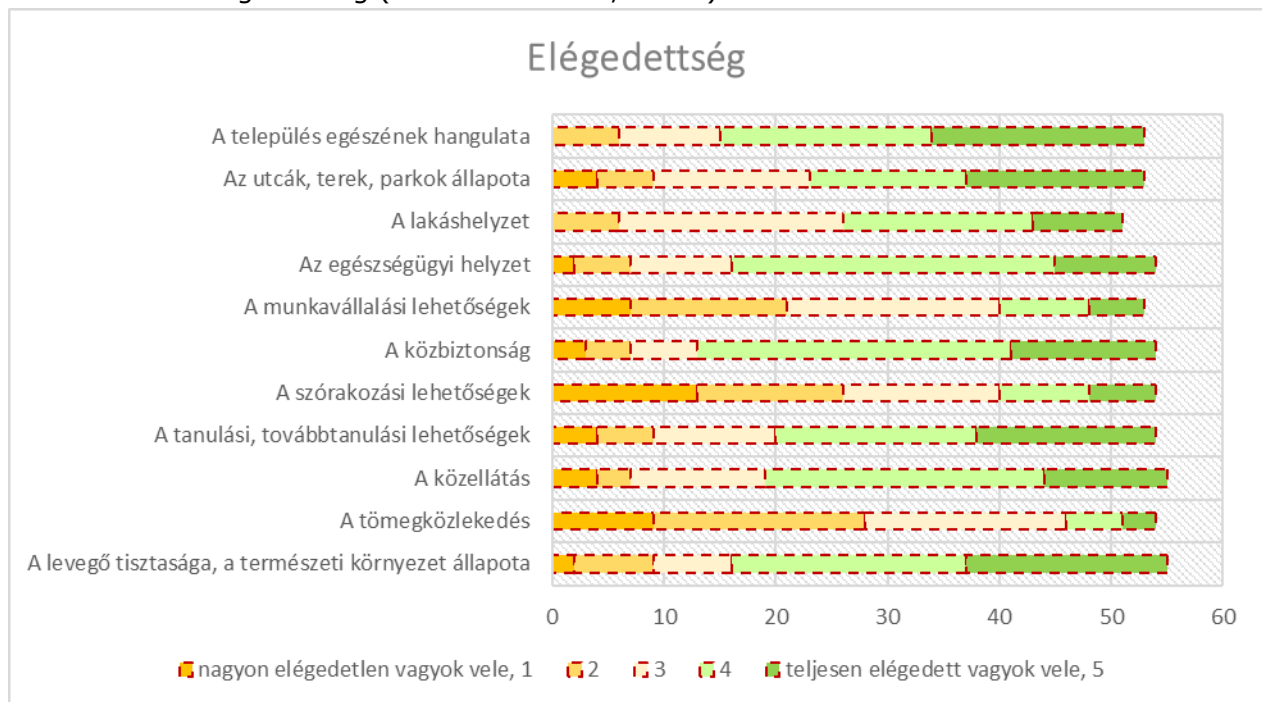
Az utolsó három kérdés a kérdőív két, talán leginkább figyelemreméltó kérdéskörére adott válaszok arányát szemlélteti.

Az első kérdés **a lakóhely szeretetét** mutatja be a diákok körében, és mérsékeltén pozitív képet jelez. A tanulók 81%-a (**94%**) nyilatkozott úgy, hogy szereti ezt a környéket, s a válaszadók 19%-a (**6%**) költözne el, hogyha az módjában állna.

A kapott válaszarány a 2011. évi felméréshez képest figyelemreméltó: az a tény, hogy a diákok ötöde elköltözne, nagyon rossz hatással lehet a település népességmegtartó erejére. Ez számunkra az egyik legfontosabb adat, hiszen egyértelműen jelzi azt, hogy a fiatalok egyre kisebb arányban laknak itt szívesen, ezért a jövőbeni sikeres fejlesztések, például munkahelyteremtést eredményező fejlesztések elengedhetetlenek a fiatalok megtartása szempontjából.

A második kérdés az egyes települési jellemzőkkel való elégedettség felmérését célozta meg.

67. ábra Elégedettség (Oktatási kérdőív, 2017.)

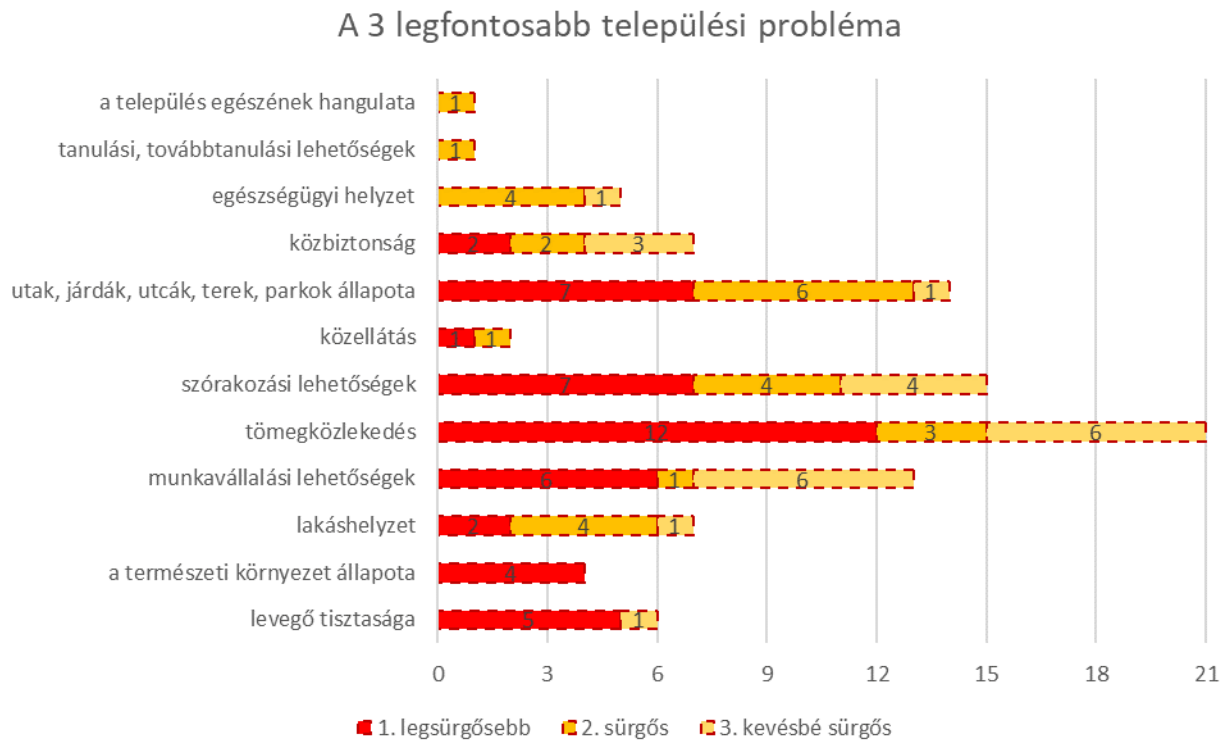

A kapott válaszokból kitűnik, hogy a diákok legkevésbé a tömegközlekedéssel, a munkavállalási és a szórakozási lehetőségekkel elégedettek. Kiemelkedően jó értékelést kapott a diákoktól a település közbiztonsága, a levegő tisztasága, természeti környezet állapota, illetve az egészségügyi helyzet és a település hangulata is.

A harmadik, szintén kiemelten fontos kérdés arra irányult, hogy képet kaphassunk arról hogy a diákok szerint melyek a legsürgősebben megoldandó feladatok a településen. E kérdéskörben módjukban állt az általunk felsorolt problémákat fontosságuk szerint rangsorolni, majd három különösen fontosnak vélt települési problémát önállóan megjelölni.

Mint az már az előző két kérdésből is látható volt, a diákok szerint a három legsürgősebb fejlesztendő terület a tömegközlekedés, a szórakozási lehetőségek, illetve – az előzőektől eltérően – az utak, járdák, utcák, terek, parkok állapota.

68. ábra Települési problémák rangsorolása (Oktatási kérdőív, 2017.)

Az utolsó kérdésben lehetőséget adtunk a diákoknak **saját gondolataik** megosztására. A kapott válaszok a következők voltak:

- Az autókat át kellene állítani vagy fejleszteni elektromossá, mert nagyon szennyezik a levegőt.
- Igyekezzünk a szmog megakadályozására, mielőtt elterjedne itt is!
- Az utak állapota eléggé romos.
- Az utak állapota is eléggé fontos.
- Az illegális szemétkukák megszüntetése a falu szélén lévő utcák végében több helyen is.
- Azt akarom közölni veletek hogy ne legyen olyan, hogy eldobálják a szemetet.
- Több szemetes az utakon.
- Jó lenne, ha legalább a főbb utak mellett lenne kirakva kuka, hogy az arra járóknak legyen hová tenni a szemetet.

A válaszokból kitűnik, hogy a diákok véleménye szerint szükség lenne **közterületi kukák kihelyezésére, illetve az **utak fejlesztésére** is.**

3.2. A kérdőívek felülvizsgálatának összefoglaló értékelése

Lakossági kérdőívek összegzése:

→ Általános információk:

A lakossági kérdőíveket **124** személy töltötte ki (**134 fő** volt 2011-ben), mely a település lakosságának 4%-a.

A kitöltők között leginkább az aktív munkaképes korúak képviseltetik magukat (31-40 és 41-54 év közöttiek), azonban a 30 év alattiak és 55 év felettiek is szép arányban (14-27%) töltöttek ki kérdőívet.

A kitöltők nagy része, 62%-a hosszú ideje, több mint 20 éve a településen él.

→ A település lakossági megítélése:

A lakosok véleménye a **települési épületek, terek, utcák állapotáról** a hangsúlyos arányban mért **jó állapotú (46%)** és a kevesebb válaszadó által megjelölt **nem igazán jó állapotú (33%)** vélemény között ingadozik. A lakosok **közvetlen lakókörnyezetük állapotát kicsivel jobbnak értékelték**, ezt 39% jó állapotúnak, 32% nem igazán jó állapotúnak, 15% pedig kiválónak tartja.

Meglehetősen jó eredménynek számít a következő kérdésekre kapott válaszok aránya: **a lakosság 99%-a (92%) szívesen él a településen, s 96% (92%) szívesen él közvetlen lakókörnyezetében is. A megkérdezettek kiemelkedően magas, 60%-a nem költözne el a településről** akkor sem, ha azt anyagi vagy egyéb korlátok nélkül megtehetné, és nagy részük (58%) olyan környezetben is maradna, amilyenben jelenleg él.

A kitöltők a felnövő helyi gyermekek elköltöztetésének kérdését tekintve többnyire úgy vélik, hogy részben elköltöznek, részben maradnak majd (73%, **79%**). **E kérdés megítélése nem változott lényegesen az elmúlt évek alatt, ezért a terület körültekintő fejlesztésével ajánlott tehát foglalkozni a jövőben. Amennyiben a település vezetésének sikerül a bizonytalan választ adók arányát csökkenteni a biztosan maradók javára, úgy a település előregedése megállítható, illetve a lakosságszám is tovább növekedhet.**

A települési lakosságot megkérdeztük arról is, hogy milyen érzésekkel gondolnak Röszkére. **A válaszadók nagy része jó érzésekkel (40%, **39%**), vagy szeretettel (35%, **34%**) gondol rá**, míg 6% (**10%**) közömbösen, és a kitöltők 19%-a (**13%**) nagyon szereti azt (a „nagyon szeretem” válaszok aránya viszonylag magasnak számít). Kiemelkedő, hogy senki sem nyilatkozott úgy, hogy a települést nagyon nem szereti, rossz érzésekkel vagy nem jó érzéssel gondol rá.

A válaszokból kiderült, hogy **a lakosok nagy része (a jelölések 63, 40 és 36%-a) szereti a közösséget, munkahelye közelségét, illetve a sok zöld teret.**

A települést felmérésünk szerint a többség nyugalmasnak (75%), biztonságosnak

(34,5%) vagy hangulatosnak (28%) tartja, akárcsak a 2011. évi felméréskor (73, 40 és 26%).

→ Fejlesztések irányvonalai:

A helyi boltok és szolgáltatóegységek 79%-ban többnyire kielégítik a helyi szükségleteket, de **a megkérdezett lakosok 75%-a még több olyan helyi boltot és szolgáltatóegységet szeretne, ahol a lakók dolgozhatnak.** Az előzőekből kitűnik, **hogy a terület megítélése az elmúlt években nem változott, célszerű tehát a kereslet fényében a jövőben támogatni e terület fejlesztését a településen.**

A települési közlekedés fejlesztésében **a közösségi autóbusz közlekedés fejlesztését** célszerű kiemelten kezelni, továbbá érdemes minél nagyobb hangsúlyt fektetni a **kerékpáros közlekedés fejlesztésére is.**

Megfigyelhető, hogy a szórakozási és továbbtanulási lehetőségeket kivéve minden felsorolt terület települési megítélése kedvezőbb a hazai állapot megítélésénél, mely fontos támpontot adhat a település fejlesztési irányainak kijelöléséhez.

Települési szinten a három legpozitívabb megítélés alá **az idősebbekkel való törődés, a levegő tisztasága és a közbiztonság** esett, de kiemelkedő helyen végzett a közellátás, utcák, terek, parkok állapota és az egészségügyi helyzet is. **A közbiztonság ilyen pozitív megítélése a rőszkei menekülthelyzet fényében még kiemelkedőbb eredmény.**

A települési ipar fejlettsége a lakosság szerint a legkevésbé jó, a mezőgazdaságé pedig a legjobb, azonban az összes terület (ipar, mezőgazdaság, szolgáltatások, képzettség) megítélése igen pozitív.

A kapott eredmények alapján a helyiek **a közlekedés, a szolgáltatások és az oktatás fejlesztését szeretnék leginkább** (akárcsak 2011-ben), de sokan fontosnak ítélik a **mezőgazdaság, az ipartelepítés és a lakásépítés** fejlesztését is, míg a turizmus és a hagyományos kézműipar fejlesztését már kevesebben.

A válaszadók az általunk adott nyolc lehetőség közül összesítve a **természeti környezet, az erdők és a táj védelmét** és megőrzését jelölték meg majdnem egyenlő arányokban a legfontosabbnak – akárcsak 2011-ben.

A megkérdezettek szerint a jövőben Európa három legnagyobb problémája a 2011. évi megélhetés (60%), a levegőszennyezés és a gyermekek jövője (46 és 42%) helyett az **ivóvíz biztosítása, a terrorizmus, a levegőszennyezés és a hulladék elhelyezése lesznek.**

Lényeges változás a jövőbeli problémák megítélésében a **terrorizmus előtérbe kerülése,** mely nyilvánvalóan a bevándorlás mértékével és helyzetével, valamint az elmúlt évek európai terrorcselekményeivel hozható kapcsolatba.

Ugyanakkor a válaszadók szerint **Rőszke legnagyobb problémája a jövőben továbbra is** – akárcsak a 2011. évi felméréskor - **a megélhetés, a gyermekek jövője, és az egészségügyi problémák lehetnek.**

A megkérdezettek szerint a település fejlesztésében eredményes lehet **a polgármesteri hivatal és a képviselőtestület munkája** (55% **(22%)**, és 35% **(12%)**) mellett a **helyi lakossági fórumok** (35% **(13%)**) megtartása és a **társadalmi szervezetek** bevonása (33%) is. Eszerint tehát a lakosok Röszkén igénylik helyi lakossági fórumok megtartását, vagyis a lakosság szerves bevonását a települési szintű fejlesztések megvitatásába és a döntések előkészítésébe.

Jelen felmérésünk során **65 diák** töltötte ki kérdőívünket (2011-ben 77 fő).

→ A település megítélése a fiatalok körében:

Az első ezirányú kérdés a lakóhely szeretetét mutatja be a diákok körében, és mérsékeltén pozitív képet jelez. A tanulók 81%-a (**94%**) nyilatkozott úgy, hogy szereti ezt a környéket, s a válaszadók 19%-a (**6%**) költözne el, hogyha az módjában állna.

A kapott válaszarány a 2011. évi felméréshez képest figyelemreméltó: az a tény, hogy a diákok ötöde elköltözne, nagyon rossz hatással lehet a település népességmegtartó erejére. Ez számunkra az egyik legfontosabb adat, hiszen egyértelműen jelzi azt, hogy a fiatalok egyre kisebb arányban laknak itt szívesen, ezért a jövőbeni sikeres fejlesztések, például munkahelyteremtést eredményező fejlesztések elengedhetetlenek a fiatalok megtartása szempontjából.

A diákok legkevésbé a tömegközlekedéssel, a munkavállalási és a szórakozási lehetőségekkel elégedettek. Kiemelkedően jó értékelést kapott a diákoktól a település közbiztonsága, a levegő tisztasága, természeti környezet állapota, illetve az egészségügyi helyzet és a település hangulata is.

Mint az már az előzőekből is látható volt, a diákok szerint a három legsürgősebb fejlesztendő terület a **tömegközlekedés, a szórakozási lehetőségek**, illetve az **utak, járdák, utcák, terek, parkok állapota**.

→ A diákok és a környezetvédelem:

Általánosságban elmondható, hogy a tanulók **főként konkrét eseményekkel kapcsolatosan érdeklődnek a környezetvédelemről**, ezt a választ **68%-uk** jelölte meg (akárcsak 2011-ben). A válaszadók 12%-a (a 2011. évi érték duplája!) állítja, hogy folyamatosan érdeklődik a környezetvédelmi kérdések iránt, és 20% (**26%**) vallja magát érdektelennek a témában.

A kapott eredmények alapján a diákok érdeklődése kismértékben nőtt a környezetvédelmi kérdések iránt.

A 2011. és 2017. évi felmérés azon kérdésére - mely a legutóbbi konkrét környezetvédelmi téma felől érdeklődött - kapott válaszok esetében közös pont, hogy a diákok egy része a **szemetelést és a vízszennyezést** emelte ki. **2017-ben azonban feltűnően magas a szmog problémáját kiemelő válaszok aránya.**

A röszkei környezetszennyezés kérdésére érkezett válaszok alapján elmondható, hogy a **diákok a környezetszennyezés problémájának súlyát alábecsülik: Nagyon komolyként csak 4,36%! (22%), Eléggé komoly problémaként viszont 46,2% (46%) értékeli, és a diákok 40%-a (29%) értékelte Viszonylag jelentéktelen problémaként, a válaszadók közül a Nem jelent problémát lehetőséget pedig 9,2% (3%) jelölte meg. Megfigyelhető, hogy a diákok megítélése a 2011. évi felméréshez képest is kevésbé tekinti súlyos**

problémának a környezet szennyezését.

→ Társadalmi felelősség a környezetvédelem iránt:

A 2011- és 2017. évi felmérés összevetéséből kiderül, hogy **a diákok környezetvédelmi programok iránti aktivitása csökkent** annak ellenére is, hogy többségük tud ilyen szervezet működéséről.

A válaszokból továbbá az is kiderült, hogy a diákok szerint főként a vállalkozások, intézmények elsőrendű feladata a települési környezet állapotának védelme.

A diákok tájékozottságáról elmondható, hogy ismereteiket főként otthon, illetve az iskolában szerzik, azonban a lakóhelyükkel kapcsolatos tájékozottságuk és érdeklődésük az elmúlt évek alatt csökkent.

A diákok válaszaiból kitűnik, hogy kevés információval rendelkeznek a környezetvédelem és a fenntarthatóság témájában. **A probléma megoldásaként a jövőben célszerű lenne nagyobb hangsúlyt fektetni a diákok motiválására és tájékoztatására.**

3.3. SWOT analízis

A SWOT-analízis a helyzetelemzést segíti, kategorizálva a meglévő adottságokat és jellemzőket **(S=erősségek, W=gyengeségek)** illetve megjelölve a jövőben kihasználható potenciálokat **(O=lehetőségek)** és esetlegesen felmerülő negatív eseményeket **(T=veszélyek)**. A fenntarthatóság három pillére **(társadalom, gazdaság, környezet)** szerinti felosztásban kerültek felsorolásra a településre jellemző, a helyi fejlődés intenzitását befolyásoló tényezők, folyamatok. Az erősségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

	ERŐSSÉGEK (belső)	GYENGESÉGEK (belső)
Társadalom	- Magas a települési együttműködési készség a lakosság részéről, kiemelten magas a lakossági fórumokra való hajlandóság. - A lakosok körében kiemelten pozitív vélemény tapasztalható településsel kapcsolatos érzelmek tekintetében. - Csökkenő munkanélküliség. - Kiemelkedően pozitív a közbiztonság megítélése. - Nagy számú civil szerveződés található a településen, köztük két környezetvédelemmel foglalkozó egyesület is működik. Egyikük a Beretzk Péter Természetvédelmi Klub, mely tizennégy civil szervezettel és intézménnyel összefogva valósította meg a "Fogjunk össze, hogy unokáink is láthassák..." programot. - Szeged közelsége (földrajzi elhelyezkedéséből származó előny, munkalehetőségek, stb.) - A helyi természeti értékek nagy száma a lakosokban pozitív érzéseket vált ki. - A lakosok nagy része elégedett a települési környezet és saját lakókörnyezetének állapotával. - A lakosok nagy része rendkívül pozitívan ítélte meg a település hangulatát. - Röszke a kistérségben is jelentős szerepet tölt be a hagyományörzésben, hagyománytiszteletben. - A településen nagy hagyománnyal bír a paprikatermesztés.	- Fejleszthető a helyi közlekedés, egyben a gyalogos- és kerékpáros közlekedés a lakosság és a diákok véleménye szerint is. - A gyermekek, fiatalok, a családok és a felnőtt lakosság számára a költségkímélő szabadidős és szórakozási lehetőségek száma tovább növelendő. - Fejleszthető tömegközlekedés - a lakosság a terület fejlesztését igényli. - A tanyasi lakónépesség magas aránya. - A fiatal lakosság mérsékelt érdeklődése a környezetvédelem kérdéseivel kapcsolatosan. - Az oktatás és a továbbtanulási lehetőségek fejlesztésre szorulnak.

	ERŐSSÉGEK (belső)	GYENGESÉGEK (belső)
	• A kistelepülési közösség jó összetartó ereje. • Jó kistérségi és kistérségek közötti együttműködés és koordináció. • A szelektív hulladékgyűjtéshez a lakosság pozitívan áll hozzá. • A fiatal lakosság bevonásának jó lehetőségei a környezetvédelmi tevékenységekbe (pl. iskolai biológia szakkör). • A lakosok szerint jónak mondható a települési mezőgazdaság, az ipar, a helyi szolgáltatások köre, és többnyire az emberek képzettsége is.	
Környezet	• A települési templom épülete majdnem száz éves, és egész évben látogatható. • Természeti értékek nagy száma. • A lakosság jó állapotúnak ítéli meg a helyi természeti és környezeti állapotot. • A település környezeti elemeinek jó állapota. • TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában - "Kulturális alkotóműhely" Röszke, Domaszék, Üllés és Forráskút települések nevelési-oktatási intézményeiben • A helyi termelő és szolgáltató szektor környezetterhelése kicsi. • A helyi természeti területek biológiai sokfélesége. • A légszennyező anyagok kibocsátása alacsony, a légszennyezést okozó tényezők főként a mezőgazdasági tevékenységből adódnak. • A települési hulladékszállítás folyamatos fejlődése, a településen külön szerződés szerint megoldott a szemétszállítás. • A településen hulladékudvar és hulladékgyűjtő sziget kialakítása történt meg, ahol számos hulladékfrakció elkülönített	• A hulladékok nem megfelelő elhelyezése a helyi közterületeken, a hulladékok elhelyezésével kapcsolatos fejlesztésre van igény a diákok részéről. • A földutak járhatósága a lakosság vélekedése szerint időnként nem megfelelő, a közutak, járdák, zebrák minősége és száma egyaránt fejleszthető. • A belterületi zöldterületek aránya növelhető. • A nagy számú külterületi mellékút állapota folyamatos állagmegóvást igényel. • A külterületi burkolatlan utak magas aránya porterhelést idéz elő. • A települési bel-és külterületi utak állagmegóvása gyakoribb karbantartási munkát igényelne. • Az utóbbi években egyre nagyobb mértékben található meg a parlagfű, melynek hatására a pollen szennyezettség kimutathatóan növekvő mértékben allergiás megbetegedéseket okoz.

	ERŐSSÉGEK (belső)	GYENGESÉGEK (belső)
	gyűjtése megoldott. A település több pontján és az iskolában elemgyűjtő kihelyezése történt meg. • Rőszke és Domaszék külön szennyvíztisztító telepet üzemeltet. • A települési zöldfelületek jó állapota, amit a lakosok is pozitívan értékeltek.	
Gazdaság	• Fejlődő települési turizmus. • Szeged közelsége. • A települési épített értékek nagy száma. • Közútfejlesztés: DAOP 3.1.1/A-09-2f Állami kezelésű közutakon az elérhetőség javítása - Magyar Közút Nonprofit Zrt.: Térségi elérhetőség javítása az 5512. j. úton • Magas napsütéses óraszám, napenergia lehetőségek: KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése - A Rőszkei Orbán Dénes Általános Iskola Tornacsarnok épületének energetikai korszerűsítése • Települési családi gazdaságok jó aránya, bio-termelés jó lehetőségei.	• A belterületi zöldterületi fejlesztésekhez szükséges helyi anyagi keret nagysága alacsony. • Kevés munkalehetőség a településen. • A térség iparosodása csekély. • A településen a környezetkímélő technológiák alacsony aránya.

	LEHETŐSÉGEK (külső)	VESZÉLYEK (külső)
Társadalom	- A helyi diákság körében a környezettudatos nevelés fokozottabb előtérbe helyezése, majd annak megtartása. - A települési kerékpáros- és tömegközlekedés további fejlesztése a lakosság és a diákok körében megjelölő egyértelmű igénynek megfelelően. - Belterületi és külterületi utak igény szerinti felújítása, pályázati munka. - További kerékpárút-fejlesztés a településen. - A lakosság kifejezetten pozitív hozzáállása a fórumokon való részvételhez, a takarékos energiafelhasználáshoz, a települési fa- és virágültetéshez, szelektív hulladékgyűjtéshez. - A települési boltok és szolgáltatóegységek számának növelése, új vállalkozások betelepülésének elősegítése, a helyi lakosság nagyobb megelégedésére. - A belvíz-és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése. - A közösségi tudat további erősítése. - A települési attrakciók (középületek, természeti értékek, hagyományőrző munka, alkotóház, gasztronómia, stb.) és a helyi rendezvények rendszeres népszerűsítése, megjelenéseik folyamatos fejlesztése, pályázati munka. - A helyi turisztikai attrakciók (természeti kincsek, alkotóház, kiállítások, stb.) és helyi vagy itt megrendezésre kerülő rendezvények (alkotótábor, főzőverseny, majális, falunap) jobb kihasználásával új, időszakos vagy lehetőség esetén állandó munkalehetőségek biztosítása a települési lakosok	- Az allergiás, asztmás megbetegedések száma növekszik. - Nőhet a települési fiatal lakosság érdektelensége a környezetvédelem iránt. - Külterületi lakosság leszakadásának erősödése. - A hagyományörzés háttérbe szorulása. - A települési lakosok körében az életszínvonal romlása. - Külföldi vendégmunkások és a velük költöző családtagok megjelenése – etnikai arányok megváltozása. - Szakképzettség esetén a társadalmi elismertség hiánya. - Csökkenő munkalehetőségek. - Szakirányú végzettségűek hiánya. - Korlátozott képzési lehetőségek. - Szakképzésre jelentkezők alacsony száma. - Változó jogi környezet. - Városból kiszoruló lakosok tanyára költözése(szegényedő társadalmi réteg).

	LEHETŐSÉGEK (külső)	VESZÉLYEK (külső)
	számára. • A vadásztatási lehetőségek kihasználásának jó segítése a település területének 6%-át kitevő erdőterületeken, a vadásztársaság munkájával összhangban. • A természetvédelmi klub munkájának segítése, népszerűsítése. • A települési társadalomszerkezet további pozitív változása. • Magasabb végzettségű lakosok helyben tartása. • A településen új szerveződések megalakulása, a magas települési lakossági összefogási hajlandóságnak köszönhetően. A civil szféra összefogásának további erősítése. • Különböző, új rendezvények éves rendszeres megtartásának további segítése, népszerűsítésük a helyiek és a turisták körében, bevezetésük a települési rendezvénynaptárba. • A rendezvények igényes és színes programokkal való lebonyolításának segítése. • A helyi lakosok szórakozási lehetőségeinek bővítése, többek között hagyományőrző rendezvények útján, figyelemmel a családok és a gyermekkorú lakosok rendszeres szórakozási lehetőségeinek növelésére is. • A felnőtt és a gyermekkorú települési lakosság környezettudatosságának további növelése. • Folyamatos pályázatfigyelés és pályázati munka a települési civil szervezetek segítésére, igény esetén az önkormányzat vagy a kistérség segítségnyújtása a civil pályázatok eredményes elkészítésében. • Intenzívebb környezeti nevelés bevezetése az iskolában. • A fenntartható fejlődéssel	

	LEHETŐSÉGEK (külső)	VESZÉLYEK (külső)
	kapcsolatos figyelemfelhívó rendezvények tartása a felnőtt lakosság számára. Rendszeres lakossági fórumok megtartása a település fejlesztésében érintett aktuális témákról, véleménynyilvánítási lehetőség biztosítása a lakosok részére, a lakossági vélemények lehetőség szerinti figyelembe vétele a települési szintű fejlesztési döntésekben.	
Környezet	- Rendszeres parlagrafi-mentesítés. - Zöldfelület-fejlesztés, rendezés (helyi zöldterületek növelése, tisztántartása). - A kistérségi együttműködés erősítése. - Több helyi hulladékgyűjtő kihelyezése. - Pályázati és egyéb külső források bevonása a települési fejlesztésekbe, a települési környezet megóvására és jobb kihasználására vonatkozó pályázati lehetőségek figyelése. - A jó természeti adottságok erősítése. - A kerékpáros közlekedés révén környezetbarát közlekedés-fejlesztés.	- Környezetterhelő tevékenységek betelepülése a térségbe. - A helyi talajszennyezettség növekedése, a talajok fizikai és kémiai romlása. - A talajok kimerülése. - A légszennyezettség növekedése. - Az allergén növények számának időszakos növekedése. - A természeti értékek lepusztulása. - A zaj-, levegő és talajszennyezéssel veszélyeztetett területek száma, nagysága nőhet. - A nem megfelelő talajművelés következtében a talajok minősége romolhat (savanyodás, szikesedés).
Gazdaság	- Megújuló energiaforrások hasznosítása, szél- és napenergia lehetőségek kihasználása. - Termálvízkezelés kihasználása. - Új, korszerű, környezetet kevésbé károsító energiahordozók racionális felhasználása. - Az ökológiai adottságoknak legjobban megfelelő talajhasználat bővítése, és fenntartható mezőgazdaság megvalósítása, terjesztése. - Az intenzív talajhasználat felváltása extenzív talajhasználat megvalósításával, a környezetileg érzékeny és gyenge termőképességű területeken.	- Az infrastruktúra fejlesztésére jelenleg rendelkezésre álló hitelek, támogatások beszűkülése. - A mezőgazdasági termelés nem párosul környezetvédelmi beruházásokkal, a környezetvédelmi beruházások háttérbe szorulnak. - A turizmus fejlesztésének hatására megnőhet a környezetszennyezés. - A fiatalok elköltözése a településről. - A munkanélküliség növekedése. - A pályázati önerő előteremtésének egyre nagyobb nehézségei.

	LEHETŐSÉGEK (külső)	VESZÉLYEK (külső)
	• A környezetvédelem fejlesztését elősegítő támogatások igénybevétele. • Kiterjedt települési pályázati munka, külső források bevonása a fejlesztésekbe. • Turizmus további fejlesztése, pályázatfigyelés. • Turisztikai terv létrehozása a települési turizmus fejlesztésére. • Helyi turizmusfejlesztési szervezet létrehozása. • Új munkahelyek teremtése. • Háztáji termékek piacra juttatása. • A helyi falusi turizmus lehetőségeinek kihasználása. • Kerékpáros turizmus és kerékpárutak fejlesztése, külső források bevonása.	

4. STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATA

Felmérésünk során megmutatkozott, hogy Röske települési önkormányzata és a helyi lakosság egymással egyetértésben kívánja elérni a fenntartható fejlődés elveivel összhangban álló települési minta kialakítását. Céljaik elérésére ütemezési tervet alakítottunk ki, amely Röske település vizsgált adatainak felhasználásával időtávonkénti részcélokat jelöl ki hosszú-, közép- és rövidtávon.

Programunk sikeres megvalósítása esetén a település társadalmi, gazdasági és környezeti jellemzői optimális irányba fejlődhetnek. A Fenntartható Fejlődés elvei alapján ezen pozitív változások területenként szerteágazóak lehetnek, így a települési sajátosságoknak megfelelően számos részterületre vonatkozóan részletes projektötleteket dolgoztunk ki, melyek elsődleges célja a fenntartható fejlődés kialakulásának segítése, a rendelkezésre álló erőforrások gazdaságos felhasználása mellett. Munkánk elvárt eredménye, hogy a helyi gazdaság, társadalom, munkaerő-piaci helyzet és a települési környezeti állapot egyaránt fejlődjön, és e különböző területek fejlődése hosszú távon is fenntartható legyen.

A helyi viszonyok javítására munkánk során olyan prioritási rendszer kidolgozására került sor, mely figyelembe veszi a települési speciális viszonyokat a fenntartható fejlődés elvének szem előtt tartása, valamint a vonatkozó nemzetközi irányelvek alkalmazása mellett.

E prioritások szintén, a már oly sokszor említett társadalom-gazdaság-környezet hármasság mentén jelölik ki azok fontos és követendő irányvonalakat, melyek mentén következtetéseink szerint a fenntartható fejlődés szerinti fejlesztések megvalósíthatók.

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezésének prioritásuk szerint kell történnie.

A **prioritások felülvizsgálata** fontos lépés a LA21 felülvizsgálatához kapcsolódóan. Az elmúlt időszak társadalmi, gazdasági és infrastrukturális változásai indokoltá teszik a prioritások átgondolását, és a kérdőívek vizsgálatán, elemzésén túl a helyzetértékelés felülvizsgálata is fontos útmutatást adhat a szükséges feladatokkal kapcsolatban. Az alábbi felsorolásban azokat az elemeket fejtjük ki részletesebben, ahol további intézkedések, javaslatok megfogalmazása indokolt.

Társadalom:

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
 - A társadalmi szemléletformálás fontossága elsősorban a kérdőívek felülvizsgálata során kapott információk okán mutatkozik meg. A lakosság nagymértékben hozzájárulhat a fenntarthatóság növeléséhez, így a légszennyező anyagok kibocsátásának a csökkenéséhez, illetve a hulladékmennyiség csökkenéséhez, valamint a fiatalok környezeti neveléséhez. Több kérdés is rámutatott arra a tényre, miszerint a diákok környezetvédelmi programok iránti érdeklődése csökkent, ezért a jövőben

kiemelten fontos feladatként jelenik meg a fiatalok szemléletformálásának és tájékoztatásának javítása.

- lakossági fórumok tartása,
 - A kérdőíves felmérés alapján a lakosság szívesen venne részt különböző témájú lakossági fórumokon, melyek lehetőséget adnak pl. az oktatás és a közlekedés fejlesztési irányainak meghatározására és kijelölésére.

A válaszadók szerint Rösztke legnagyobb problémája a jövőben a megélhetés, a gyermekek jövője, és az egészségügyi problémák lehetnek:

- megélhetés biztosítása,
 - A munkanélküliségi adatokat figyelembe véve fontos prioritás a felnőttképzés/átképzés kapacitásainak és portfóliójának a növelése, elsősorban a térségben ismert hiány-szakmákra koncentrálva. Ezen prioritás megvalósításához civil és vállalati együttműködések kialakítás is elengedhetetlen.
- gyermekek jövője,
 - Az oktatási rendszer és a továbbtanulási lehetőségek javítása fejlesztésre szorul a településen.
- egészségügyi helyzet javítása,
- Szórakozási lehetőségek bővítése, a meglévő lehetőségek ismertetése a lakossággal,
- utcák, terek, parkok állapotának javítása és fenntartása.

Gazdaság:

- vállalkozások fejlesztése,
 - A gazdasági élet fejlesztése elsősorban a vállalkozásokon keresztül valósítható meg. A településen a vállalkozások döntő többségét a mikro- és kisvállalkozások teszik ki, ebből is igen nagy számban az egyéni vállalkozások képviseltetik magukat. A vállalkozások az országos átlagnak megfelelően tőkeszegények, kis alkalmazotti létszámúak. A vállalkozásfejlesztés mint prioritás igen fontos, azonban együttműködéseken alapul. Ehhez kapcsolódóan az oktatási képzési lehetőségek fejlesztése, a tanácsadói lehetőségek fejlesztése, valamint a finanszírozási problémák megoldása egyaránt fontos. A vállalkozó szektor fejlesztéséhez és a pontos fejlesztési prioritások meghatározásához fel kell mérni az érintett vállalkozások igényeit és szükségleteit, majd ez alapján meghatározni a kitörési pontokat.
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
 - A 2011. évi, illetve a 2017. évi felmérés alapján a helyi boltok és szolgáltatóegységek többnyire kielégítik a helyi szükségleteket, de a megkérdezett lakosok nagy része még több olyan helyi boltot és szolgáltatóegységet szeretne, ahol a lakók dolgozhatnak. Az előzőekből

kitűnik, hogy a terület megítélése az elmúlt években nem változott, célszerű tehát a kereslet fényében a jövőben támogatni e terület fejlesztését a településen.

Környezet:

- Környezet ismeret, környezettudatosság,
 - A környezettudatosság fejlesztés a szemléletformáláson keresztül a legjobban megvalósítható. A környezeti és társadalmi szemléletformálást praktikus egy projektként kezelni.
- Települési és épített környezet védelme,
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
 - A települési közlekedés fejlesztésében a közösségi autóbusz közlekedés fejlesztését célszerű kiemelten kezelni, továbbá érdemes minél nagyobb hangsúlyt fektetni a kerékpáros közlekedés fejlesztésére is.
 - A település belterületén található földutak aszfaltozása,
 - A külterületi utak karbantartása, szélességének megőrzése.
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
 - Az energiafelhasználás csökkentése mind az intézményi mind a vállalati szegmensben elengedhetetlen. A vállalkozói fórumokhoz kapcsolódóan ezen prioritást erősíteni tudjuk. Intézményi vonatkozásban az önkormányzat fejlesztési szándéka a meghatározó.
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása,
 - A lakossági kérdőív 38. kérdésnél a válaszadók az általunk adott nyolc lehetőség közül összesítve az erdők, a természeti környezet és a táj védelmét és megőrzését jelölték meg a legfontosabbnak.
- hulladékgazdálkodás fejlesztésének folytatása.

Röszke Fenntartható Fejlődés Helyi Programja (Local Agenda 21) soron következő felülvizsgálatának időpontja jelen, 2017-es Felülvizsgálat elfogadásától számított 2 év.

5. MEGVALÓSÍTÁS FELÜLVIZSGÁLATA

Az alábbiakban azok a prioritások elérésére megtervezett, konkrét települési projektek találhatók, melyeket a fenntartható fejlődés elérésére, a települési sajátosságokat figyelembe véve dolgoztunk ki 2011-ben. A következő táblázatok tartalmazzák a meghatározott programokra tett intézkedések ismertetését és a feladatok felülvizsgálatát.

5.1. Társadalmi pillér

7. táblázat

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
Társadalmi szemléletformálás	1. Ismeretterjesztő előadások, lakossági fórumok szervezése környezetvédelmi témákban	Erdei iskolai programok, környezetvédelemmel kapcsolatos események: az általános iskola a tantervben előírt tanórai tevékenységekben megfogalmazottakon kívül, mint nem hagyományos tanórai tevékenységet, az ERDEI ISKOLÁT alkalmazza (évente öt nap az ötödik évfolyam számára). TÁMOP 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában (2012.) - "Kulturális alkotóműhely" Röszke, Domaszék, Üllés és Forráskút települések nevelési-oktatási intézményeiben	Folyamatos
	2. A környezetvédelem oktatásának erősítése a tanórákon, és tanórán kívüli elfoglaltságok keretében egyaránt		
	3. Társadalmi fórumok, előadás szervezése a települési hulladék-elhelyezési lehetőségek témájában	- Csongrád Megyei Településtisztasági Nonprofit Kft. a „Tisztán hasznosabb! – 30 nap alatt a tiszta hulladék körül” című projekt: Kampányukat 2016. március 1-én indították amelynek célja, hogy a szolgáltatási területükön a lakosok közreműködésével növeljék a szelektíven gyűjtött hulladékok mennyiségét és azok tisztaságát. A közös siker eléréséhez készítettek egy kisfilmet, amely a szelektív hulladékgyűjtésről ad bővebb információt. 2015. dec.8.: szakértői bemutató a járatoptimalizálásról: Zöldjárat a térség tisztaságáért!	Alkalmanként

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
		„A Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás hulladékgazdálkodási rendszerének fejlesztése eszközbeszerzésekkel” elnevezésű, KEOP-1.1.1/C/13-2013-0004 azonosítószámú projekt sajtónyilvános eseménye: Optimalizálja gyűjtőjáratát a Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás a „Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás hulladékgazdálkodási rendszerének eszközbeszerzésekkel való fejlesztése” című KEOP projekt keretében. – 2015. dec. 11.: A Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás kinyitja a Depónia kapuját, és bemutatja a hulladékgazdálkodás legérdekesebb, legkülönlegesebb mozzanatait!	
Önkormányzati ügyintézés és civil kapcsolatok javítása	1. Rendszeres lakossági fórumok megtartása a településfejlesztés aktuális kérdéseiben, kétirányú véleménynyilvánítási lehetőség a helyi lakosság és az önkormányzat kapcsolatának erősítésére, közös megoldások kidolgozására, a lakossági vélemények rendszeres és közös megvitatása.	A röszei képviselőtestületi ülések nyilvánosak, a lakosság ezen alkalmakkor aktívan részt vehet a települési ügyek megvitatásában. Ezen felül a településfejlesztés aktuális kérdéseiben (pl. csatornahálózat kiépítése) külön lakossági fórumok kerülnek megtartásra.	Folyamatos
	2. A civil szféra és az önkormányzat kapcsolatának további erősítése, új civil szerveződések létrejöttének támogatása, a civil szervezetek pályázati munkájának segítése	Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködésének eredményeként kölcsönösen segítik egymás munkáját.	Folyamatos
	3. Az e-ügyintézés bevezetése	Nem történt meg.	

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
Egészségügyi helyzet fejlesztése	1. Egészségterv létrehozása, helyi egészségügyi tervezés aktualizálása	EFOP-1.5.2. projekt keretében Röske több önkormányzattal együtt nyújtott be pályázatot, mely tartalmazza település egészségtervének aktualizálását.	Elbírálás alatt
	2. A lakosság egészségüggyel kapcsolatos igényeit naprakészen felmérő lakossági fórum megtartása, a helyi egészségügyi ellátás fejlesztési esélyeinek felmérése, majd ezek alapján az igények lehetőség szerinti fogantatosítása	A lakosság egészségi állapotának felmérésére a minden évben elérhető tüdőszűrő programok, illetve a települési egészségmegőrző családi napok alkalmával nyílik mód, mely utóbbi program alkalmával szűrések, tájékoztató előadások is megrendezésre kerültek.	Évente
	3. „Egészséges Röske” (prevenció, betegségek megelőzése, idős, beteg lakosok segítésére), idősek orvosi ellátásának és gondozásának fejlesztése		
A települési szociális helyzet fejlesztése	1. Szociális terület, infrastruktúra fejlesztés	A településen a szociális ellátás megfelelő színvonalon működik, az ellátás megoldott.	Folyamatos
Oktatás, képzés fejlesztése	1. Környezettudatos nevelés erősítése, Röske	Az öko-iskola programban való részvételt az általános iskola vezetése a fenntartóval együttműködve megfontolja.	-
	2. A megújult iskolaépület karbantartása, fenntartása	Az általános iskola karbantartása folyamatos.	Folyamatos
	3. A lakosság oktatási színvonallal kapcsolatos igényeit felmérő lakossági fórum megtartása, önkormányzati vagy iskolai szervezésben, az eredmények értékelése	Az általános iskola munkaszervezete a röskei Petőfi Sándor Művelődési Ház vezetésével, az Egészségügyi, Szociális és Gyermekvédelmi Központ munkatársaival, a szülői munkaszervezetekkel, a civil szervezetekkel, illetve a Polgárőrséggel is szoros kapcsolatban áll, mely révén a legtöbb felmerülő igény kielégítésre kerül.	Folyamatos
	4. A helyi oktatás fejlesztési		

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
	esélyeinek felmérése a lakossági igények alapján, majd ezek alapján pályázati lehetőségek keresése, pályázati munka		
	5. Települési óvodai és bölcsődei ellátás bővítési lehetőségeinek felmérése	A település óvodai férőhelyeinek száma kielégíti az igényeket. A bölcsődei férőhelyek ki vannak használva, azonban további bölcsődei csoport kialakítása nem indokolt.	-
	6. Az „ÖKO iskola” programban való részvétel megfontolása	2017. évtől az általános iskola üzemeltetését az állam vette át.	-
	7. „Környezettudatos életmód” iskolai rendezvény megtartása	A pedagógiai Program 1.2 pontja A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat taglalja. Ennek értelmében az Iskola „Elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.” Ennek érdekében az iskola pedagógusai aktívan részt vesznek a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny megyei fordulójának szervezésében, a tanulók sikeres felkészítésében.	Folyamatos
Települési közbiztonság fejlesztése	1. Lakossági Önkéntes Őrszolgálat Program – a Röszei Polgárőr Egyesület közreműködésével	A Röszei Polgárőr Egyesület kiválóan végzi munkáját, így Őrszolgálat létrehozására nincs szükség.	Nem releváns.
	2. Kóbor kutyák befogása, rendszeres	A kóbor kutyák befogása minden esetben megtörténik, az	Eseti

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
	ellenőrzés, szükség esetén ismételt befogási akciók	így befogott állatok a Tappancs Állatvédő alapítványhoz kerülnek.	
Kulturális élet fellendítése	1. „Röszkei Hagyományok” - Települési rendezvények megtartása	A Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár ad helyet – többek között – a számos, évente megrendezésre kerülő hagyományőrző programnak, melyek: – Nemzetközi Néptánc Fesztivál – Nemzetközi Töltött Káposzta-Főző Verseny – Alkotóházak (húsvéti és karácsonyi) – Nemzeti ünnepek alkalmával megemlékezések – Majális – Festmény, fotó és kézműves kiállítások	Folyamatos
	2. „Röszkei Nyár” rendezvénysorozat	Röszkén szinte egész évben (jellemzően március és december között) számos rendezvény kerül megrendezésre, a nyári időszakban azonban nehéz a mezőgazdasági munkából élőket bármilyen eseménybe bevonni.	Folyamatos
	3. „Mozgó Röszke” - Sporttal foglalkozó rendezvények megszervezése a településen, a meglévő kezdeményezések folytatása mellett	A 2016. évi röszkei rendezvénynaptár sporttal kapcsolatos eseményeknek is helyet ad.	Folyamatos
	4. „Ünneplő Röszke” kiállítások – gyermekek és fiatalok alkotásai	Röszkén az általános iskola tanulmányi versenyein túl a Művelődési Ház is teret ad a fiatalok képességeinek bemutatására festmény, fotó és kézműves kiállítások által.	Folyamatos
	5. Fiatalok szórakoztatására szolgáló rendezvények megszervezése a településen	A szórakozási lehetőségek bővítése, mint a fiatalok számára nyújtott szolgáltatások záloga lehet a fiatalok helyben tartásának. A fiatalok helyben tartása nem könnyű feladat, mivel Szeged vonzerejét egy Röszke méretű település nem	Folyamatos

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
		tudja túlszárnyalni. Ez az igény nemcsak anyagi erőforrást igényel, fontos, hogy legyen a fiatalok körében egy olyan önszerveződő közösség, fiatalok társasága, akik húzóerőt, mintát képviselnek. Fontos, hogy a programokra való igényt a fiatalok jelezzék, valamint a megvalósult szolgáltatásokat igénybe is vegyék. <i>Az igen gazdag programkínálat ellenére a fiatalok hozzáállása passzív, ennek megváltoztatása jelentős hatással lehet az életminőségre, a szabadidő eltöltésére.</i>	
	6. Települési hagyományőrző találkozók rendszeres megtartása	Id. 1. pont	-
	7. Helyi felnőtt lakosság rendszeres összefüvetelét szolgáló alkalmak megszervezése a településen	A település számos eseményt magába foglaló rendezvénynaptárral büszkélkedik, mely révén a felnőtt lakosság számára egész évben biztosítottak az összefüveteleket szolgáló alkalmak. Különösen fontosak a mezőgazdaságból élők tájékoztatására szervezett események: mezőgazdasági és vállalkozói fórum, gazdafórum, Agrárfórum, Termék- és terménybemutató.	Folyamatos
	8. Községi programok megrendezése		
Esélyegyenlőség biztosítása	1. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása, lehetőségek felmérése	Röszke rendelkezik esélyegyenlőségi programmal, melynek felülvizsgálata 2015-ben történt meg. Ezen felül az általános iskola is kiemelt figyelmet fordít az érintettekkel való közös munkára és fejlesztésre.	-
	2. Fogyatékkal élők segítése		
A helyi közlekedés fejlesztése	1. A települési biztonságos kerékpáros közlekedés megteremtése	A Mórahalom-Röszke összekötő kerékpárút kiépült.	Megtörtént
	2. A települési biztonságos gyalogos	A településen folyamatos járdafejlesztéseket hajtanak	Folyamatos

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
	közlekedés megteremtése zebrák létesítésével, járdaépítéssel, gyermekek zebrán való biztonságos áthaladásának segítése	végre, mely révén 2015. évben a Felszabadulás utca, majd 2016-ban a Dózsa György utca járdái lettek karbantartva.	
	3. Parkolók kialakítása a településen	2012-ben a Sportcsarnok előtti területen új parkolókat alakított ki az Önkormányzat, illetve a meglévő parkoló került helyreállításra.	Megtörtént
	4. A települési utak jó általános járhatóságának megteremtése, megőrzése, rendszeres kátyúzási munka	DAOP 3.1.1/A-09-2f Állami kezelésű közutakon az elérhetőség javítása - Magyar Közút Nonprofit Zrt.: Térségi elérhetőség javítása az 5512. j. úton (2012.)	Folyamatos
	5. A jobb települési buszközlekedés megteremtése	A települési buszközlekedés változtatására javaslatot tehet az Önkormányzat a DAKK Zrt.-nél, azonban érdemi változás nem történt. A DAOP-3.1.2. projekt keretében külterületi buszmegálló lett kialakítva.	-

5.2. Környezeti pillér

8. táblázat

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
Naprakész környezeti adatbázis létrehozása	1. Röske Település Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata	A jogszabályi változások következtében a 2015. évben hatályba lépett 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019 alapján új környezetvédelmi program készítése szükséges.	-
	2. A helyi hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálatában foglaltak alkalmazása	A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak alkalmazása a település aktuális lehetőségei mentén valósulnak meg: legfontosabb fejlesztés a KEOP 1.2.0/B/10 Szennyvízelvezetés és tisztítás - Domaszék-Röske Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulás: Röske-Domaszék szennyvíztisztító telep korszerűsítése c. pályázat megvalósítása volt, mely révén a folyékony hulladék kezelése megoldottá vált. Jogszabályváltozás miatt nem kell a településnek hulladékgazdálkodási tervet készíteni, a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat is a környezetvédelmi program tartalmazza.	Megtörtént
	3. A települési hulladékgazdálkodás helyi szabályozásának aktualizálása	A 2012. évi CLXXXV. törvény - a hulladékról előírása alapján a településnek nem szükséges hulladékgazdálkodási tervet készíteni, de a hulladékgazdálkodás helyi szabályozását a jogszabályi változások szerint el kell végezni.	Nem releváns
	4. Környezetvédelmi kommunikációs terv elkészítése	Nem készült külön terv, azonban a település KEOP-os pályázatainak kommunikációs terve részletesen szabályozza a környezetvédelmi kommunikációval kapcsolatos feladatokat.	-
Települési és helyi épített környezet	1. Települési zöldterületek körültekintő fenntartása	Folyamatos, az Önkormányzat által foglalkoztatott közmunkások végzik.	Folyamatos
	2. Természetes élőhelyek védelme	Folyamatos.	Folyamatos

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
	3. Építészeti értékek rekonstrukciója	A helyi védelem alatt álló Gyula-püspöki iskola épületének fejlesztése kiemelt prioritással bír, az azonban csak támogatások felhasználásával valósulhat meg.	-
	4. A közterületek jó állapotának megóvása, új szemetesek kihelyezése, szemetelés büntetése, rendszeres takarítás, szemétszedés	Csongrád Megyei Településtisztasági Nonprofit Kft. „Tisztán hasznosabb! – 30 nap alatt a tiszta hulladék körül” című projektje: Kampányukat 2016. március 1-én indították amelynek célja, hogy a szolgáltatási területükön a lakosok közreműködésével növeljék a szelektíven gyűjtött hulladékok mennyiségét és azok tisztaságát.	Megtörtént
	5. Tájvédelmi szabályozás	Szabályozás nem történt, hiszen csak helyi védettségű terület esetén kell kezelési tervet készíteni.	Nem releváns
Levegő, víz, zaj	1. Az élhető, egészséges falusi környezet fenntartása, a települési lakosság kiemelkedően jó véleményének megőrzése	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése - A Röskei Orbán Dénes Általános Iskola Tornacsarnok épületének energetikai korszerűsítése (2015.) Az előzőeken túl az MLSZ koordinálásával műfüves pálya került kialakításra a József Attila u. – Rákóczi utca kereszteződésében. 2013. évben az Önkormányzat LEADER pályázatból egy meglévő, kihasználatlan, elhanyagolt területen, az ún. régi Vásártér területén új szabadidő parkot alakított ki, közösségi használatra. Ily módon a meglévő zöldterület nagysága 645 m ² új zöldterülettel bővült.	Megtörtént
	2. Parlagfű-mentesítési projekt	A lakosság számára saját ingatlanukon kötelező a parlagfű mentesítés végrehajtása, melynek aktualitására a helyi újság is felhívja a figyelmet. Az önkormányzati kezelésű területek parlagfű-	Folyamatos

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
		mentesítése – a zöld területek karbantartásával párhuzamosan – folyamatosan zajlik.	
	3. „Pormentes utakért” projekt	A település belterülete nem rendelkezik pormentes burkolatú úttal, azonban külterületen jellemző a burkolatlan utak megléte. A külterületi utak karbantartása folyamatos, azt az önkormányzat által foglalkoztatott munkatársak végzik.	Folyamatos
	4. Zajforrások megszüntetése	Röszke nem rendelkezik jelentős zajterhelésű üzemmel.	Nem releváns
Infrastrukturális fejlesztés	1. Települési járdák további fejlesztése	Az elmúlt években a Dózsa György utcán, illetve a Felszabadulás utcán került sor járdafejlesztésre.	Megtörtént
	2. A tanyasi közlekedés fejlesztése	A külterületen élők közlekedését nehezíti az autópálya megléte, illetve a helyközi járatok nem megfelelő sűrűsége is. A terület további fejlesztésre szorul.	Középtáv
A jobb energiafelhasználás lehetőségei	1. Előadások tartása az energiafelhasználásról	Nem történt ilyen irányú fejlesztés.	Nem történt meg
A helyi zöldterületek védelme	1. Települési közparkok, fasorok ápolása, a természeti területek jó állapotának fenntartása	Az Önkormányzat által foglalkoztatott közmunkások rendszeresen elvégzik a területek takarítását és karbantartását.	Folyamatos
	2. A hatályos szabályozásnak megfelelő játszótér kialakítása, játszóterek állapotának javítása	A településen található játszóterek fenntartása folyamatos, azonban új játszótér nem lett kialakítva.	Folyamatos
	3. Közterületi faültetés, virágosítás közösségi megszervezése, rendszeres jelleggel	Évente egy alkalommal történik meg szakember vezetésével a települési fák, terek, parkok frissítése, melyhez a szükséges forrásokat az önkormányzat biztosítja.	Évente
A hulladékgazdálkodás fejlesztése a	1. Települési hulladéklerakó megszüntetése, rekultivációja	Az ISPA projekt keretén belül a települési szilárd hulladéklerakó rekultiválása megtörtént.	Megtörtént
	2. Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás	Nem történt ilyen irányú fejlesztés.	-

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
településen	3. A hulladékgyűjtő udvar népszerűsítése, a hulladékok szelektív gyűjtésének ösztönzése	A településen házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés történik. Ennek eredményeként a kérdőíves felmérés alapján a szelektív hulladékgyűjtésben a megkérdezettek többsége biztosan részt venne. a szelektív hulladék zsákban történő gyűjtését belterületen felváltja a szelektív hulladék gyűjtőedényben (kuka) történő gyűjtése.	Folyamatos
	4. Szemléletformálás a hulladékgazdálkodásban	Folyamatosan szükség van rá, a közszolgáltató és a Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási társulás is végzi: – Csongrád Megyei Településtisztasági Nonprofit Kft. „Tisztán hasznosabb! – 30 nap alatt a tiszta hulladék körül” című projektje – A Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás hulladékgazdálkodási rendszerének fejlesztése eszközbeszerzésekkel elnevezésű, KEOP-1.1.1/C/13-2013-0004 azonosítószerű projektjének sajtónyilvános eseménye: szakértői bemutató a járatoptimalizálásról: zöldjárat a térség tisztaságáért! – 2015. dec. 11.: A Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás kinyitotta a Depónia kapuját, és bemutatta a hulladékgazdálkodás legérdekesebb, legkülönlegesebb mozzanatait!	Folyamatos.

5.3. Gazdasági pillér

9. táblázat

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
Az Önkormányzat és intézményeinek gazdaságos működése	1. Gazdaságos önkormányzat	Az Önkormányzat jól átgondolt döntéseinek eredményeként nem halmozott fel tartozásokat, adósságmentes a település. Az önkormányzat intézményeinek korszerűsítésekor az alternatív erőforrások használatával is biztosítottá vált a gazdaságos fenntartás.	Megtörtént
	2. Pályázati monitoring rendszer	A településen az önkormányzat hatékony közreműködésével történik a pályázatfigyelés.	Folyamatos
A helyi ipar fejlesztése	1. Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése	A röszei önkormányzat iparüzési adó támogatással, illetve a helyi rendezési terv szükség szerinti módosításával (pl. terület besorolásának módosítása, új gazdasági terület kijelölése) segíti a helyi vállalkozásokat.	Folyamatos
	2. Környezetbarát technológiák alkalmazása (jó lakossági hajlandóság)	A KEOP 5.7.0/15 „Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése” c. projekt keretében a Röszei Orbán Dénes Általános Iskola Tornacsarnok épületének energetikai korszerűsítése megtörtént.	Megtörtént.
Mezőgazdaság	1. Biotermesztés elősegítése	Nem történt fejlesztés.	-
	2. Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése		
	3. Helyi kistermelők piaca		
	4. Mezőgazdasági témájú fórumok rendszeres szervezése a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság problémáinak megvitatására, megoldási lehetőségek felkutatására	A településen rendszeresen kerülnek megrendezésre a gazdaelőadások és agrárfórumok, ahol lehetőség van a felmerülő problémák megvitatására is.	Folyamatos
Helyi kereskedelem és szolgáltatások	1. Marketingstratégia kidolgozása	A termelők önálló működésre törekednek, ezért önkormányzati marketingstratégia kidolgozására nincs igény.	Nem releváns
	2. Mikro-, kis- és	A helyi boltok és szolgáltatóegységek a válaszoló lakosság	Igény szerint

Cél	Projektek	Eddigi intézkedések összegzése	Ütemezés
	középvállalkozások támogatása, új kereskedelmi egységek létesítésének elősegítése	szerint többnyire kielégítik a helyi szükségleteket, de a megkérdezett lakosok többsége még több olyan helyi boltot és szolgáltatóegységet szeretne, ahol a lakók dolgozhatnak. Olyan üzletközpont kialakítására is sor kerülhet, amely többféle üzletet is felölel, ez nem csak az ellátást szélesítené, hanem a kisvárosi jelleg felé is mutatna.	
Turizmus fejlesztése	1. Vadászturizmus, falusi turizmus, zöld turisztikai ágak, egészségturizmus fejlesztése	Turisztikai fejlesztési terv kidolgozása folyamatban van.	Folyamatos.
	2. Települési turisztikai fejlesztési terv létrehozása		

6. MONITORING FELÜLVIZSGÁLATA

A fenntartható fejlődés érdekében megfogalmazott projektek végrehajtása révén az alapállapothoz képest a települési jellemzők bizonyos mértékben módosulnak, ezen változások kimutatását szolgálja a monitoring is. A monitoring célja tehát adatszolgáltatás a változások rövid és hosszú távú optimalizálásához, miközben feladatunk különböző mérések végrehajtása, az adatok rögzítése és értékelése is.

A monitoring tevékenység lényege esetünkben az, hogy a fenntartható fejlődés elérésére megtervezett projektek valós eredményeit felmérje. Ezen eredmények ismeretében nyílik lehetőségünk arra, hogy a tervezett és valós adatok közötti eltérések összehasonlítása nyomán esetleges változtatásokat eszközöljünk fejlesztéseink körében, a lehető legoptimálisabb célok elérésére.

A Local Agenda 21 program keretén belül szükség van az előrehaladás, a bekövetkezett változások, a teljesítmény értékelésére. Az egyes részek előrehaladásának méréséhez olyan mutatószámok, **indikátorok** szükségesek, amelyek segítségével értékelhetők a bekövetkezett változások. Az indikátorok a környezeti-, társadalmi-, gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget és az információkat közérthető formában juttatják el a célszemélyekhez. Hozzájárulnak a társadalom szereplőinek tudatossága és viselkedése közötti eltérés csökkentésére, segítik a döntési folyamatok koordinációját - mindezt a fenntarthatóság alapelveinek érvényesülése érdekében. A **fenntartható fejlődés három pillérén** – társadalmi, gazdasági és környezeti - bekövetkezett változásokat kell nyomon követni. A meghatározott mutatók hatás-ellenhatás párokra épülnek, melyekkel szemben a fő követelmények:

- alkalmas az eredmények mérésére
- specifikus, konkrét
- mérhető
- elérhető, rendelkezésre áll
- releváns, reális
- időponthoz kötött

Az indikátorok meghatározásánál jól mérhető, a KSH adatbázisában és a helyzetelemzés fejezeteiben is szereplő és alkalmazott statisztikai paramétereket választottunk, melyeket táblázatos formában foglaltunk össze. Ezen fenntarthatósági pillérenként készített táblázatok évenkénti kitöltésével és kiértékelésével hosszú távon is nyomon követhetők az időközben bekövetkezett változások, folyamatok.

Hangsúlyozni kell, hogy az egyes indikátorok nem elsősorban egy-egy állapot leírására törekednek, hanem a LA21 előrehaladásával, megvalósulásával kapcsolatos változásokat mutatják be, és alkalmasak a közösségi teljesítmény mérésére, vagy akár az országos, ill. nemzetközi trendekkel való összehasonlításra.

A meghatározott célkitűzések megvalósulásának nyomon követése elsősorban az Önkormányzat feladatkörébe tartozik. Továbbá biztosítania kell a szolgáltatók, a lakosság tájékoztatását az eredményekről és a bekövetkezett változásokról.

6.1 Cselekvési terv

A monitoring az a felülvizsgálati tevékenység, mely során a fejlesztések mérhetővé válnak, és így a további munkafolyamatokra vonatkozóan iránymutatásul szolgálnak.

A monitoring tevékenység elvégzésére cselekvési terv létrehozására, helyi munkatársak, lehetőleg önkormányzati dolgozók vagy csoport kijelölésére kerülhet sor, akik rendszeresen koordinálják a fenntartható fejlődés elérésére megalkotott programok végrehajtását. Az ő illetékességi körükbe sorolható a továbbiakban jelen fenntarthatósági terv felülvizsgálatának elkészíttetése is.

Jelen terv felülvizsgálatát célszerű kétéves rendszerességgel elvégezni.

6.2 Indikátorok

Jelen terv felülvizsgálata objektív eredmények elérésére konkrét mérőszámokkal, lehetőleg lakossági véleményfelméréssel kiegészített módon történjék. Az eltérések elemzésével változtatásokra kerülhet sor települési fejlesztési prioritásaink kijelölésében.

A változások nyomon követése és trendvizsgálat végzése érdekében célszerű az indikátorok körét azonosnak venni.

Módszertan:

- A KSH Tájékoztatási adatbázis területi statisztika munkalapjáról 2010. évtől kezdődően azonos mutatók kijelölésével lehet lekérni a rendelkezésre álló adatokat. A mezőgazdaságra vonatkozó mutatók egyedül 2010. évre vonatkoznak, azokhoz nem található összevetésre alkalmas adat.
- A mutatók megjelölése a környezet, gazdaság, társadalom szempontjából lényeges adatok kiválasztásával történt meg.

10. táblázat

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
1.	A település területe (km ²)	36,63	36,62	36,63
2.	Állandó népesség száma (fő)	3400	3440	3502
3.	Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	76	76	78
4.	Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	71	85	89
5.	Állandó népességből a 6-13 évesek száma (fő)	254	245	247
6.	Állandó népességből a 14 évesek száma (fő)	32	31	37
7.	Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	114	106	98
8.	Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)	2005	2027	2072
9.	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)	848	870	881
10.	Állandó népességből a 3 évesek száma (fő)	23	34	29
11.	Állandó népességből a 6 évesek száma (fő)	26	22	29
12.	Élveszületések száma (fő)	26	25	25
13.	Halálozások száma (fő)	34	39	41
14.	Odavándorlások száma (belföldi állandó odavándorlások száma) (eset)	91	95	121
15.	Elvándorlások száma (belföldi állandó elvándorlások száma) (eset)	69	60	76
16.	A helyi önkormányzatok saját folyó bevételei (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
17.	A helyi önkormányzatok helyi adó bevételei (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
18.	A helyi önkormányzatok tárgyévi bevételei (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
19.	A helyi önkormányzatok rendelkezésére álló forrásai (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
20.	A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
21.	A helyi önkormányzatok által nyújtott támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
22.	A helyi önkormányzatok által nyújtott társadalom- és szociálpolitikai jutattások (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
23.	A helyi önkormányzatok finanszírozási műveletek nélküli kiadásai (1000 Ft)	n.a.	n.a.	n.a.
24.	Lakásállomány (db)	1399	1399	1400

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
25.	Épített lakások száma (db)	2	n.a.	1
26.	Az év folyamán kiadott új építési engedélyek alapján létesítendő lakások száma (db)	1	2	1
27.	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	91,1	82,6	92,97
28.	Üzemelő közkifolyók száma (db)	3	n.a.	n.a.
29.	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	37,2	37,2	40,9
30.	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	117,4	107,5	120,58
31.	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	1107	1113	1110
32.	Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	1647	1639	1647
33.	A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	4179	4121	4222
34.	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)	1777	1768	1779
35.	Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	10908	10936	11878
36.	Háztartási gázfogyasztók száma (db)	1088	1058	1058
37.	Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m ³)	1500,2	1575,1	1622,9
38.	Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m ³)	981	964	1013
39.	Összes gázfogyasztók száma (db)	1176	1126	1128
40.	A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)	960	933	1058
41.	Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	1092,1	1162,8	724,4
42.	A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	701,6	808,2	715,4
43.	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
44.	Összes zöldterület (m ²)	n.a.	n.a.	n.a.
45.	Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
46.	Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m ²)	n.a.	n.a.	n.a.
47.	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	15,5	15,5	15,5
48.	Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km)	28,3	28,3	28,3
49.	Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	3,1	n.a.	n.a.
50.	Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	16,2	18,4	18,4

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
51.	Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km)	0,3	0,3	0,3
52.	Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	58	58	57,9
53.	Állami közutak hossza (km)	5,193	5,193	5,193
54.	Állami közutak területe (1000 m ²)	27,439	27,439	27,439
55.	Működő háziorvosok száma 12.31-én (fő)	2	2	2
56.	Működő házi gyermekorvosok száma 12.31-én (fő)	1	1	1
57.	Háziorvosi szolgálathoz tartozó szakápolók/ápolók száma (fő)	2	2	2
58.	A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	16285	16733	17349
59.	Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)	24	24	24
60.	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (fő)	30	24	24
61.	Bölcsődei kisgyermeknevelők száma (fő)	4	4	4
62.	Bölcsődék száma (db)	1	1	1
63.	Szakképzett bölcsődei kisgyermeknevelők száma (fő)	4	4	4
64.	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma (db)	24	24	24
65.	Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)	2	2	2
66.	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (fő)	n.a.	n.a.	n.a.
67.	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (fő)	n.a.	n.a.	n.a.
68.	A gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma (fő)	48	42	49
69.	Önkormányzati bölcsődék száma (db)	1	1	1
70.	Időseket (is) ellátó nappali intézmények száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
71.	Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)	88	95	94
72.	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)	26	26	23
73.	Idősek nappali ellátásában engedélyezett férőhelyek száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
74.	Idősek nappali ellátásában részesülők száma (fő)	n.a.	n.a.	n.a.
75.	Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma összesen (fő)	n.a.	n.a.	n.a.

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
76.	Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak közül ápolási, gondozási munkát végzők száma (fő)	3	4	3
77.	Időskorúak nappali ellátásában foglalkoztatottak száma (fő)	n.a.	n.a.	n.a.
78.	A családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	130	145	133
79.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)	n.a.	n.a.	n.a.
80.	Gyógyszertárak száma (humán) (db)	1	1	1
81.	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (fő)	397	385	373
82.	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (fő)	568	563	541
83.	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (fő)	274	269	266
84.	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (fő)	394	395	388
85.	Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő férfiak száma (fő)	83	81	77
86.	Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma (fő)	106	110	103
87.	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	2	2
88.	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	105	130	130
89.	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	105	114	109
90.	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5	5	5
91.	Óvodapedagógusok száma (gyógypedagógia neveléssel együtt) (fő)	11	11	12
92.	Óvodába beírt leány gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	51	54	47
93.	Számítógépek száma az óvodai feladatellátási helyeken (db)	n.a.	n.a.	n.a.
94.	Internettel ellátott óvodai feladatellátási helyek száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
95.	Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	21	5	1
96.	Számítógéppel ellátott óvodai feladatellátási helyek száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.
97.	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással) (db)	1	1	1
98.	Általános iskolai osztálytermek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)	8	8	8

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
99.	Általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)	8	8	8
100.	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	173	159	165
101.	Általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai előkészítő osztályok tanulóival együtt) (fő)	23	24	23
102.	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (fő)	108	111	123
103.	Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	17	18	18
104.	Általános iskolai leány tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	82	75	73
105.	Más településről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	13	10	13
106.	Általános iskolában tanuló 1-4. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gy (fő)	89	87	91
107.	Általános iskolában tanuló 5-8. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	84	72	74
108.	Számítógépek száma az általános iskolai feladatellátási helyeken (db)	27	27	27
109.	A települési könyvtárak száma (db)	1	1	1
110.	A települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (db)	15910	16259	16611
111.	A települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egységek száma (db)	1951	1708	1804
112.	A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma (fő)	257	265	301
113.	A települési könyvtárak szolgáltató helyeinek száma (db)	1		1
114.	Közművelődési intézmények száma (db)	1	3	2
115.	Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)	381	465	513
116.	Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma (fő)	225	302	337
117.	Kulturális rendezvények száma (db)	66	84	96
118.	Kulturális rendezvényeken részt vevők száma (fő)	6240	7816	7096
119.	Alkotó művelődési közösségek száma (db)	8	9	8
120.	Rendőrség (körzeti megbízott) léte (igen-nem)		1	

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
121.	Helyközi autóbusz-megálló léte (igen-nem)		1	
122.	Postai szolgáltatóhely léte (igen-nem)		1	
123.	Üzemanyagtöltő állomás léte (igen-nem)		1	
124.	Bankfiók léte (igen, nem)		1	
125.	Ruházati szaküzlet léte (igen-nem)			
126.	Vegyesiparikk-üzlet és áruház léte (igen-nem)			
127.	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat léte (igen-nem)		1	
128.	Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatornahálózat) léte (igen-nem)		1	
129.	Közműves szennyvíztisztító telep léte (igen-nem)		1	
130.	Gyógyszertár, fiókgyógyszertár (humán) léte (igen-nem)		1	
131.	Bölcsőde léte (igen-nem)		1	
132.	Időseket (is) ellátó nappali intézmény léte (igen-nem)			
133.	Háziorvosi szolgálat léte (igen-nem)		1	
134.	Óvodai feladatellátási hely léte (igen-nem)		1	
135.	Általános iskolai feladatellátási hely léte (igen-nem)		1	
136.	Települési könyvtár léte (igen-nem)		1	
137.	Közművelődési intézmény léte (igen-nem)		1	
138.	Sportcsarnok, sportpálya léte (igen-nem)		1	
		2010. év		
139.	Egyéni gazdaságok száma (db)	605		
140.	Egyéni gazdaságoknál munkát végző családtagok száma (db)	1068		
141.	Egyéni gazdaságoknál állandó alkalmazásban állók száma (db)	1		
142.	Egyéni gazdaságok irányítását főfoglalkozásban végzők száma (db)	81		
143.	Egyéni gazdaságok használatában lévő összes földterület (m ²)	15804025		
144.	Egyéni gazdaságok használatában lévő szántó területe (m ²)	12183043		
145.	Egyéni gazdaságok használatában lévő gyümölcsös területe (m ²)	622225		

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
146.	Egyéni gazdaságok használatában lévő szőlő területe (m ²)	22407		
147.	Egyéni gazdaságok használatában lévő gyepterülete (m ²)	1473546		
148.	Egyéni gazdaságok használatában lévő erdő területe (m ²)	351128		
149.	Egyéni gazdaságok használatában lévő művelés alól kivett földterület (m ²)	1046482		
150.	Egyéni gazdaságok használatában lévő saját tulajdonú földterület (m ²)	12861425		
151.	Egyéni gazdaságok használatában lévő bérelt földterület (m ²)	2639000		
152.	Egyéni gazdaságok szarvasmarha-állománya (db)	79		
153.	Egyéni gazdaságok tehénállománya (db)	21		
154.	Egyéni gazdaságok sertésállománya (db)	960		
155.	Egyéni gazdaságok anyakoca-állománya (db)	41		
156.	Egyéni gazdaságok juhállománya (db)	513		
157.	Egyéni gazdaságok lóállománya (db)	24		
158.	Egyéni gazdaságok tyúkállománya (gyöngyös nélkül) (db)	7352		
159.	Egyéni gazdaságok libaállománya (db)	2665		
160.	Egyéni gazdaságok kacsaállománya (db)	337		
161.	Egyéni gazdaságok pulykaállománya (db) – 2010.	71		
162.	Egyéni gazdaságok házinyúl-állománya (db)	298		
163.	Egyéni gazdaságok méhcsaládjainak száma (db)	75		
164.	Egyéni gazdaságok használatában lévő konyhakert területe (m ²)	87894		
165.	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)	5		
166.	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek használatában lévő összes földterület (m ²)	6447795		
167.	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek használatában lévő gyepterület (m ²)	5799500		
168.	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek használatában lévő erdő földterület (m ²)			

Sor-szám	Mutatók/Időszak	2013. év	2014. év	2015. év
Társadalom - Gazdaság - Környezet				
169.	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek használatában lévő művelés alól kivett földterület (m ²)			
170.	Regisztrált korlátolt felelősségű társaságok száma (db)	79	72	70
171.	Regisztrált szövetkezetek száma - GFO'11 (db)	2	2	
172.	Működő vállalkozások száma - GFO'11 (db)	153	147	
173.	Működő jogi személyiségű vállalkozások száma - GFO'11 (db)	64	58	
174.	Működő szövetkezetek száma - GFO'11 szerint (db)	1	1	
175.	Megszűnt vállalkozások száma (db)	50	73	
176.	Működő jogi személyiség nélküli vállalkozások száma - GFO'11 (db)	89	89	
177.	Működő társas vállalkozások száma összesen - GFO'11 (db)	88	80	
178.	Regisztrált betéti társaságok száma (db)	40	30	30
179.	Regisztrált önálló vállalkozók száma (db)	733	715	608
180.	Regisztrált főfoglalkozású önálló vállalkozók száma (db)	203	206	200
181.	Regisztrált mellékfoglalkozású önálló vállalkozók száma (db)	265	269	241
182.	Regisztrált nyugdíjas önálló vállalkozók száma (db)	265	240	167
183.	Regisztrált egyéni vállalkozók száma (db)	84	89	93
184.	Regisztrált főfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (db)	47	48	48
185.	Regisztrált mellékfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (db)	29	34	38
186.	Regisztrált nyugdíjas egyéni vállalkozók száma (db)	8	7	7
187.	Regisztrált őstermelők száma (db)	381	389	386
188.	Regisztrált vállalkozások száma - GFO'11 (db)	857	822	
189.	Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma - GFO'11 (db)	84	77	
190.	Regisztrált jogi személyiség nélküli társas vállalkozások száma - GFO'11 (db)	40	30	
191.	Regisztrált társas vállalkozások száma - GFO'11 (db)	124	107	
192.	0 és ismeretlen fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'02 (db) - 2010.	129		
193.	1-9 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'02 (db) - 2010.	712		

6.3 Kommunikáció

Röszke település fenntartható fejlődési tervének kommunikációs lehetőségei a kimondottan jó helyi viszonyoknak köszönhetően igen sokrétűek lehetnek. A települési hírekről a lakosság több csatornán keresztül is rendszeresen értesülhet, így jó arányban biztosított a lakosok helyi információkhoz való hozzájutása. Javasoljuk tervünk legalább egyszeri megismertetését a helyi médiumokban (pl. Falusi Suttogó).

Javasoljuk jelen terv tartalmának egyszeri, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos hírek és összefoglalók rendszeres (heti, havi, féléves és éves) szerepeltetését a helyi médiumokban, s emellett szintén rendszeres konzultációk lebonyolítását (éves szinten) a környezeti fenntarthatósági tervben foglaltak megvalósításáról a helyi önkormányzat és a lakosság részvételével.

FORRÁSOK

A Röske települési LA21 felülvizsgálata során megismert dokumentumok és felhasznált források:

- Szegedi Kistérség Környezetvédelmi Programja
- Röske Települési Önkormányzati rendeletek
- KSH statisztikai adatbázis
- Kérdőíves lakossági és oktatási felmérések
- NFÜ Turisztikai Indikátor Mérési és Célérték Számítási Útmutató
- Útmutató a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjai (Local Agenda 21) elkészítéséhez (a Belügyminisztérium megbízásából), 2002.

Honlapok:

- Röske település honlapja
- A kistérség honlapja
- www.roszke.hu
- <https://www.teir.hu/>
- <http://www.enfo.hu/gis/korinfo/>
- <http://okir.kvvm.hu/>
- <http://www.foek.hu/zsibongo/termve/termve.htm>
- <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>
- <http://knp.nemzetipark.gov.hu/>
- <http://homokhatimonitoring.vizugy.hu/Default.aspx>
- http://www.ksh.hu/interaktiv_grafikonok
- <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp>

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet Lakossági kérdőív
2. számú melléklet Oktatási kérdőív